

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 688

Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri

(2/2616)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2616 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazısı	5
- Genel Gerekçesi	5
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	11
• Muhalefet Şerhleri	26
• Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi	117
• Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkeresi	118
• Teklif Metni	119
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	127
• Teklif Metnine Ekli Listeler	137
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>Kerim Özkul</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Cevdet Erdöl</i>
Konya	Kırıkkale	Ankara
<i>Abdulkerim Gök</i>	<i>Adnan Yılmaz</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>
Şanlıurfa	Erzurum	İstanbul
<i>Recep Özel</i>	<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Yusuf Başer</i>
Isparta	Bursa	Yozgat
<i>Feramuz Üstün</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Gümüşhane	İstanbul	İstanbul
<i>Muammer Güler</i>	<i>Bünyamin Özbek</i>	<i>Şenol Gürşan</i>
Mardin	Bayburt	Kırklareli
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Şuay Alpay</i>	<i>Ali Turan</i>
Elazığ	Elazığ	Sivas
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>Oğuz Kağan Köksal</i>	<i>Ruhi Açıkgöz</i>
Bitlis	Kırıkkale	Aksaray
<i>Mustafa Öztürk</i>	<i>Sevim Savaşer</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
Bursa	İstanbul	Adıyaman
<i>Ertuğrul Soysal</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Sarı</i>
Yozgat	Gaziantep	Gaziantep
<i>Bülent Turan</i>	<i>Sıtkı Güvenç</i>	<i>Salim Uslu</i>
İstanbul	Kahramanmaraş	Çorum
<i>Ahmet Teyfik Uzun</i>	<i>Mehmet S. Hamzaoğulları</i>	<i>Murat Göktürk</i>
Mersin	Diyarbakır	Nevşehir
<i>Mustafa Kabakcı</i>	<i>Hüseyin Filiz</i>	<i>M. Emin Dindar</i>
Konya	Çankırı	Şırnak
<i>Ahmet Yeni</i>	<i>Mustafa Şahin</i>	<i>Osman Kahveci</i>
Samsun	Malatya	Karabük
<i>Emrullah İşler</i>	<i>İhsan Şener</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>
Ankara	Ordu	Aksaray
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>	<i>Osman Çakır</i>
Kocaeli	Hatay	Düzce
<i>İsmet Uçma</i>	<i>Fatih Çiftci</i>	
İstanbul	Van	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2616 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine imzam ile katılmak istiyorum.

Bilgilerinize arz ederim.

27.1.2015

Saygılarımla,

Mustafa Baloğlu

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2616)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde ekonomik ve sosyal gelişim hızla sağlanmakta, bu noktada değişim dinamiklerine uyumun sağlanması amacıyla mevzuatın sürekli gözden geçirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu kapsamda eğitimden kentsel dönüşüme uzanan kamu hizmetleri alanlarında ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amacıyla birçok Kanunda düzenleme yapılması gerekliliği doğmaktadır. Bu Kanun Teklifi ile,

- Ebelik hizmetlerinde kalite ve standardın yükseltilebilmesi amacıyla lisans mezunu ebelerin, meslekleriyle ilgili lisansüstü eğitim alarak uzmanlaşmaları ve uzman ebe olarak çalışmaları öngörülmektedir. Yine daha etkin ve kaliteli hizmet verebilmeleri için ebelerin, meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda ilave eğitimlerle bu alanlarda mesleki uygulamalarda bulunmak üzere yetki belgesi alabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

- Bilindiği üzere, 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 12 nci maddesi ile 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa eklenen geçici 5 inci madde gereğince, özel dershanelerin faaliyetleri 1/9/2015 tarihinden itibaren sona erecektir. Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme kurslarında görev alacak yönetici ve öğretmenlerin bir saat için alacakları net ek ders ücreti miktarı bugün itibarıyla 9,08 TL ile 9,73 TL arasında değişmektedir. Yapılması düşünülen değişiklik sonucunda söz konusu ücretlerin 18 TL ile 20 TL'ye çıkarılması öngörülmektedir. Bu bağlamda teklifle; söz konusu kurslarda görev alacak yönetici ve öğretmenlerin teşvik edilmeleri ve görevlerini daha etkin ve verimli bir şekilde yürütmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

- 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunla, bazı dernekler ile kurumlara her türlü vergi, resim ve harçtan muafiyet sağlanmıştır. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinde ise gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, vergiden muaf olup olmamasının ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının, mevduat faizlerinden yapılan vergi kesintileri de dahil olmak üzere anılan madde uyarınca yapılacak vergi kesintilerini etkilemeyeceği hüküm altına alınmış olup söz konusu madde uyarınca kesilen vergilerin, vergi muafiyeti bulunan kişi veya kurumlar açısından nihai vergi olması amaçlanmıştır. Diğer taraftan, 1606 sayılı Kanunla vergi muafiyeti tanınan kurum ve kuruluşlarca elde edilen ve Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi uyarınca vergi kesintisine tabi tutulması gereken kazanç ve iratlar hakkında kaynakta yapılan söz konusu vergi kesintilerine ilişkin olarak yargı mercilerinde doğan ihtilaflar neticesinde, benzer şekilde vergi muafiyeti bulunmakla birlikte anılan geçici madde kapsamında gelirlerinden vergi kesintisi yapılan kurum ve kuruluşlar arasında eşitsizlikler doğabilmektedir. Bu eşitsizliği gidermek maksadıyla 1606 sayılı Kanunda değişiklik yapılması zarureti doğmuş bulunmaktadır. Bu bağlamda, maddeyle yapılan değişiklikle, 1606 sayılı Kanun kapsamına giren bazı dernek ve kurumların Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamına giren gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hususuna açıklık kazandırılmaktadır.

- Sağlık bilimleri alanına odaklanmış Türkiye Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir Devlet üniversitesi kurulması amaçlanmış, Üniversitenin kurulan fakülte ve enstitülerine yer verilmiş, Üniversitenin yönetim organları arasına Müttevelli Heyet eklenerek daha etkin bir şekilde çalışması amaçlanmıştır. Ayrıca, ülkemizin ilk modern tıp fakültesi olan Mekteb-i Tıbbiyye-i Şâhâne için inşa edilen ve uzun yıllar tıp fakültesi olarak hizmet veren ve halen Marmara Üniversitesine tahsisli olan Haydarpaşa Kampüsünün yeni kurulan Türkiye Sağlık Bilimleri Üniversitesine tahsis edilmesiyle, büyük mimari değeri yanında ülkemizde tıp eğitimi alanında tarihten gelen özel bir konumu da bulunan bu binanın tarihi misyonunu yansıtan bir işlev kazanması amaçlanmıştır. Bu misyonuna uygun olarak tarihi adıyla birlikte yaşatılması amacıyla Kampüsün ilk kurulduğu adla hizmet vermek üzere yeni kurulan Üniversiteye tahsisi sağlanmıştır.

- Kurulacak Üniversitenin 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvele de eklenmesi ve 78 ve 190 sayılı KHK'lere üniversiteye ilişkin kadro ihdası amaçlanmıştır.

- 2942 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine 6552 sayılı Kanunla fıkra eklenmiş ve maliklerinin mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemlerin alınması kaydıyla, kamu yararına dayalı olarak taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatları ile her türlü köprü, taşınmazların altında metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabileceği öngörülmüştür. Teklifte fıkraya "tünel" ibaresi eklenmektedir.

- Türk Kızılay'ını kapsayan 1606 sayılı Kanun özel bir düzenleme olarak, sadece vergi istisna veya muafiyeti tanımlayan bir Kanun değil, aynı zamanda Kanunda sayılan kurumların vergi kanunları karşısındaki statülerini tayin eden bir Kanundur. Dolayısıyla Türk Kızılay'ının 1606 sayılı Kanundan kaynaklanan vergi muafiyetini (5904 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten sonra iktisadi işletmeleri hariç) gelir ve giderlerinden dolayı vergi ödememesi olarak anlamak gerekir. Bir başka deyişle 1606 sayılı Kanun, Kızılay'ın kuruluş amacına yönelik mal ve hizmet alımlarında Katma Değer Vergisini de ödememesini gerektirir. Ancak Katma Değer Vergisi Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türk Kızılay'ı, amacına yönelik olarak aldığı tüm mal ve hizmetler nedeniyle o mal ve hizmetin tabi olduğu oranda KDV ödemekte olup, Türk Kızılay'ının 1606 sayılı Kanundan gelen vergi muafiyeti KDV açısından uygulanmamıştır. Katma Değer Vergisinin ödeyicisi, vergiye tabi mal ve hizmeti

nihai olarak tüketendir. Dolayısıyla Katma Değer Vergisinden muaf olmak, mal ve hizmet alımlarında KDV ödememektir. Türk Kızılay'ı bir ticari müessese olmadığından, mal ve hizmet alımlarını amaçları doğrultusunda (kendi tüketiminde değil, yardım faaliyetlerinde tüketmek için) yapmaktadır. Türk Kızılay'ı Tüzüğünde tanımlanan faaliyetlerinin gereği satın aldığı mal ve hizmetler için KDV istisnası uygulanmadığından gerek ulusal gerekse uluslararası yardım faaliyetleri için satın aldığı mal ve hizmetler nedeniyle katlanmak zorunda olduğu esas mali yük Katma Değer Vergisi olmakta, bu yük Türk Kızılay'ının operasyon maliyetlerini ciddi boyutta arttırmaktadır. Uluslararası platformda Kızılay ve Kızıllaçlar kamu yararına yapmış oldukları hizmet ve satın almalar dolayısı ile KDV'den istisna tutulmuşlardır; örneğin Amerikan Kızıllaç, Avustralya Kızıllaç, Azerbaycan Kızılay'ı, İsveç ve Macar Kızıllaçları KDV'den ulusal düzeydeki yasal düzenlemeler çerçevesinde muaf veya istisna tutulmuşlardır. Suriyeli Mülteciler İnsani Yardım Operasyonu uygulamasında esas teşkil etmek üzere, Türk Kızılay'ının yurt içinde ve yurt dışında, yardım operasyonları kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetlerde uygulanmak amacı ile, bağışlarla finanse edilen ve sadece yardıma konu olan mal ve hizmet alımlarında KDV istisnası getirilmesi ile yaratılacak sosyal faydanın artırılmasını sağlayacaktır.

- Kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden doğan kazançlara ilişkin düzenleme yapılarak 31.12.2015 tarihine kadar madde kapsamında öngörülen devir işlemlerinden dolayı kazanç oluşmayacağı düzenlenmekte ve aynı işlemler ile ilgili teslimler katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

- İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin (İGDAŞ) özelleştirilmesinde uygulanacak hükümler düzenlenmektedir.

- Kamusal nitelikteki hizmetleri gören ve bu şekilde bazı kamu idarelerince yapılması gereken kamu hizmetlerini üstlenmek suretiyle kamuya destek olan ve kamunun maddi ve manevi açıdan yükünü hafifleten Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve Türkiye Yeşilay Vakfı tarafından kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan mülkiyeti Hazineye, Mazbut vakıflar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde adı geçen Dernek, Cemiyet ve Vakıf lehine kırk dokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilmesine. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bunlar adına bedelsiz kullanma izni verilebilmesine imkan sağlanmak suretiyle; adı geçen Dernek, Cemiyet ve Vakfın kamusal nitelikteki faaliyetlerinin desteklenmesi ve devamlılıklarının sağlanması amaçlanmaktadır.

- Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti lehine daha önce bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri ya da kiralama işlemlerinin, bir ay içerisinde talep edilmesi halinde kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülmesi ve ayrıca, bu kapsamda kalan taşınmazlar ile adı geçen Dernek ve Cemiyet tarafından fiilen kullanılan diğer taşınmazların kullanımlarıyla ilgili olarak tespit ve takdir edilen, tebliğ edilen veya tahakkuk ettirilen ecrimisil alacakları ile kira, ön izin, kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri ile hasılat paylarının tahsil edilmemesi, tahsil edilenlerin ise iade edilmemesi amaçlanmaktadır.

- Yapılan düzenleme ile Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, bu Kanunun yayımlandığı tarih izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla tahsilinden vazgeçilmektedir. Böylelikle, 1606 sayılı Kanunun ve Gelir Vergisi Kanununun uygulamasından kaynaklanan yargısal ihtilafların sona erdirilmesi ve bu nedenle

mahkemeler ve idare nezdindeki yoğun iş yükünün hafifletilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, Türkiye Kızılay Derneği ile 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanununun 1 inci maddesi kapsamına giren kurum ve kuruluşların mevduat faizi ve benzeri gelirleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi uyarınca stopaj yapılacağı hususu dikkate alındığında, bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak sonraki dönemler de dahil olmak üzere yeni ihtilaf yaratılmaması şartı öngörülmektedir. Öte yandan, maddede belirtilen şartların yerine getirilmesi ve anılan Derneğe ait iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneğine aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmelerin kazançları üzerinden sonraki vergilendirme dönemleri de dâhil olmak üzere kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi alınmaması ve bu kazançların Dernek faaliyetleri doğrultusunda kullanılması öngörülmektedir. Bu kapsamda yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilmekte, madde kapsamında terkinin gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmektedir. Bu düzenleme ile sonraki dönemlere ilişkin olarak Türkiye Kızılay Derneği ile İdare arasında yeni ihtilafların oluşmaması amaçlanmaktadır.

- 24/5/2013 tarihli ve 6487 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti ile aynı amaçları gerçekleştirmek üzere "Türkiye Yeşilay Vakfı" adında Vakıf kurulacağı ve Vakfa, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne tabi olmaksızın yardım yapılmak üzere, Sağlık Bakanlığı bütçesinde gerekli ödenek öngörüüleceği belirtilmiştir. Yapılan değişiklikle, anılan Vakfa yapılacak yardımın belirgin ve öngörülebilir olması sağlanmaktadır.

- Konya ili Hadim İlçesi Bozkır Barajının yapımından etkilenen ailelerin hak sahipliğinin yeniden belirlenmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

- Bu düzenleme ile, internet ortamında yaşam hakkı ile kişinin can ve mal güvenliği, millî güvenlik ve kamu düzeni ile genel sağlık açısından tehlike oluşturan, suç işlenmesine sebebiyet vererek vatandaşların hak ve özgürlüklerini tehlikeye atan yayınlara karşı kural olarak hakim kararıyla içerik çıkarma ve/veya erişim engelleme tedbirinin uygulanabilmesine imkan sağlanmıştır. Gecikmesinde sakınca bulunan haller kapsamında ise, aynı mahiyetteki internet içeriklerine yönelik olarak hızlı müdahale edilebilmesini sağlamak amacıyla istisnai bir uygulama öngörülmüştür. Bu çerçevede, içeriklerin ivedilikle yayından çıkarılması ve/veya engellenmesinin gerekli olduğu söz konusu durumlarda, Başbakanlık veya millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlığa önlem alabilme yetkisi verilmiştir. Buna göre, bahsi geçen talebe bağlı olarak Başkanlık, ilgili yasadışı içeriğin çıkartılması ve/veya erişimin engellenmesini kararını vererek ivedi bir şekilde kararın uygulanmasını temin edecektir. Düzenleme ile, millî güvenliğin ve kamu düzeninin korunması ile suç işlenmesinin önlenmesi ve genel sağlığın korunması kapsamında vatandaşların internet ortamında yer alan yasadışı içerikler nedeniyle mağdur olmaması, zarara uğramaması ve hak ve özgürlüklerin muhafaza edilmesi hedeflenmiştir. Zira, millî güvenliği ve kamu düzenini, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tehdit eden her tür internet içeriği, suç işlenmesi ihtimalinin çok ciddi bir şekilde ortaya çıkmasına neden olan internet yayınları ülkemiz ve vatandaşlarımız için tehlike oluşturabilme potansiyeli taşımaktadır. Gecikilmesi halinde telafisi imkânsız zararların ortaya çıkabileceği bu tür tehlikelerin bertaraf edilebilmesi açısından yapılan düzenleme önem arz etmektedir. Diğer yandan, düzenleme ile; gecikmesinde sakınca bulunan haller kapsamında öngörülen söz konusu istisnai uygulamanın dayanağı olan idari tedbir kararını yirmidört saat içerisinde hakim onayına sunulma zorunluluğu getirilerek, bahsi geçen kararların hukuki denetime tabi olması sağlanmıştır. Düzenleme ile; bu madde kapsamında verilen erişim engelleme kararlarının, öncelikle söz konusu ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şekilde) bahsi geçen içerik için verilebileceği öngörülmüştür. Ancak, teknik olarak

ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılmadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlar için internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesine karar verilebileceği öngörülmüştür. Böylece, erişimin engellenmesi kararlarının ölçülülük ilkesine uygun bir şekilde kademeli olarak verilmesi hedeflenmiştir. Bununla birlikte, düzenleme ile; vatandaşların hak ve özgürlüklerini tehlikeye atan, milli güvenlik ve kamu düzeni açısından ciddi tehlike ve zararların ortaya çıkabilmesi tehlikesi taşıyan internet içeriklerini oluşturan ve yayanlarla ilgili olarak failerin bulunarak cezalandırılmasını temin etmeyi amaçlayan hususlara da yer verilmiştir. Bu kapsamda, Başkanlığa, söz konusu internet içeriklerini oluşturan ve yayanlarla ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunma görevi verilirken, bununla birlikte, suçların faillerine ulaşmak için gerekli olan bilgilerin adli mercilere verilmemesi durumunda ilgili içerik, yer ve erişim sağlayıcılara cezai yaptırım öngörülmüştür. Ayrıca, düzenlemede erişim engelleme yanında içerik çıkartmayı sağlamaya yönelik hususlara da yer verilmiştir. Böylece, içerik ve yer sağlayıcıları devreye sokarak uyar-kaldır yöntemi ile ilgili içeriğin yayından kaldırılmasına yasal zemin oluşturularak hukuka aykırı içerikle daha hızlı ve etkin bir mücadele hedeflenmiştir.

- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının elektronik haberleşme sektörüne ilişkin yetki ve görevleri arasına Ulusal Kamu Entegre Veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak gibi hususlar eklenmektedir.

- Otoyolları ve Boğaz Köprülerini kullanan vatandaşlarımız için çok fazla şikayet konusu olan “o güzergahın en uzun mesafesine ait geçiş ücretinin on katı tutarında para cezası” uygulamasında, gerçekte kullandığı yolun normal geçiş ücretinin yaklaşık 80 katına kadar cezalar uygulandığı görülmektedir. Öte yandan Yap-İşlet-Devret modeliyle yapılan otoyolların geçiş ücretleri şu an kullanımda olan otoyol geçiş ücretlerinden yüksektir. Bu kadar yüksek bir meblağın uygulamada getireceği sorunlar çok fazla olacaktır. Ayrıca, ücret toplama sistemi için uygulamada 7 günlük sürenin yetersiz olduğu görülmektedir. Özellikle Jandarma Komutanlıkları ve Emniyet Müdürlükleri gibi resmi kurumlardan alınan sözlü ve yazılı şikâyetlerden anlaşıldığı üzere, ödeneklerin tahsisi ve kullanıma açılması gibi hususların mevzuatları gereği 7 günlük süre içerisinde gerçekleşemediği durumların olduğu ve bundan dolayı resmi plakalı araçların cezalı duruma düştükleri bilgisi de zaman zaman alınmaktadır. Bunun dışında, 7 günlük sürenin sonunda sistem tarafından tebligat işlemlerine başlandığından bu süre 15 güne çıkarıldığı takdirde vatandaşlarımıza geçiş ücretlerini daha uzun sürede ödeme imkânı tanınmış olacağından tebligat sayılarında da büyük oranda düşüş olacaktır. Böylece tebligat sayısının düşmesi ile hem işgücünden hem zamandan tasarruf sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca otoyollar ve erişme kontrollü karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödemediği tespit edilen yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan idari para cezaları ve geçiş ücretlerinin tahsili amaçlanmıştır. Öte yandan 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 1. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca Maliye Bakanlığı personeli Karayolları Genel Müdürlüğünün muhasebe hizmetlerini geçici görevli olarak yürütmekte olup, Genel Müdürlük Teşkilatında gerekli nitelikleri haiz personel ihtiyacının sağlanmamış olması nedeniyle ve Muhasebat Genel Müdürlüğünün uygun görüşü çerçevesinde geçici görev sürelerinin Genel Müdürlüğün kendi personel ihtiyacını karşılayabilmesi açısından 5 yıl daha uzatılması amaçlanmıştır.

- Değişiklik ile, Sözleşmenin uygulanması sırasında taraflar arasında doğabilecek ve milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenebilecek hukuki ihtilaflarda, sözleşme serbestisi çerçevesinde ve tarafların iradeleriyle (ihtilafın esasına Türk hukuku uygulanmak kaydıyla) tahkim yerinin Türkiye dışında da belirlenebilmesine imkan tanınmakta ve böylece projelerin finanse edilebilirliği kolaylaştırılmaktadır.

- Elektrik kayıp-kaçaklarının yüksek olduğu dağıtım bölgelerindeki sorun, diğer bölgelerde olduğu gibi sadece teknik bir sorun değil, aynı zamanda sosyal bir gerçek olarak da karşımıza çıkmaktadır. Bu fıkra kapsamında yapılan düzenleme ile söz konusu kaybın yüksek olduğu bölgeler için bölgelerin sosyoekonomik şartları ve tüketici alışkanlıkları da dikkate alınarak gerçekleştirilmiş fiili kayıp-kaçak değerleri dikkate alınarak kayıp hedeflerinin belirli süreyle yeniden tespiti amaçlanmıştır. Teknik ve teknik olmayan kayıp oranları Türkiye ortalamasının çok üzerinde olan dağıtım bölgelerinde, bu kayıplarla etkin mücadele edilmesi ve düşürülmesi, mevcut ikincil düzenlemelerin ötesinde ek önlemlerin alınmasını gerektirmektedir. Bu fıkra da yapılan düzenleme ile söz konusu ek önlemlerin alınabilmesine yasal imkan sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun ilgili mevzuatında dağıtım bölgeleri için 1/1/2016 tarihine kadar bölgesel bazda düzenlemeler yapabilme yetkisi Kurula verilmektedir.

- 3/6/2011 tarihli ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile, gençlik ve spor faaliyetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla Bakanlık kurulması suretiyle yeniden teşkilatlanmaya gidilerek yeni bir yapı kurulmuştur. Bu bağlamda, Bakanlık merkez teşkilatınca yürütülmekte olan gençlik faaliyetleri, Bakanlık bağlı kuruluşu Spor Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı olan il ve ilçe müdürlükleri aracılığıyla yerine getirilmektedir. Ancak, yoğun ve kapsamlı olarak yürütülen gençlik faaliyetlerinin doğrudan Bakanlığa bağlı olmaksızın yürütülmesinde sorunlar ortaya çıkmıştır. Öte yandan, Bakanlık bağlı kuruluşu olan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne bölge teşkilatlanması ile yürütülmekte olan kredi ve yurt hizmetlerinin, son yıllarda Ülkemizin her bir ilinde kurulan üniversiteler ve dolayısıyla artan öğrenci ve yurt sayısı dikkate alındığında, artık bölge düzeyinde bir örgütlenmeyle yerine getirilmeyeceği görülmüştür. Belirtilen nedenlerle hazırlanan Teklifte; gençlik ve spor ile kredi ve yurt hizmetlerinin taşrada etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilmesini teminen Bakanlık Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinin kurulması ve bu hizmetlerin Bakanlık il müdürlüklerine bağlı olarak kurulacak müdürlükler vasıtasıyla tek elden yürütülmesi hedeflenmektedir.

- Denizyolu taşımalarının, ekonomik, seri, elverişli, güvenli, kaliteli, çevreye en az olumsuz etkili ve kamu yararını gözeterek şekilde düzenlenmesi çerçevesinde, sicillerimizden (Milli Gemi Sicili ve Türk Uluslararası Gemi Sicili) herhangi birine kayıtlı olup ekonomik ve teknik ömrünü tamamlamış gemilerin piyasadan çekilerek mevcut atıl kapasitenin azaltılıp Deniz ticaret filomuzun yenilenmesini desteklemek ve 10/7/2003 tarihli 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ile 26.09.2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yer alan döner sermayeye ilişkin mükerrerliği gidermek amaçlanmıştır. Mevcut koster filosu 25 yaş üzeri 140 adet gemi kosteri bulunmakta olup, yaş ortalaması 33'tür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 2/2616

Karar No.: 17

16/2/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2616 esas numaralı “*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi*”, Komisyonumuzun 27/1/2015, 28/1/2015, 29/1/2015, 3/2/2015, 4/2/2015, 5/2/2015, 11/2/2015, 12/2/2015 tarihlerinde yaptığı 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

1.- GİRİŞ.....	15
2.- KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER	15
3. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER	17
3.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri	17
3.2. Teklif Sahipleri ve Hükümet Tarafından Yapılan Açıklamalar	19
4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI.....	20
5. ÖZEL SÖZCÜLER.....	24

1. GİRİŞ

2/2616 esas numaralı “**Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi**” 23/1/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif Başkanlıkça 23/1/2015 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 27/1/2015 tarihinde yaptığı 23 üncü birleşiminde Kanun Teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlanmıştır. Komisyonumuzun 27/1/2015, 28/1/2015, 29/1/2015, 3/2/2015, 4/2/2015, 5/2/2015, 11/2/2015, 12/2/2015 tarihlerinde yaptığı; Hükümeti Temsilen Sağlık Bakanı Mehmet MÜEZZİNOĞLU, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İSLAM, Kalkınma Bakanı Cevdet YILMAZ, Milli Eğitim Bakanı Nabi AVCI, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi ELVAN, Gençlik ve Spor Bakanı Çağatay KILIÇ ile Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Emniyet Genel Müdürlüğü, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ), Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Kızılayı, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Ebe ve Hemşireler Derneği, Türk Ebeler Derneği, Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası (TES-İŞ) temsilcilerinin katılımıyla 2/2616 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

2. KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/2616 esas numaralı Kanun Teklifi özetle aşağıdaki hususları düzenlemektedir:

✓ Lisans mezunu olan ebelerin meslekleri ile ilgili olarak lisansüstü eğitim almaları durumunda diplomalarının Sağlık Bakanlığı tarafından tescil edilmeleri ile uzman ebe olarak çalışabilmeleri düzenlenmektedir. Ayrıca ebelerin meslekleri ile ilgili özellik arz eden birim ve alanlarda, şartları Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenecek ilave eğitimlerle, mesleki uygulamalarda bulunmak üzere yetki belgesi almalarına imkan tanınmaktadır.

✓ Halihazırda Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme kurslarında görev alacak yönetici ve öğretmenlerin saat başına alacakları net ders ücreti 9,08 TL ile 9,73 TL arasında değişmekte iken düzenleme ile söz konusu ücretlerin 18 TL ile 20 TL'ye çıkarılması öngörülmektedir.

✓ 1606 sayılı Kanun kapsamına giren bazı dernek ve kurumların Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamına giren gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hususuna açıklık kazandırılmaktadır. Düzenleme ile 1606 sayılı Kanun kapsamındaki kurumların vergi muafiyeti bulunmasına rağmen; Gelir Vergisi Kanunu kapsamında kaynakta yapılan vergi kesintileri neticesinde elde ettikleri kazanç ve iratların vergilendirilmesi sonucu doğan ihtilafların giderilmesi amacıyla Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunu kapsamına giren gelirlerinin vergilendirilmesi öngörülmektedir.

✓ İstanbul'da Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir Devlet Üniversitesi kurulmakta ve bu Üniversitenin akademik ve idari kadroları ihdas edilmektedir.

✓ Halihazırda taşınmaz maliklerinin mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemlerin alınması kaydıyla, kamu yararına dayalı olarak taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatları ile her türlü köprü, taşınmazların altında ise metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilmektedir. Teklif ile bunlara “tünel” de eklenmektedir.

✓ Türkiye Kızılay Derneğinin, tüzüğünde sayılan amaç ve ödevlerini gerçekleştirmesine ilişkin mal ve hizmet alımları ve teslimleri KDV’den istisna edilmektedir.

✓ Kentsel Dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların 31.12.2015 tarihine kadar Hazine’ye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazanç oluşturmayacağı ve aynı işlemlerle ilgili devirlerin/teslimlerin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

✓ İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin (İGDAŞ) özelleştirilmesi ve özelleştirmeye ilişkin hisse satış sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren 10 yıl boyunca birim hizmet ve amortisman bedeli olarak sistem kullanım bedelinin 0,062378 ABD Dolar/m³ karşılığı TL, taşıma bedeli olarak sistem kullanım bedelinin 0,01480 ABD Dolar/m³ karşılığı TL olarak uygulanması öngörülmüştür. Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren İGDAŞ ve BOTAS’ın karşılıklı gecikme zammı, taşıma bedeli alacakları ferileri ve cezalarının silinmesi düzenlenmektedir.

✓ Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve Türkiye Yeşilay Vakfı tarafından kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere mazbut vakıflar ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olanlar hariç olmak üzere mülkiyeti Hazineye ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde kırk dokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkının tesis edilebilmesinin önu açılmaktadır. Ayrıca Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde bedelsiz kullanım izni verilmektedir.

✓ Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetinin kendileri lehine daha önce bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları, kullanma izinleri veya kiralama işlemlerinin, 1 ay içinde talep edilmesi halinde, söz konusu hakları 49 yıllığına bedelsiz olarak kullanmaları öngörülmüştür. Ayrıca, Kızılay ve Yeşilay tarafından kullanılan bu kapsamdaki taşınmazlara ilişkin olarak herhangi bir bedelin veya hasılat payının tahsil edilmemesi, tahsil edilenlerin ise iade edilmemesi amaçlanmıştır.

✓ Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına önceki vergilendirme dönemlerine ait kurumlar vergisi, vergi kesintisi ve bunlara ilişkin gecikme zammı, gecikme cezası ve vergi cezalarının tahsilinden, bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan 2 ay içinde vazgeçilmesi ve sonraki dönemlerde de ihtilaf yaratılmaması şartıyla vazgeçilmesi öngörülmüştür.

✓ Türkiye Yeşilay Vakfının amaçlarını gerçekleştirmesini teminen her yıl Sağlık Bakanlığı bütçesine gerekli ödeneğin verilerek Vakfa bütçeden yardım yapılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, söz konusu Vakıfa 2015 yılı için 15.000.000 TL; takip eden yıllarda ise bu tutarın yeniden değerlendirilmesinde artırılması suretiyle yardım yapılacaktır.

✓ Konya ili Hadim İlçesi Dedemli Beldesinde Bozkır Barajı yapımından etkilenen ailelerin hak sahiplikleri ve borçlanmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Bakanlar Kuruluna düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

✓ İnternet ortamında; yaşam hakkı ile kişinin can ve mal güvenliği, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerine bağlı olarak hakim kararıyla, hakim kararının gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Başbakanlığın talebi ile, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) tarafından ilgili yayının içeriğinin internet ortamından çıkarılması veya ilgili yayınlara erişimin engellenmesi öngörülmektedir.

✓ Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının elektronik haberleşme sektörüne ilişkin yetki ve görevleri arasına Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planı hazırlamak gibi hususlar eklenmektedir.

✓ Otoyollarda geçiş ücretini ödemedi geçiş yapan araç sahiplerine hali hazırda o güzergahın en uzun mesafesine ait geçiş ücretinin 10 katı tutarında idari para cezası verilmektedir. Teklif ile bu tutar, geçiş ücreti ödemedi giriş çıkış yaptığı mesafeye ait geçiş ücretinin 10 katı tutarında idari para cezası olarak hafifletilmektedir. Geçiş ücreti ödemedi geçiş yapan araç sahipleri, ödemesiz geçiş tarihini izleyen 15 gün içinde ücreti usulüne uygun olarak öderlerse, yukarıda sözü edilen idari para cezasına çarptırılmayacaklardır. Mevcut uygulamada bu süre 7 gündür. Otoyollar ve erişme kontrollü karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödemedi geçiş yaptığı tespit edilen yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan idari para cezalarının, tebligat şartı aranmaksızın Gümrük sahalarındaki giriş-çıkış kapılarında sürücünün bilgilendirilmesi suretiyle tahsil edilmesi ve tahsil işlemi yapılmadan aracın ülkeyi terk etmesine izin verilmemesi amaçlanmaktadır. Ayrıca hali hazırda Maliye Bakanlığı personeli Karayolları Genel Müdürlüğünün muhasebe hizmetlerini geçici görevli olarak yürütmektedir. Genel Müdürlük Teşkilatında gerekli nitelikleri haiz personel ihtiyacının sağlanamamış olması nedeniyle ve Muhasebat Genel Müdürlüğünün uygun görüşü çerçevesinde geçici görev sürelerinin Genel Müdürlüğün kendi personel ihtiyacını karşılayabilmesi açısından 5 yıl daha uzatılarak 10 yıla çıkarılması amaçlanmaktadır.

✓ Değişiklik ile bir tarafında Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının, diğer tarafında özel amaçlı şirketlerin olduğu kamu-özel işbirliği sözleşmelerinin uygulanması sırasında taraflar arasında doğabilecek ve milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenebilecek hukuki ihtilaflarda, sözleşme serbestisi çerçevesinde ve tarafların iradeleriyle (ihtilafın esasına Türk hukuku uygulanmak kaydıyla) tahkim yerinin Türkiye dışında da belirlenebilmesine imkan tanınmaktadır.

✓ Teknik ve teknik olmayan kayıp oranları Türkiye ortalamasının çok üzerinde olan elektrik dağıtım bölgelerinde, kayıplarla etkin mücadele edilmesi ve düşürülmesi ile ek önlemlerin alınabilmesine yasal imkan sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda ilgili dağıtım bölgeleri için 1/1/2016 tarihine kadar bölgesel bazda düzenlemeler yapabileme yetkisi Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna verilmektedir.

✓ Gençlik ve Spor Bakanlığının görev alanıyla ilgili olarak il ve ilçe merkezlerinde yapılması gereken iş ve işlemler mevcut düzenlemeye göre Spor Genel Müdürlüğüne bağlı Gençlik Hizmetleri ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri aracılığı ile yerine getirilmektedir. Yapılmak istenen düzenleme ile Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile bunlara bağlı olarak Kredi ve Yurtlar Müdürlükleri, Spor Müdürlükleri ve Gençlik Müdürlükleri kurulmaktadır.

✓ Ulaştırma Bakanı; Bakanlık Döner Sermaye İşletmesinden, Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı ticari yük taşımalarında kullanılan gemilerden cins ve nitelikleri Bakanlıkça belirlenenlerin hurdaya ayrılması ve yerlerine Türk Bayraklı işletilmek ve asgari beş yıl satılmamak şartıyla inşa edilecek yeni gemilerin finansmanında kullanılmak ve hurda bedelini aşmamak üzere nakdi ödeme yaptırmaya yetkili kılınmaktadır.

3. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

3.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri

Komisyonumuzda Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizde halihazırda devlet üniversitelerinin yönetim organlarının senato ve yönetim kurulu olduğu, teklifle kurulması öngörülen Sağlık Bilimleri Üniversitesinin, içerdiği mütevelli heyet ile vakıf üniversitelerindeki yapıya benzer bir yapı arz ettiği,

- Kurulması öngörülen üniversitenin mütevelli heyetinde yer alacak olan üyelerin Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanlığı Müsteşarının seçeceği iki üye ile YÖK tarafından seçilen bir üye olmak üzere beş üyeden oluştuğu, böyle bir organın üniversitenin özerkliğini zedeleyebileceği,

- Mevcut uygulamada devlet üniversitelerinde rektör adaylarının üniversite öğretim üyeleri tarafından seçildiği ve en çok oy alan altı üyenin Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından üç kişiye indirildiği, bu üç kişiden birinin Cumhurbaşkanı tarafından atanmasının söz konusu olduğu, kurulmak istenen üniversitede ise altı rektör adayının mütevelli heyet tarafından belirleneceği, bu anlamda rektör atamasının diğer devlet üniversitelerinden farklılık arz ettiği,

- Örgün ve Yaygın eğitimi destekleme kurslarında görev alan öğretmenlerin aldığı ek ders ücretlerinin artırılmasının olumlu bir gelişme olduğu, ancak sınavlara dayalı eğitim sistemi değiştirilmediği müddetçe yapılmak istenen düzenlemeler ile istenen sonuçların alınamayabileceği, ayrıca hafta sonu kurslarında görev alan diğer personelin mali haklarının da iyileştirilmesi gerektiği,

- Teklifin internetle ilgili düzenlemelerinin iletişim özgürlüğünün geniş ve soyut ifadeler gerekçe göstererek kısıtlanabileceğine ilişkin hükümlere yer verildiği, Anayasa Mahkemesinin daha önce verdiği iptal kararlarının gereğinin bu teklifte yerine getirilmediği,

- Önemli görevleri olan Kızılay Derneğine sağlanan Katma Değer Vergisi istisnasının gerekli bir düzenleme olduğu, ancak bu durumdan özel sektörün rekabet eşitsizliği anlamında zarar görebileceği, benzer durumda olan Yeşilay Vakfına Sağlık Bakanlığı bütçesinden ödenek ayrılacağı, benzer amaçları güden dernek ve vakıfların da benzeri teşviklerle gözetilmesi gerektiği,

- Vatandaşın doğalgaz hizmetine daha ucuz ve kolay erişebileceği, İGDAŞ'ın sunduğu hizmetlerin daha verimli olacağı yönünde düşünceler olması durumunda özelleştirilmesinin uygun olabileceği, buna karşın birim hizmet ve amortisman bedellerinin dolara endekslenmesinin ileriki yıllarda tüketiciye getireceği olası ek maliyetlerin iyi hesap edilmesi gerektiği,

- Kamu ihale sözleşmelerinde; işin yapılma veya teslim yeri ve işin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları olmak üzere sadece iki hususta değişiklik yapılabildiği, elektrik kayıp kaçak oranlarının yeniden belirlenebilmesine imkân veren bir düzenlemenin yapılmış olan sözleşmeleri, belirlenmiş olan kayıp kaçak oranlarını değiştirebileceği, bu düzenlemenin mevcut uygulamaya aykırı olduğu,

- Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfına kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılacak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde tesis edilecek irtifak hakkının kapsamının çok geniş olduğu, bu şekliyle genel bütçeli ve özel bütçeli kamu idarelerine, düzenleyici ve denetleyici kurumlara, sosyal güvenlik kurumlarına ait olan ve kurumların kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullandıkları taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilebileceği, öte yandan bu hakkın münhasıran mülkiyeti Hazineye ait olan taşınmazlar üzerinde verilmesinin daha uygun olacağı,

- Baraj yapımından etkilenen ailelerin belirlenecek yeni yerleşim alanına nakilleri ve hak sahipliklerinin yeniden belirlenmesi ve sürecin hızlandırılmasına yönelik düzenlemelerin farklı kanun tasarısı ve teklifi görüşmelerinde münferiden gündeme geldiği, bu konuyla ilgili ülke genelinde bir çalışma yapılarak sorunun tümüyle çözüme kavuşturulması gerektiği,

- Geçiş ücreti ödmeden geçiş yapan yabancı plakalı araçların yurt içinden yurt dışına çıkışına izin verilmeyeceğine ilişkin düzenlemenin olumlu bulunduğu ancak OGS ve HGS'ye ilişkin olarak birçok şikâyetin söz konusu olduğu, bu sistemlerin kurulu olduğu yerlerde ve sistemler ile banka hesapları arasında teknik açıdan bir uyumsuzluk yaşandığı,

şeklindeki görüş ve öneriler dile getirilmiştir.

3.2. Teklif Sahipleri ve Hükümet Tarafından Yapılan Açıklamalar

- Tıp fakültelerinden ayrı olarak şu anda Sağlık Bakanlığına bağlı 59 eğitim ve araştırma hastanesinde ihtisas verildiği, bu eğitimin kurulmak istenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile tek çatı altında birleştirileceği,

- Sağlık Bilimleri Üniversitesi aracılığıyla yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarıyla işbirliği yapılabileceği, yurtdışında üniversiteye ait birimler kurulup eğitim verilebileceği, ayrıca eğitim araştırma hastanelerinde doçent ve profesörlere kadro verilememesi ve bunun sonucunda yaşanan özlük problemlerinin ortadan kalkacağı,

- Ülkemizde Sağlık Bakanlığı ve YÖK olmak üzere iki taraflı bir sağlık eğitim sisteminin mevcut olduğu, hali hazırda Sağlık Bakanlığı Müsteşarının, üniversite ve diğer hastanelerde görev yapan öğretim görevlilerinden oluşan Tıpta Uzmanlık Kurulunun da başkanı olduğu,

- Sağlık Bakanlığı Müsteşarının ayrıca sağlık meslek mensuplarının mesleklerini icra ederken ortaya çıkan adli konularda mahkemelere görüş veren ve idarî soruşturmacılar belirleyen Yüksek Sağlık Şurasına da başkanlık yaptığı, bu anlamda mevcut yapı içerisinde Bakanlığın rolünün önemli olduğu,

- Ülkemizde 24 bini birinci basamak, 23.845'i ikinci ve üçüncü basamak kamu sağlık tesislerinde, 3.567'si özel sektörde olmak üzere 52.179 ebe olduğu, kanun teklifi ile yapılmak istenen uzmanlığın tıpta uzmanlık gibi bir uzmanlık olmayıp bilim uzmanlığı olduğu,

- Teklif ile yüksek lisansla elde edebilecek uzmanlığın tanımlanarak ebelerin hem özlük haklarında iyileştirme hem de unvan kullanmalarının sağlanacağı, bu şekilde de ebelikte uzman olmayı teşvik edecek bir altyapı hazırlandığı,

- Öğrencilerin bir üst döneme hazırlanması ve mevcut derslerdeki eksiklerinin giderilmesi amacıyla hafta içi ve hafta sonlarında Örgün ve Yaygın eğitimi destekleme kurslarının açıldığı, hali hazırda 2,5 milyon öğrencinin bu kurslardan yararlandığı, 104.799 öğretmenin kurslarda görev aldığı,

- Daha önce Örgün ve Yaygın eğitimi destekleme kurslarından yararlanan öğrencilerin velilerinden ücret talep edildiği ancak mevcut durumda bu uygulamaya son verildiği, bu nedenle öğretmenleri teşvik amacıyla hafta sonu kursları için ek ders ücretlerinin 9 lira 33 kuruştan 18 liraya çıkarılacağı, diğer personelin fazla çalışma ücretleri konusunda Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu,

- Genel bütçeli kamu idarelerinin tüzel kişiliklerinin olmadığı ve bu nedenle bu kurumların kullanımında olan taşınmazların Hazineye ait olduğu, öte yandan genel bütçeli ve özel bütçeli idarelerin Devlet İhale Kanununa tabi olduğu, bu kurumlara ait taşınmazlar üzerinde tesis edilecek irtifak haklarının bu kanuna ve ilgili yönetmeliklere göre gerçekleştirileceği bu nedenle ancak ilgili mevzuatta öngörülen hususlara göre irtifak hakkı tesis edilebileceği,

- Otoyollarda geçiş ücretini ödmeden geçen araçlara verilen cezaların, tebligatta yaşanan sıkıntılar nedeniyle vatandaşların mağduriyetine yola açtığı, kanun teklifiyle bu sorunun giderilmesinin öngörüldüğü, HGS ve OGS sistemlerine yönelik Karayolları Genel Müdürlüğü ve PTT Genel Müdürlüğü nezdinde kapsamlı bir çalışma başlatıldığı,

- Halihazırda Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda 370 binin üzerinde öğrencinin barındığı ve kapasitenin sürekli arttığı, mevcut yapının bölge düzeyinde olması nedeniyle hizmetin dağılımında aksamaların yaşandığı, bu nedenle il düzeyinde örgütlenme yapısına gidildiği,

- Elektriğin üretim aşamasından nihai tüketiciye ulaştırılmasına kadar oluşan bütün maliyet kalemlerinin tarifeye yansıtıldığı bu maliyetlerin içerisinde kayıp kaçak maliyetlerinin de olduğu ancak kayıp kaçak maliyetlerinin tamamının değil hedef oranlarının tarifeye yansıtıldığı, EPDK tarafından her bir dağıtım şirketi için belirlenen hedef kayıp kaçak oranlarının revize edilmesi ihtiyacı doğduğu, yapılmak istenen düzenleme ile sözleşme kriterlerinin değil hedef oranlarının yeniden belirleneceği,

- Erişimin engellenmesi konusunda bazı ülkelerin mahkeme kararını aradığı, bazı ülkelerin ise mahkeme kararını aramadan kamu kurumları vasıtasıyla bu engellemeyi sağladığı, teklif hazırlanırken Anayasanın 22 nci maddesinde yer alan haberleşme hürriyetinin dikkate alındığı, dolayısıyla mutlaka mahkeme kararının aranacağı, ayrıca erişimin engellenmesinin tedrici olarak ihlalin gerçekleştiği kısmın çıkarılması vasıtasıyla, bu sağlanmadığı takdirde siteme tümden erişimin engellenmesi yoluyla sağlanacağı, ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Geneli üzerindeki görüşmelerin ardından 2/2616 esas numaralı Kanun Teklifi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanun Teklifi, aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Teklifin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

Teklifin 2 nci maddesi, 9 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin 3 üncü maddesi, 11 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 4

Teklifin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası (d) bendinde Mütevelli Heyetinin görevleri arasında sayılan “öğretim üyesi kadrolarına yapılacak atamalara ilişkin Rektör tarafından yapılacak teklifleri karara bağlamak” ifadesi ile dördüncü fıkrası madde metninden çıkarılarak öğretim üyesi kadrolarına yapılacak atamalar ve Rektör seçimi konusunda devlet üniversitelerindeki uygulamaya uyum sağlanmasını ve atamaların ve Rektör seçiminin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunundaki genel hükümlere göre yapılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle 5 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca Teklifin 4 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesindeki “Üniversitenin Tıp Fakültesine tahsis edilecek öğretim üyesi kadroları” ibaresi “Üniversiteye tahsis edilecek öğretim elemanı kadroları” şeklinde düzeltilmiştir.

Madde 5

Teklifin 5 inci maddesi, 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 6

Teklifin 6 ncı maddesi, 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 7

Teklifin 7 nci maddesi, 8 inci maddesi olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin 8 inci maddesi, 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin 9 uncu maddesi; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesine eklenmesi öngörülen (h) bendinde yer alan “Türkiye Kızılay Derneğinin tüzüğünde sayılan amaç ve ödevlerini” ifadesi yerine madde metninde görevler açıkça sayılmak suretiyle belirsizliğin giderilmesine yönelik değişiklik yapılması suretiyle 12 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin 10 uncu maddesi; 13 üncü madde olarak yeniden düzenlenmiş ve maddeye konu olan proje alanlarının 644 ve 178 sayılı KHK’lar uyarınca çıkarılan 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları ve sınır ve koordinatları belirlenen proje alanları olduğu hususuna açıklık getirilmiş, bu projeler kapsamında trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve tesliminin 2015 yılının sonuna kadar KDV’den müstesna tutulması hükme bağlanmıştır.

Madde 11

Teklifin 11 inci maddesi metinden çıkarılmıştır.

Madde 12

Teklifin 12 nci maddesi, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmazların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen ek 4 üncü maddede geçen “mazbut vakıflar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç” ibaresi madde metninden çıkarılarak madde kapsamına hangi idarelere ait taşınmazların dâhil olduğu konusunda açıklık sağlanmasını teminen değiştirilmek suretiyle 14 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 13

Teklifin 13 üncü maddesi, 11 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak madde kapsamına hangi idarelerin taşınmazlarının girdiği hususuna açıklık kazandırılması suretiyle 15 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin 14 üncü maddesi, birinci fıkrasında geçen “bu Kanunun” ibaresinin kanun tekniğine uygun olarak “bu maddenin” şeklinde değiştirilmesi suretiyle 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 15

Teklifin 15 inci maddesi, kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutularak 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir. Yapılan redaksiyonla 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının ilk cümlesindeki “gerekli ödenek öngörülür” ifadesi “ödenek ayrılır” olarak, “ Aktarılacak tutar” ibaresi “Ayrılacak bu tutar” olarak değiştirilmiştir.

Madde 16

Teklifin 16 ncı maddesi, 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 17

Teklifin 17 nci maddesi, 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 18

Teklifin 18 inci maddesi, 28 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 19

Teklifin 19 uncu maddesi, yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan idari para cezaları ile geçiş ücretlerinin tahsiline ilişkin usul ve esasların belirlenmesi için ilgili kurumlara 6 aylık bir sürenin verilmesini ve sürücülerin bilgilendirmesinin Gümrük sahalarındaki giriş-çıkış kapılarıyla sınırlı tutulmamasını ve Karayolları Genel Müdürlüğünün işletiminde olan Otoyollar ve erişme kontrollü karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödmeden geçiş yaptığı tespit edilen araçlardan o güzergahın en uzun mesafesi yerine geçiş ücreti ödmeden giriş çıkış yaptığı mesafeye ait ücretin on katı idari para cezası uygulaması yönündeki düzenlemenin, 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen yolları da kapsamasını teminen değiştirilmek suretiyle 30 uncu madde olarak kabul edilmiştir. Ayrıca maddede yer alan 6001 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde Karayolları Genel Müdürlüğünün muhasebe hizmetlerine ilişkin yapılan değişiklik 31 inci madde olarak ayrıca düzenlenmiştir.

Madde 20

Teklifin 20 nci maddesi, 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 21

Teklifin 21 inci maddesi, 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 22

Teklifin 22 nci maddesi, bakanlık ile bağlı kuruluşları arasındaki ilişkilerin düzenlenmesini; Bakanlığa, gençlik ve spor ile kredi ve yurt hizmetlerini belirleyeceği plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gerçekleştirmek ve gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak ve bunların uygulama ve sonuçlarını denetleme görev ve yetkisi verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle 18 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 23

Teklifin 23 üncü maddesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü taşra teşkilatının yeniden yapılanması nedeniyle ve Bakanlıkça yürütülen gençlik faaliyetlerinin taşradaki koordinasyonunu sağlamak üzere ihtiyaç duyulan kadrolara ilişkin düzenlemelerin yapılmasını teminen değiştirilmesi ve bu çerçevede ekli listelerde de değişiklik yapılması suretiyle 19 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 24

Teklifin 24 üncü maddesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlüklerinin il müdürlüğüne dönüştürülmesine ilişkin geçiş hükümlerinin düzenlenmesini teminen değiştirilerek 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 25

Teklifin 25 inci maddesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatının yeniden yapılanması nedeniyle kadroları kaldırılan Bölge Müdürü ve Bölge Müdür Yardımcısı kadrolarında görev yapanların araştırmacı kadrolarına atanmasını ve mali haklarının düzenlenmesini teminen değiştirilerek 21 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 26

Teklifin 26 ncı maddesi, 32 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 27

Teklifin 27 nci maddesi, ekonomik ömrünü tamamlamış olan gemilerin hurdaya ayrılmasının teşvik edilmesi durumunda bunları ikame edecek gemilerin Türkiye’de inşa edilmesi, teşvik sonrası gemilerin 3 yıl içinde inşa edilmemesi veya inşasını müteakip 5 yıldan önce satılması durumunda teşvikin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmesi hususlarının düzenlenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle 33 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde 2

Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir nedenle ilgili mevzuatı kapsamında sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2014 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının; özellikle hiçbir sosyal güvencesi olmayan, yani sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilerle ilgili olduğu, bunların çoğunun ödeme gücünden yoksun bulunduğu, dolayısıyla bu alacakların takibe konulması halinde büyük oranda (ilgililerin ödeme gücünün bulunmaması sebebiyle) tahsil imkanı olmayacağı, kanuni takiplerin, ilgililer için de mağduriyet oluşturacağı ve sosyal problemlere yol açacağı gerekçesiyle bin Türk Lirasının altındaki alacakların tamamının, bin Türk Lirasının üstündeki alacakların ise belli şartlarla yarısının takip ve tahsilinden vazgeçilmesini; ayrıca hem

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hem ülkemizde misafir, sığınmacı, mülteci ve benzeri durumlarda bulunan yabancı uyruklu kişilerin tedavi giderlerini karşılama yükümlülüğü bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca sunulan sağlık hizmetlerinin ilgili kurumların uygun gördüğü durumlarda götürü bedel hizmet alım sözleşmesi ile temin edilmesini öngören bir düzenleme Teklife yeni 2 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 22

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlüklerinin il müdürlüğüne dönüştürülmesi sebebiyle mali hakların düzenlenmesi amacıyla 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (2) sayılı cetvelin 9 uncu sırasında yer alan “ve Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu” ibaresinin metinden çıkarılmasını ve aynı sıraya “Spor,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu,” ibaresinin eklenmesini öngören bir düzenleme Teklife yeni 22 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 23

Spor Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında yapılan yeni düzenleme nedeniyle harcama yetkililiğinde değişiklik yapılması amacıyla 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 6 ncı ve 14 üncü maddelerinde yer alan bazı hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını öngören bir düzenleme Teklife yeni 23 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 24

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunda Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcılarının atama usulünün genel düzenlemelerden farklı olması nedeniyle, uygulamada yeknesaklık sağlamak üzere Genel Müdür ve yardımcılarının 2451 sayılı Kanuna göre atamalarının yapılmasını öngören düzenleme Teklife yeni 24 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 25

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait binaların ve her türlü tesislerin yapım, yaptırma, donatım, bakım, onarım işlerinin Kurum tarafından da yerine getirilebilmesini teminen yapılan düzenleme Teklife yeni 25 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 29

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğin dayanağı olan kanun hükmünün Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, Anayasanın 20 nci maddesi uyarınca kişisel verilerin işlenmesi konusunun kanunla düzenlenmesi gerektiğinden elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğine yönelik hususlara ilişkin bir düzenleme Teklife yeni 29 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 34

655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 44 üncü maddesi ile mülga olan 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede kadro unvanında yer alan ibare “Sörvey” iken, 655 sayılı KHK sonrası kadro unvanında bu ibarenin sehven “Sürvey” olarak ifade edilmesi nedeniyle, söz konusu kadro unvanının, “Gemi Sörvey Uzmanı” olarak düzeltilmesini, ayrıca Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesinde daha önce “Gemi Sürvey Uzmanı” olarak çalışıp diğer kadrolara atananların da “Gemi Sörvey Uzmanı” kadrolarına atanabilmelerini öngören bir düzenleme Teklife 34 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Geçici Madde 1

Teklifin yeni 30 uncu maddesiyle 6001 sayılı Kanunda geçiş ücretlerine ilişkin olarak yapılan değişikliklerin yürürlüğe girmesinden önceki ödemesiz geçişlere söz konusu madde ile yapılan değişiklik öncesi (6001 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci ve yedinci fıkrası) hükümlerin uygulanacağına ilişkin düzenleme Teklife geçici 1 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 28

Teklifin yürürlüğe ilişkin 28 inci maddesi, 5809 sayılı Kanununun 51 inci maddesini değiştiren çerçeve maddenin Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlük tarihi ile uyumlu olarak 26.1.2015 tarihinden geçerli olmak üzere, diğer maddelerin ise yayımı tarihinde yürürlüğe girmesini teminen değiştirilmek suretiyle 35 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 29

Teklifin yürütmeye ilişkin 29 uncu maddesi, 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bitlis Milletvekili Vedat DEMİRÖZ, İzmir Milletvekili İlknur DENİZLİ, Bursa Milletvekili Hüseyin ŞAHİN, Kars Milletvekili Ahmet ARSLAN, Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ, Yozgat Milletvekili Ertuğrul SOYSAL, Denizli Milletvekili Mehmet YÜKSEL ve Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Recai Berber</i> Manisa	Başkanvekili <i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	Sözcü <i>Vedat Demiröz</i> Bitlis (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>İlknur Denizli</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Şükrü Erdiñ</i> Adana	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>İzzet Çetin</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Fatih Şahin</i> Ankara
Üye <i>Sadık Badak</i> Antalya	Üye <i>Mehmet Günel</i> Antalya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Önder Matlı</i> Bursa
Üye <i>Hüseyin Şahin</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cahit Bağcı</i> Çorum	Üye <i>Mehmet Yüksel</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Adnan Keskin</i> Denizli (Muhalefet şerhim ekte)	Üye <i>Cengiz Yavilioğlu</i> Erzurum	Üye <i>Salih Koca</i> Eskişehir
Üye <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep	Üye <i>Feramuz Üstün</i> Gümüşhane	Üye <i>Adil Zozani</i> Hakkari (Muhalefet şerhi var)

Üye <i>Aydın Ağan Ayaydın</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Müslim Sarı</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Bihun Tamaylıgil</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Muhalefet şerhi ekte)	Üye <i>Rahmi Aşkın Türelı</i> İzmir (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ahmet Arslan</i> Kars (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Mustafa Baloğlu</i> Konya	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya	Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Vahap Seçer</i> Mersin (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Ali Boğa</i> Muğla	Üye <i>Abdulkerim Gök</i> Şanlıurfa	Üye <i>Hasip Kaplan</i> Şırnak (Muhalefet şerhi var)
Üye <i>Ertuğrul Soysal</i> Yozgat (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Özcan Ulupınar</i> Zonguldak	

KARŞI OY YAZISI

I. KANUN TEKLİFİNİN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

“2/2616 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 23 Ocak 2015 Cuma günü TBMM’ne sunulmuş ve 27 Ocak 2015 Salı günü Plan ve Bütçe Komisyonunda teklifin görüşmelerine başlanmıştır. Kanun teklifi 26 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamede düzenleme öngörmektedir. Bu torba kanun teklifinde de bazı dernek ve vakıflara vergi istisna ve muafiyetleri, yeni bir üniversite kurulması, kamulaştırma uygulamaları, internet yasakları, elektrik kayıp kaçak bedelleri, öğrenci yurtları ve spor tesislerine ilişkin birbiriyle ilgisi olamayan düzenlemeler yapılmak istenmektedir.

AKP hükümetleri döneminde kanun yapma usul ve yöntemlerinin etkin ve verimli olmayan bir çerçevede oluşturulduğu ve uygulandığı görülmektedir. Nitekim kamuoyunda ‘torba kanun’ olarak adlandırılan ve istisnai hallerde kullanılmasının uygun olduğu düşünülen bazı kanunlarda ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarıları ve kanun tekliflerinin son dönemlerde adeta hâkim norm haline geldiği gözlenmektedir. Bu kapsamda, birbiriyle hiç ilgisi ve ilişkisi olmayan konular söz konusu ‘torba kanun’ yöntemi kullanılarak yasalaştırılmaya çalışılmaktadır.

Siyasi iktidar tarafından alışkanlık haline getirilen bu tür kanun hazırlama ve yapma teknikleri, hem torba kanunda ele alınan konular ile ilgili ana mevzuatla uyum açısından ciddi sorunlar yaratmakta, hem de uygulama aşamasında öngörülemeyen sonuçların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda, bazen aynı kanun

maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmakta ve bu kapsamda düzenlemelerden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen vatandaşlar mağdur olmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, varlıklarda azalma ve yükümlülüklerde artışa yol açan bu tip düzenlemelerin, AKP hükümetleri tarafından hükümet tasarısı yerine kanun teklifiyle yapılmak istenmesi, gerek konunun istendiği şekilde ve yeterince tartışılmamasına yol açması, gerekse demokrasimizin yerleşik teamüllerine aykırılığı açısından uygun görülmemektedir. Bu durum, kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınmamasına ve getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına neden olmaktadır. Oysa 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 14 üncü maddesi hükmü uyarınca yapılacak “düzenleyici etki analizi” ile konunun muhtemel ekonomik ve mali etkileri çok daha açık bir biçimde ortaya konulabilirdi. Kanun teklif ve tasarıları, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM’ye sunulduğu için söz konusu kanun değişikliklerinin bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yük hesaplanamamakta ve bu çerçevede bütçeye ve ekonomiye ek mali yükler gelmesi gibi sakıncalar ortaya çıkabilmektedir.

Hükümetin direktifiyle bürokrasi tarafından hazırlandığı belli olan torba kanun teklif ve tasarılarının ilgili tarafların görüş ve önerileri alınmadan, hazırlık süreçleri atlanarak ve kanun yapma aşamaları tamamlanmadan TBMM’ye sunulması büyük sakıncalar içermektedir. Nitekim TBMM Başkanı Cemil Çiçek de 2014 yılı Eylül ayında yaptığı bir değerlendirme toplantısında “Biz yasama faaliyetindeki kanun çıkarma işini verimli yapamadık. O yüzden de garip bir yola saparak torba yasa gibi bir uygulamayı gündeme getirdik” sözleriyle torba kanun tekniğinin sakıncalarına işaret etmiştir. 15 Eylül 2014 günü gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında açıklama yapan Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç da Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun torba kanun tekniğine ilişkin olarak benzer sorunlara dikkat çektiğini ifade etmiştir.

Tüm bu sakıncalara rağmen yine bir torba kanun teklifi ile karşı karşıya bulunmaktayız. Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı hükümler içermektedir. Kanun teklifinin görüşülmesi sırasında yaşanan en önemli eksiklik ilgili tarafların dinlenilmesi noktasında ortaya çıkmıştır. Çünkü kanun teklifine muhatap ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri komisyonda yeteri kadar temsil edilmemiş ve görüşlerini aktaramamışlardır.

Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Ayrıca, torba kanun teklifinin alelacele komisyona getirilmesi yeteri kadar incelenememesi sonucunu doğurmuş, bu çerçevede ayrıntılı bir şekilde incelenmesi için torba kanunun oluşturulacak bir alt komisyonda ele alınması önerimiz AKP grubu tarafından reddedilmiştir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tasarıları ve tekliflerinin ilgili tali komisyonlarda görüşülmemesi ciddi bir sıkıntı olarak önümüze gelmektedir. Nitekim 2/2616 esas numaralı kanun teklifi 6 tali komisyona sevk edilmesine rağmen hiçbirinde görüşülmemiştir. Anılan komisyonlardan Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Milli Eğitim, Kültür ve Gençlik Spor Komisyonu ve İçişleri Komisyonu süresi içinde görüşülmesi mümkün olmadığı için tasarımı gündeme almadıkları cevabını vermiştir. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu iş yoğunluğunu bahane ederek tasarımı görüşmediğini belirtmiş, diğer iki komisyon olan Adalet Komisyonu ile Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ise “görüşmeyeceğiz” bilgisini vermiştir. Bu durum AKP iktidarının yasama faaliyetlerini ciddiye almamasının tipik bir örneğini oluşturmaktadır.

Öte yandan, torba kanun tasarı veya tekliflerinin TBMM Genel Kurulunda ‘Temel Kanun’ olarak görüşülmesi de ciddi sakıncalar içermektedir. TBMM İçtüzüğü’nün temel kanunları düzenleyen 91. maddesi “düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun

bulunması” hükmünü taşımaktadır. Bu çerçevede, konu yönünden birbiriyle hiç ilişkisi olmayan konuların Meclis Genel Kurulunda maddeler üzerinde gerekli tartışmalar yapılmadan hızlı bir biçimde temel kanun olarak görüşülmesi TBMM İçtüzüğü’ne aykırıdır.

Diğer taraftan, torba kanun yapma tekniğini hukuk çerçevesi açısından da ele almak ve kanunların kendi içinde bir norm hiyerarşisi oluşturmasını sağlamak gerekmektedir. Hiçbir kanun Anayasa’ya aykırı olamaz. Bu nedenle, Anayasa’ya aykırılık şüphesi bulunan maddelerin torba kanunlara derc edilmemesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, görüşmekte olduğumuz torba kanun teklifinin; Sağlık Bilimleri Üniversitesi kurulmasına ilişkin 5 inci maddesi; Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesinde değişiklik öngören 26 ncı maddesi; İnternet ortamında gecikmesinde sakınca bulunan hallerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine ilişkin 27 nci maddesinin Anayasa’ya aykırı düzenlemeler içerdiği görülmektedir.

II. KANUN TEKLİFİNİN MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimiz aşağıda sıralanmıştır.

Kanun teklifinin 3 üncü maddesinde 6428 sayılı Sağlık Bakanlığı’nca kamu-özel işbirliği modeliyle tesis yaptırılması, yenilenmesi ve hizmet alınması ile ilgili kanunun 4 üncü maddesinde düzenlenmiş olan taraftar arasında anlaşmazlık çıkması durumunda anlaşmazlık konusu davanın nerede görüleceğine ilişkin bir açıklık getirilmektedir. Bilindiği üzere Şubat 2013’de çıkarılan bir kanunla Sağlık Bakanlığı şehir hastanelerinin yapımına ilişkin yeni bir modeli önümüze sunmuştur.

Söz konusu kanun ile Sağlık Bakanlığı öncelikle büyük illerden başlamak ve sonra da diğer illeri kapsayacak şekilde, mülkiyeti kamuya ait araziler üzerinde özel sektörün inşa edeceği sağlık kampüsleri kurmayı hedeflemiştir. Bunun için de ihtiyaç

duyulan finansmanı özel sektör sağlayacak, hastane binalarını ve tesislerini inşa edecek, bunları idari açıdan yönetecek; devlet de, proje için gereken araziyi girişimciye bedelsiz temin edecek, yapılan sözleşmeye göre tesislerin inşa edilmesi ve alınan hizmetler karşılığında özel girişimciye 30 yıla varabilecek süreyle ve çok yüksek tutarlarda kira ödeyecektir. Teklifin önemli bir özelliği proje finansman anlaşmalarına Hazine garantisi, ya da koşullu yükümlülük getirmesinin yanı sıra finansmanın türevlerini de garanti kapsamına almasıdır.

Kamu yatırımları bilindiği üzere normal koşullarda bütçe olanakları ile yapılır ve ülkemizde de bu şekilde yapılmalıdır. Bütçe dışı yöntemler ise mali disipline, bütçe prensiplerine aykırı oldukları gibi pahalı da olan yöntemlerdir. KÖİ yöntemi ile gerçekleşen projelerin denetimleri ve takipleri 5518 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na aykırı ve istisnaidir. Çok istisnai durumlarda (acil durumlar veya teknolojik gereklilikler) başvurulması gereken bir yöntem Sağlık Bakanlığı'nca mutata hale getirilmekte ve kamu zarara uğratılmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye ekonomisinin bütçe açıkları verdiği hepimizin malumudur. Bu çerçevede, söz konusu sağlık yatırımlarının kamu tarafından yapılması doğal olarak bütçe açığını artıracak ve Hazine borçlanacaktır. Bununla birlikte, sağlık yatırımlarının kamu tarafından yapılması neticesinde borçlanmanın Hazine tarafından yapılması ile kamu-özel işbirliği modeli çerçevesinde yüklenici firma tarafından yapılmasının maliyetlerinin karşılaştırmalı olarak ele alınması ve bu çerçevede bir karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Ülkemizde giderek yaygın bir biçimde birçok kamu hizmeti alanında uygulanan kamu-özel işbirliği modelleri koşullu yükümlülükler olarak bütçe açığının düşük görülmesine, yükümlülüklerin uzun vadeye yayılmasına ve hizmetin maliyetlerinin artmasına yol açmaktadır. Kasım 2000 ve Şubat 2001 ekonomik krizlerinde de olumsuz sonuçlarını yaşadığımız koşullu yükümlülüklerin artması ciddi belirsizliklere yol açmakta ve riskleri artırmaktadır. Bu belirsizliklerin yanı sıra koşulların gerçekleşmesi, borç yönetimi ve kamu finansmanı açısından Orta Vadeli

Program, Orta Vadeli Mali Plan ve Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlık safhasında öngörülemeyen ek mali yüklerin doğmasına sebep olacaktır.

Öte yandan bu modelde yatırım yapacak olan kuruluşun yurt dışından kredi kullanması durumunda hazinenin bu kredilere garanti verebileceği de yasa hükümleri içinde yer alan olumsuz düzenlemelerden biridir. Orta ve uzun vadede verilen bu garantilerin hazinenin borç stoku üzerinde önemli bir risk unsuru oluşturması da muhtemeldir.

Kamu-Özel Ortaklığı modeli, sadece bir kamu hizmeti yatırım finansman yöntemi olmayıp, aynı zamanda kamu hizmetinin örgütlenmesini, sunumunu, çalışanların durumunu, hizmet alanların hizmetlerden yararlanma koşullarını de yeniden şekillendiren, giderek "kamu hizmetlerinin kamu görevlileri eliyle görülmesi" anlayışını Sağlık Bakanlığında başlamak üzere tüm kamu alanlarında sonlandıran bir anlayışın ilk kilometre taşı olarak gözükmektedir.

Burada belirtmek istediğimiz önemli bir husus, kamu-özel işbirliği alanına bir çerçeve kazandırılması ve parçalı ve dağınık mevzuatın toplulaştırılması ihtiyacının yanı sıra, bu alana ayrılan kamu kaynağının büyüklüğü dikkate alındığında TBMM'nin bu alandaki denetiminin mutlak suretle etkinleştirilmesinin gerektiğidir. Bu çerçevede, Kamu-Özel İşbirliği modelinin yaygınlığı ve hacmi de göz önünde bulundurulduğunda, Sayıştay'ın Kamu-Özel İşbirliği modelinin uygulamalarını performans denetimine tabi tutması ve müstakil bir raporu her yıl Plan ve Bütçe Komisyonuna sunması uygun olacaktır. Buna ilaveten, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plân ve Bütçe Komisyonunun özel gündemle yapılacak toplantı ile yılda bir defadan az olmamak üzere Hükümet tarafından bilgilendirilmesine ilişkin düzenlemelerin mevzuata kazandırılması büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, konunun ilgili Kanun Teklifinde düzenlenmesi uygun olacaktır.

Bu çerçevede, sağlıkta yap-kirala modeli ile yaptırılması planlanan 34 projenin toplam bedeli 30 milyar dolar civarındadır. Bunların içerisinde sözleşmesi imzalanan 16 projenin maliyeti 17 milyar dolar olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, kanun teklifi ile getirilen düzenleme ile ihalelerde tahkim şartı konulduğunda davanın Türkiye’de görülmesi zorunluluğu ortadan kaldırılarak ülkemiz mahkemeleri işlevsiz kılınacaktır. Nitekim Komisyonda Sağlık Bakanlığı temsilcisi yaptığı açıklamada ihtilaf davalarının Türk mahkemelerinde görülmesi sürecinin uzun olması nedeniyle hem yükleniciler hem de kreditorler açısından bu durumun sıkıntılı olduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede, kreditorlerin Türkiye’de ihtilafın tarafının devlet olması nedeniyle tahkimde özellikle hakemlere siyasi baskı olma ihtimalini risk olarak gördüklerini kaydetmiştir.

Bununla birlikte, konuya ilişkin yürürlükteki hüküme göre her halükârda tahkim merkezi Türkiye olmak zorundadır. Bu hüküm değiştirilerek kredi verenlerin Türkiye’de yargılanmasının önü kapatılmak istenmektedir. Bu düzenleme, ülkemizde başta yap-kirala yöntemi olmak üzere kamu-özel işbirliği modeli ile yapılan yatırımlarda ortaya çıkabilecek ihtilafların Türk mahkemeleri dışına taşınması sonucunu doğurarak ciddi sakıncalar ortaya çıkartacaktır. Ülkemize dış baskı sonucunda ortaya çıktığı belli olan bu durum hiçbir şekilde kabul edilebilir değildir.

Diğer taraftan, kanun teklifi ile getirilen düzenlemenin sözleşmesi imzalanmış ve yapımı halen devam etmekte olan 16 proje için uygulanıp uygulanmayacağı hususu belirsizliğini korumaktadır. Nitekim maddenin gerekçesinde “Değişiklik ile, Sözleşmenin uygulanması sırasında taraflar arasında doğabilecek ve milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenebilecek hukuki ihtilaflarda, sözleşme serbestisi çerçevesinde ve tarafların iradeleriyle (ihtilafın esasına Türk hukuku uygulanmak kaydıyla) tahkim yerinin Türkiye dışında da belirlenebilmesine imkan tanınmakta ve böylece projelerin finanse edilebilirliği kolaylaştırılmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Her ne kadar ilgili maddenin Komisyondaki görüşmeleri sırasında Sağlık Bakanlığı temsilcisi tarafından yeni getirilen düzenlemenin sözleşmesi imzalanmış projelere uygulanmayacağı belirtilmişse de, madde gerekçesinde yer alan “sözleşmenin uygulanması sırasında” ibaresi yeni getirilen düzenlemenin sözleşmesi imzalanmış olan projelere de uygulanabileceğini düşündürmektedir. Buna göre

tarafının aralarında anlaşarak izleyen süreçlerde sözleşme değişikliği yapılabilmesi mümkün olacaktır.

Bu çerçevede, bu maddenin kanun teklifi metninden çıkarılması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir üniversitenin kurulması ve kadrolarının oluşturulması konuları düzenlenmektedir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi ilk aşamada, TÜSEB yasası olarak bilinen Tasarıda yer almaktaydı. 6569 sayılı kanun olarak yasalaşan TÜSEB görüşmelerinden hemen önce, TBMM’de siyasi partiler, ortak grup kararı ile Sağlık Bakanlığı’nın kuracağı Sağlık Bilimleri Üniversitesi maddesini tasarıdan geri çekmiş ve bu şartla TÜSEB Tasarısının kısa sürede kanunlaşması sağlanmıştır.

Buna rağmen AKP iktidarı, aynı sağlık bilimleri üniversitesini üstelik fakülte sayısını daha artırarak, görüşmekte olduğumuz torba kanun teklifinin içine koymuştur. Diğer bir ifadeyle, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu gibi uzman komisyonların tali komisyon sıfatıyla görüşmediği bir konu Plan ve Bütçe Komisyonu gündemine getirilmiştir. AKP, her zamanki gibi sözünde durmamıştır ve muhalefeti aldatarak yasa yapmaya çalışmıştır.

Diğer taraftan, Sağlık Bakanlığı yasayla tanımlanmış görevi olmadığı halde “Sağlık Bilimleri Üniversitesi” adı ile bir üniversite kurmaya çalışmaktadır. Komisyonunda görüşülen kanun teklifiyle kurulmak istenen üniversite, Sağlık Bakanlığı’ndaki siyasi iradenin esiri olacak şekilde kurgulanmaktadır. Bu kurgu yanlış bir kurgu olup, antidemokratik ve siyasi iktidarın gölgesinde bir yapıdır. Üniversite yaşamı tamamen iktidarın elinde olacaktır. Üniversitenin hemen her şeyini belirleyecek mütevelli heyeti, siyasi kadro tarafından atanmaktadır. Mütevelli Heyeti; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Sağlık Bakanı’nın seçeceği iki üye, Rektör ve Yükseköğretim Kurulu’nun seçtiği bir üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşturulmaktadır.

Bununla birlikte, hiçbir devlet üniversitesi bu şekilde bir heyet tarafından yönetilmemektedir. Aynı siyasi irade ile oluşturulacak mütevelli heyeti, tüm Türkiye'deki, eğitim ve araştırma hastanelerinin öğretim üyesi kadrolarını belirleyecektir. Bunun amacı, Türkiye genelinde Sağlık Bakanlığının üniversitelerle beraber kullandığı hastanelerdeki kadroları, siyasi amaçlarına alet etme ve tek elde toplama gayretinden başka bir şey değildir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi sadece adı üniversite olan ama özel yetkileri dışında diğer üniversitelerin de yetkilerine sahip, adeta Sağlık Bakanlığı'nın bir "tıp eğitimi dairesi veya müdürlüğü" oluşturulmaktadır. Bu uygulamanın TOKİ'nin inşaat mühendisliği, mimarlık fakültesi, Adalet Bakanlığı'nın hukuk fakültesi kurmasından farkı yoktur.

Diğer taraftan, kanun teklifi ile kurulmak istenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi gerek Anayasaya, gerekse alanı düzenleyen temel kanun ile oluşturulmuş bulunan yapıya açıkça aykırıdır.

Nitekim Anayasanın 130'uncu maddesinin sekizinci fıkrasında "Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra..." ifadesi yer almaktadır. Bununla birlikte, burada mütevelli heyetinin görevleri arasında "üniversitenin bütçe teklifini onaylamak" düzenlemesi Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

Diğer taraftan, bu düzenlemenin alanı belirleyen temel kanun olan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile açıkça çeliştiği ortadadır. 2547 sayılı Kanununun 13, 14, 15 inci maddeleri üniversite organlarını düzenlemektedir. Buna göre 13 üncü maddede Rektör, 14 üncü maddede Senato, 15 inci maddede ise Üniversite Yönetim Kurulu düzenlenmiştir. Mütevelli heyet ise vakıf üniversitelerinin bir organı olup, devlet üniversitelerinde bulunmamaktadır. Bu çerçevede, yeni kurulan ve devlet üniversitesi olduğu ifade edilen bir üniversitenin organları arasına mütevelli heyetin eklenmesinin hiçbir hukuki dayanağı olmadığı ortadadır.

Öte yandan, devlet üniversitelerinin temel organları olan senato ve üniversite yönetim kurulu ile mütevelli heyet arasında ciddi görev ve yetki çatışmaları ortaya çıkmaktadır.

Nitekim ilgili kanun teklifinin son dan bir önceki fıkrasında kadrolarla ilgili olarak: "Üniversiteye tahsis edilecek öğretim elemanı-kadroları, temel bilimler hariç olmak üzere birlikte kullanılan eğitim ve araştırma hastanesinin eğitim birimleri ve ihtiyacı dikkate alınarak Rektörün önerisi üzerine mütevelli heyeti tarafından belirlenir ve öğretim üyesi atamaları bu kadrolara yapılır." hükmü getirilmektedir. Bununla birlikte, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda Rektörün yetkileri arasında "Üniversitenin yatırım programını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve önerilerini aldıktan sonra hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak..." hükmü yer almaktadır.

Bununla birlikte, Anayasanın 131'inci maddesi "Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve Bakanlar Kurulunca seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir, " hükmünü taşımaktadır.

Dolayısıyla Sağlık Bakanlığının üniversite kurma girişimi Anayasa'nın yükseköğrenimi düzenleyen 130 ve 131 inci maddelerine aykırıdır.

Son olarak, kanun teklifinde söz konusu maddenin gerekçesinde “Üniversitenin yönetim organları arasına mütevelli heyet eklenerek daha etkin bir şekilde çalışması” ifadesinin yer alması anlaşılammıştır. Bu ifadeden bütün devlet üniversitelerinin etkin çalışmadığı sonucu çıkar ki bu durumda ülkeyi yöneten siyasi iktidarın neden mevcut yapıyı sistemli ve bütüncül bir biçimde değiştirmediği hususu hiçbir şekilde açıklanamaz.

Bu çerçevede, kanun teklifinin 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerinin kanun teklifi metninden çıkarılması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 9 uncu maddesinde özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine, cezaevlerinde görevli öğretmenlere, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere ödenecek ek ders ücretlerinin artırılması düzenlenmiştir.

Söz konusu düzenleme ile 1/9/2015 tarihinde faaliyetleri sona erecek olan özel dershanelerin yerini alması planlanan hafta içi akşam ve hafta sonu kurslarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin ek ders ücretlerinin yüzde 100 fazlasıyla ödenmesi hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme önemli ve gerekli olmasına rağmen, ek ders ücretlerinin sadece Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenler için artırılması, bunun dışında kalan ek ders ücretlerinin aynı kalması doğru değildir. Bu çerçevede 2015 yılı için sadece 32 kuruş artırılarak 9,35 TL olan ek ders ücretlerinin tüm eğitim ve öğretimi kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev yapacak yardımcı hizmetlilerin fazla mesai ücretleri ile ilgili bir düzenleme yapılmamış olması da önemli bir eksiklik olarak gözükmektedir. Özellikle hafta sonu okulların açılması, temizlenmesi ve ısıtılması için görev yapacak yardımcı hizmetlilerin yaşayacağı mağduriyeti

karşılacak şekilde maddede düzenleme yapılması ve fazla mesai ücretlerinin artırılması uygun olacaktır.

Kızılay ve Yeşilay'a İlişkin Düzenlemeler

Kanun teklifinin 4, 11, 12, 14, 15, 16 ncı maddelerinde Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu düzenlemeler genel olarak baktığımızda ortaya çıkan sonuç söz konusu kurumlara vergi istisna ve muafiyetleri getirilmesi, çeşitli destek ve yardımlar sağlanması ve taşınmaz mal kullanımlarının yolunun açılmasıdır.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir husus 12 yılı aşkın bir süredir iktidarda olan AKP döneminde vergi kanunlarında sistemli, kapsamlı ve bütüncül bir değişikliğin yapılmaması olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM gündemine gelen kanun tasarı ve teklifleriyle Türk vergi sistemi delik deşik olmuştur.

Diğer taraftan, yapılan vergisel düzenlemeler ile ne kadarlık vergiden vazgeçildiği, vergi istisna ve muafiyetlerinin bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yük hesaplanamamakta ve bu çerçevede bütçeye ve ekonomiye ek mali yükler gelmesi gibi sakıncalar ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, torba kanun teklifi ile Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfı lehine getirilen düzenlemelerden başka hiçbir dernek ve vakıf yararlanamamakta olup, kanun teklifinin Komisyondaki görüşmeleri sırasında benzer amaç ve işlevleri gören Darüşşafaka Cemiyeti gibi kamu yararına bazı dernek ve vakıfların da kapsama alınması hakkındaki önergelerimiz hiçbir gerekçe gösterilmeden reddedilmiştir.

11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanununun 1 nci maddesinde Türkiye Kızılay Derneği, Türk Hava Kurumu, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Yardım Sevenler Derneği ve resmi darülaceze kurumları ile Darüşşafaka Cemiyeti ve Yeşilay Derneği kendilerine terettüp eden

vergi, harç ve resim mükellefiyetinin kurumlara ait olduğu hallerde bütün vergilerden, harçlardan, resimlerden, hisse ve fonlardan muaf sayılmıştır.

Bu kapsamda, görüştüğümüz kanun teklifi ile getirilen desteklerden ve kolaylıklardan sadece Kızılay Derneği ve Yeşilay Cemiyetinin yararlandırılmaları, 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun ile belirlenen kapsam çerçevesinde adları sayılan kurumların ve/ veya kamu yararına çalışan diğer dernek ve vakıfların kapsam dışında tutulmuş olmaları anlaşılabilir değildir.

Bu çerçevede, başta kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar olmak üzere sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak getirilecek her türlü devlet destek ve yardımlarının kamusal ihtiyaçlar çerçevesinde ve ilgili kuruluşların amaç ve işlevleri açısından yeniden ele alınmasına ve ayrımcı uygulamaların ortadan kaldırılarak objektif kriterlere dayalı bir sistemin oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Kanun teklifinin 4 üncü maddesi ile Yeşilay Vakfına Sağlık Bakanlığı bütçesinden 2015 yılı için 15.000.000 TL ve takip eden yıllar için Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılacak ödenek aktarılması düzenlenmektedir.

Yeşilay Vakfına kamu kaynağı aktarılmasına ilişkin yasal düzenleme 24/5/2013 tarih ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 357 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 33 üncü maddesinde yapılmıştır.

Söz konusu madde hükmü şu şekildedir: "Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye Yeşilay Cemiyeti ile aynı amaçları gerçekleştirmek üzere merkezi İstanbul'da olan "Türkiye Yeşilay Vakfı" adında Vakıf kurulur.

(2) Vakıf;

a) Kurumlar vergisinden (iktisadi işletmeleri hariç),

b) Yapılacak bağış ve yardımlar sebebiyle veraset ve intikal vergisinden,

c) Her türlü muameleler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, yapılan işlemler harçtan,

müstesnadır.

(3) Vakfa yapılacak nakdi bağış ve yardımların tamamı gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından beyannameleri üzerinde bildirilen gelir veya kazançtan indirilebilir. Vakıf, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla tanınan vergi, harç ve diğer istisna ve imkânlardan aynen yararlanır.

(4) Vakfa, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne tabi olmaksızın yardım yapılmak üzere, Sağlık Bakanlığı bütçesinde gerekli ödenek öngörülür.”

Görüldüğü üzere, 6487 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi ile adeta süper yetkilere sahip ve benzer amaç ve işlevleri gören hiçbir dernek ve vakfa tanınmayan imkânlar Yeşilay Vakfı'na tanınmış ve vakfa kamu kaynağı aktarılmasının yasal altyapısı oluşturulmuştur. Bununla birlikte, 2/12/2014 tarihinde tescili yapılan ve yönetim kurulunun daha henüz oluşmadığı Yeşilay Vakfı'na bu kadar büyük bir kamu kaynağının hem de bir kerelik değil sürekli olarak ayrılmasının hüküm altına alınmasını anlamak mümkün değildir.

Öte yandan, Yeşilay Vakfı'na bütçeden ayrılan ödenek 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun denetim hükümleri dışına çıkarılmaktadır. Bilindiği üzere 5018 sayılı kanunun 29 uncu maddesi uyarınca, “kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar” Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılan 2006/10656 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 17.07.2006 tarihli resmi gazetede yayımlanan yönetmelik hükümlerine göre yapılmaktadır. Bu yönetmeliğe göre Yardım yapılmasının şartları, yardımların izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin birtakım

düzenlemeler yapılmakla birlikte, yardımların kamuoyunun denetiminin sağlanabilmesi amacıyla 8 inci maddesinde;

“MADDE 8 – (1) İdareler, yardım yapılan teşekküllerin isim listesini, teşekküllere ilişkin bilgileri, yardımın amacını, konusunu ve yapılan yardım tutarlarını, izleyen yılın Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklar.” şeklinde düzenlenmiştir.

Dolayısıyla ister bütçelerden yapılan nakdi yardımların, isterse nakit dışı kaynaklardan arsa, arazi vb verilmek suretiyle yapılan yardım ve desteklerin kamuoyuna açıklanarak bu konuda saydam ve hesap verebilir bir yönetim oluşturulması sağlanmalı ve kaynakların kötüye kullanılması ve yolsuzluklara konu edilmesi önlenmelidir.

Bu çerçevede, Yeşilay Vakfı'na bütçeden ayrılacak ödeneğin 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamı dışına çıkarılması sonucunda Vakfa ayrılacak kamu kaynaklarının nerelere kullanıldığının ve amacına uygun olarak kullanıp kullanılmadığının tespit edilmesi imkânsız hale gelmektedir.

Bu çerçevede, bu maddenin kanun teklifi metninden çıkarılması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 14 üncü maddesiyle 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen Ek Madde 4'te madde metninde adı geçen sivil toplum kuruluşlarının mülkiyeti Hazineye ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde söz konusu sivil toplum kuruluşları lehine kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkı kurulabilmesinin önü açılmaktadır.

Burada dikkat çeken bir husus mülkiyeti hazineye ait olan taşınmazların yanı sıra kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların da irtifak hakkı kapsamına alınmasıdır. Nitekim 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Kanun'unda sayılan tüm kamu kurumlarına ait taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı verilmektedir. Bilindiği üzere 5018 sayılı Kanunun (I) sayılı cetvelinde yer alan Genel Bütçeli Kamu İdareleri'nin kullandığı taşınmazlar hazine mülkiyetinde sayılmaktadır.

5018 sayılı Kanunun (II) sayılı cetveldeki Özel Bütçeli İdareler, (III) sayılı cetveldeki Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar ve (IV) sayılı cetveldeki Sosyal Güvenlik Kurumları kamu idareleri olarak adlandırılmakta olup söz konusu düzenlemedeki kamu kurum ve kuruluşları kapsamına girmektedirler.

Konuya bu çerçevede bakıldığında; 5018 sayılı kanunun (II) sayılı cetvelinde YÖK, ÖSYM, 104 üniversite ve 43 özel bütçeli diğer idare olmak üzere 149 kurum bulunmaktadır. 5018 sayılı kanunun (III) sayılı cetvelinde 9 düzenleyici ve denetleyici kurum, 5018 sayılı kanunun (IV) sayılı cetvelinde ise 2 sosyal güvenlik kurumu yer almaktadır. Diğer bir ifadeyle madde metninde geçen “kamu kurum ve kuruluşları” tanımının kapsamına 160 kamu idaresi girmekte olup, kapsamın ne kadar geniş tutulduğu ortadadır.

Öte yandan, 5018 sayılı kanun “kamu idaresi” tanımına yer vermekte olduğundan, madde metnindeki “kamu kurum ve kuruluşları” ifadesinin içine ek olarak mahalli idareler, KİT’ler ve özelleştirme kapsamındaki kurum ve kuruluşların girip girmediği konusu belirsizdir.

Konunun bir torba kanun teklifi ile hızlı bir biçimde gündeme gelmesi ve kapsamın bu kadar geniş tutulması, bu konuda gerekli çalışmalar önceden yapıldığı ve hangi kurumlara ait hangi taşınmazların Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfının kullanımına tahsis edileceğine dair kararların önceden verildiğine ilişkin kuşkularımızı beslemektedir.

Diğer taraftan, kamu kurum ve kuruluşlarının kendi bütçeleri olup, varlıkları ve yükümlülükleri bilanço ve mali tablolarında izlenebilmektedir. İlgili kamu kurum ve kuruluşu sahip olduğu taşınmazlar üzerinde tam tasarruf hakkı sahibi olup, kendi ihtiyaçları için kullandığı taşınmazların dışında kalan taşınmazlarını isterse satabilir veya kiralayabilir. Burada yeni getirilen düzenlemeyle ilgili kurumların sahip oldukları taşınmazlar üzerindeki tasarruf haklarını kısıtlayacak ve taşınmazları üzerinde 49 yıla kadar bedelsiz irtifak hakkı tesis edilmesine neden olacak bir yapılanmaya gidilmesi doğru değildir. Ayrıca bu madde ile tesis edilen irtifak haklarının neden bedelsiz olduğu anlaşılabilir değildir.

Bu çerçevede, kanun teklifi metninden “kamu kurum ve kuruluşları” ibaresinin çıkarılması ve “mülkiyeti hazineye ait olan taşınmazların üzerinde kurulan irtifak haklarının bedel karşılığında yapılması uygun olacaktır.

Kanun teklifinin 15 inci maddesiyle 14 nci madde ile getirilen düzenlemenin mevcut duruma uyarlanması ve bu kapsamda 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici Madde 17’de devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti lehine bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri ya da kiralama işlemlerinin, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde talep edilmesi halinde, hasılat payı alınmaksızın kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülmesi hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, kanun teklifi metninden “kamu kurum ve kuruluşları” ibaresinin çıkarılması ve “mülkiyeti hazineye ait olan taşınmazların üzerinde kurulan irtifak haklarının bedel karşılığında yapılması uygun olacaktır.

Teklifin 16 ncı maddesiyle 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanuna Geçici 8 inci maddenin eklenmesi suretiyle Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla tahsilinden vazgeçilmektedir.

Türkiye Kızılay Derneği kamu yararına çalışan bir dernek olup amaçları bellidir. Burada Türkiye Kızılay Derneği için getirilen bir kısım muafiyetlerin ve istisnaların Kızılay Derneği’nin doğası gereği kâr amacı güden iktisadi işletmelerine de getirilmesi yanlıştır.

Komisyon görüşmeleri sırasında sorularımız üzerine Kızılay Derneği temsilcisi tarafından yapılan açıklamada Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler; Afyon Mineralli Su İşletmeleri, Altın-tepe Tıp Merkezi, Kayseri Hastanesi, Kartal Tıp Merkezi, Yerleşim Sistemleri Üretim İşletmeleri, İstanbul Müdürlüğü İktisadi İşletmesi, Akçakoca Huzurevi ve ilk yardım eğitim merkezleri olarak belirtilmiştir. Söz konusu iktisadi işletmeler için getirilen istisna ve muafiyetler ile piyasada aynı işi yapan iktisadi işletmeler aleyhine haksız bir rekabet tesis edilmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede, kanun teklifinin 16 ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 13 üncü maddesi ile getirilen düzenleme kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazın hazineye devriyle ilgilidir.

Kamulaştırma Kanununun 26 ncı maddesinde “Mal sahibinin kabul etmesi hâlinde, kamulaştırma bedeli yerine idarenin kamu hizmetine tahsis edilmemiş olan taşınmaz mallarından bu bedeli kısmen veya tamamen karşılayacak miktarda verilebilir.” hükmü bulunmakta olup, trampa yoluyla kamulaştırmanın usul ve esasları ilgili kanunda düzenlenmiştir.

Öncelikle belirtmeliyiz ki bu madde ile getirilmek istenen düzenleme adrese teslim bir hukuki düzenlemedir. Eğer İstanbul Sultanbeyli’de kentsel dönüşüme ilişkin bazı sorunlar ortaya çıkmışsa bunun çözümü adrese teslim bir düzenleme değil, konuya ilişkin genel hükümler çerçevesinde kamulaştırma yöntemiyle sorunun çözülmesidir.

Kanun teklifinin Komisyonda görüşülmesi sırasında itirazlarımız üzerine bu işlemler için Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre bir kazanç oluşmayacağı hükmü madde metninden çıkarılmış, KDV istisnasına ilişkin hüküm ise muhafaza edilmiştir.

İstanbul Sultanbeyli’de bulunan ve söz konusu kentsel dönüşüme konu olan 9000 dekarlık alanın yaklaşık 3.000 dekarı şu anda mevcut ve üzerinde hak sahipliği

iddia eden vatandaşların üzerinde hisseli olarak bulunmaktadır. 3000 dekarlık alan şahıs ve şirketler üzerinde olup, geriye kalan alan hazine ve belediyenin tasarrufundadır.

Burada yapılmak istenen Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen yetki çerçevesinde, SPK tarafından, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının imar şartlarına göre hazırlanan belgeler çerçevesinde hak sahiplerine Sultanbeyli'deki arazi karşılığında başka yerlerden arazi verilmesi ve bu işlemler ile ilgili olarak KDV borcunun doğmamasıdır.

Diğer taraftan, kamulaştırma yoluyla trampa yöntemiyle yapılan tüm işlemler için KDV borcu doğmamaktadır. Burada ortaya çıkan sorun, kamu kurum ve kuruluşları ile şahıslar açısından kamulaştırma yöntemiyle yapılmış trampa işleminde zaten KDV borcu doğmazken, şirketler için KDV borcunun doğmasıdır. Bu madde ile getirilmek istenen düzenleme gayrimenkul ticareti ile uğraşan şirketler için de KDV istisnasının getirilmesidir.

Konuya ilişkin olarak Komisyonda Maliye Bakanlığı temsilcisi tarafından yapılan açıklamada şirketler için KDV'den şartlı bir istisna düzenlemesi olduğu belirtilmiştir. Buna göre, şartlı istisna düzenlemesi taşınmazın en az iki yıl süreyle şirketin aktifinde kayıtlı olması ve şirketin de taşınmaz ticaretiyle uğraşmaması kaydıyla uygulanır. Bu iki şarttan birisi ihlal edilmişse şirketin hazineye taşınmaz devri genel hükümlere göre katma değer vergisine tabidir. Yani, şirket 100 liralık hazine arazisine karşı 100 liralık taşınmazını trampa yoluyla devrettiğinde bu 100 liralık taşınmazı için 18 lira KDV hesaplamak durumundadır. Gayrimenkul ticareti yapmayan şirketler ise taşınmazı iki yıldan daha uzun bir süredir ellerinde tutuyorlarsa devir işlemlerinden KDV alınmaz.

Görüldüğü üzere bu düzenleme ile kar elde etme amacıyla gayrimenkul ticareti yaparak vatandaşlardan arazi toplayan bütün şirketlere KDV istisnası getirilerek haksız kazanç sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, KDV istisnasına ilişkin bu düzenlemenin 31/12/2015 tarihine kadar yürürlükte olması hükmü getirilmektedir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 4/11/1983 tarihinde kabul edildiği düşünüldüğünde geçmişten bu yana yapılan trampa yolu ile kamulaştırmalarda doğan KDV borcunun gayrimenkul ticareti ile uğraşan şirketlere 2015 yılı için uygulanmamasını açıklamak mümkün değildir. Ayrıca 2016 ve izleyen yıllarda da trampa yolu ile kamulaştırmalarda KDV borcunun yeniden doğacak olması anlaşılabilir değildir.

Eğer bu konuda bir düzenleme yapma ihtiyacı var idiye, bunun Sultanbeyli'ye özel bir düzenleme yerine Kamulaştırma Kanunu'ndaki genel hükümlerin değiştirilerek yapılması gerekmektedir.

Bu çerçevede, bu maddenin kanun teklifi metninden çıkarılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kanun teklifinin 17 nci maddesi ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun yürürlük tarihi olan 03/03/2001 tarihinden itibaren her bir abone grubuna uygulanan kayıp kaçak bedeli hesaplama yönteminin EPDK'nın görev ve yetkisi çerçevesinde 2015 yılı için yeniden belirlenmesi hususu düzenlenmektedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcisi tarafından yapılan açıklamada EPDK tarafından 2011-2015 döneminde her yıl için 21 dağıtım bölgesi için ayrı ayrı tespit edilen kayıp kaçak oranlarının revize edilmesi ihtiyacının ortaya çıktığı ve bu çerçevede, 2011-2015 tarife döneminin son yılı olan 2015 yılı için EPDK'ya hedef kayıp kaçak oranlarını yeniden belirleme konusunda yetki verilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, ilgili elektrik dağıtım şirketleri ile sözleşmelerin yapıldığı ve EPDK'nın 2011-2015 yılları için kayıp kaçak oranlarını belirlediği bir ortamda kanun yoluyla sözleşmelerin değiştirilebilmesi mümkün değildir. Nitekim 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 15 inci maddesinde "Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve idareyle yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması

kaydıyla -aşılmaması kaydıyla- bedeli aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir.

a) İşin yapılma veya teslim tarihi.

b) İşin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla, işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, ortaya çıkan durum 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 10 uncu maddesinde sayılan mücbir sebep hallerinden biri de değildir.

Bu çerçevede, ihalesi yapılmış bir sözleşmede asli unsurlardan biri olan sözleşme bedelinin değiştirilebilmesi mümkün gözükmemektedir.

Diğer taraftan, Komisyon görüşmeleri sırasında her ne kadar sadece Dicle, Vangölü ve Aras dağıtım şirketleri için kayıp kaçak bedellerinin değiştirilmesinin planlandığı belirtilmesine rağmen, kanun teklifi ile EPDK'ya bütün dağıtım şirketleri için değişiklik yapma yetkisi verilmesi önemli bir sakıncadır.

Buna ilaveten, Dicle elektrik dağıtım şirketinde hedeflenen kayıp kaçak oranı ile gerçekleşen kayıp kaçak oranları arasında şirketin aleyhine oluşan farkın yıllık maliyetinin yaklaşık 400 milyon TL olduğu ifade edilmiştir. Vangölü ve Aras dağıtım şirketlerinde ise kesin bir rakam verilememiş olup, zararın tahmini olarak 50-60 milyon TL civarında olduğu belirtilmiştir.

Burada yapılmak istenen bu maliyetleri kamunun karşılamasının sağlanmasıdır. Bununla birlikte, söz konusu zararın kamu tarafından üstlenilecek olması kabul edilemez. Elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi sonucunda belli bir bedel karşılığında bu hizmetleri yüklenen elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik kayıp ve kaçaklarını azaltamamaları sonucunda yüklediklerini belirttikleri maliyetleri kamunun üzerine yıkmaya çalışmaları söz konusu olmamalıdır.

Diğer taraftan, bölgeler itibariyle gerçekleşen kayıp kaçak miktarlarının ne düzeyde olduğuna dair elimizde doğruluğu her türlü kuşkudan uzak veriler de bulunmamaktadır. Gerçekleşen kayıp kaçak oranları özel dağıtım şirketleri tarafından

bilinmekte, kamuoyu da onların açıkladığı ölçüde bilgi sahibi olmaktadır. Bu alanda gerekli ve yeterli bir denetim mekanizması da ne yazık ki işletilmemektedir. Şirketlerin kâr etmesiyle doğrudan bağlantılı bir konuda hukuki değerlendirmelere esas olacak tespit yapılması ve kamuoyuyla paylaşılması tamamen şirketlerin eline ve insafına terk edilmiştir. Milyonlarca abonenin kaderi ve geleceği bu şirketlerin insafına terk edilmiştir.

Öte yandan, kayıp kaçak bedellerinin faturasını düzenli ödeyen vatandaşlardan tahsil edilmesi kamuoyunda tepkiyle karşılanmakta ve ödenen bu paraların geri alınması için idari ve adli yollara başvurular giderek artmaktadır. Son olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulu bu tahsilatların iadesine karar vermiştir. Yüksek yargı kararında bu uygulamanın hukuk devleti ilkesi ve adalet anlayışıyla bağdaşmadığı, dağıtım şirketlerinin kayıp enerji miktarını azaltmak ya da kaçak kullanımı engellemek için altyapı ve üstyapıda gerekli yatırım ve organizasyonu yapmasına engel teşkil edeceği gibi gerekçelere yer verilmesine rağmen önümüze yeni bir düzenleme getirilmektedir. Böyle bir yaklaşım Yargıtay kararında belirtildiği gibi hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayacak, toplum içerisinde adalet dengesi de kurulamayacaktır.

Öte yandan, ilgili elektrik dağıtım şirketleri ile sözleşmelerin yapıldığı ve EPDK'nın 2011-2015 yılları için kayıp kaçak oranlarını belirlediği bir ortamda kanun yoluyla sözleşmelerin değiştirilmesi etik de değildir. Kanun teklifinin kayıp kaçak oranı yüksek olan bölgelerdeki dağıtım şirketlerinin taleplerinin karşılanması amacıyla yapıldığı açık ve nettir. Bu düzenleme bölgelerde görev yapan, ihaleyi alan şirketlerin kârlarına yeni kârlar katmaktan başka bir düzenleme olmadığı açıktır.

Bu çerçevede kanun teklifinin 17 nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasının gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

İlgili kanun teklifinin 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleriyle 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılarak Bakanlığın teşkilat yapısı yeniden organize edilmektedir. En çok dikkati çeken hususlardan biri Bakanlığa bağlı olan Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun Bölge Müdürlükleri'nin kapatılarak İl Müdürlükleri'nin

oluşturulmasıdır. Kredi ve Yurtlar Kurumunun artan öğrenci kapasitesi sebebiyle İl Müdürlükleri eliyle hizmet gördürülmesine CHP olarak olumlu bakmakla birlikte bu yurtların kapasitesinin talebe uygun bir biçimde artırılmasının önceliğik olması gerektiğini düşünüyöruz. Komisyon çalışmalarında verilen bilgilere göre Türkiye genelinde Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağı olan yurtlarda barınan öğrenci sayısı 383 bin kişidir. Türkiye'deki üniversitelerde bulunan öğrenci sayısını düşündüğümüzde bu rakam çok yetersizdir. Bu kapasitenin hızlı biçimde artırılması, bunun için gerekli yatırım olanaklarının oluşturulması en büyük taleplerimizden biridir. Öğrencilerin barınma ihtiyacının bir politik ve ideolojik istikamet oluşturulması aracı olmaktan çıkarılması şarttır.

Öte yandan kredi ve yurt politikasının tek elden merkezi bir biçimde yönlendirilmesi de önem arz etmektedir. Kamuya ait yurtların yönetilmesi Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bırakılmışken özel yurtların denetiminin Milli Eğitim Bakanlığı aracılığıyla yapılması doğru değildir. Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun Bölge Müdürlükleri'nin kapatılarak hizmetin İl Müdürlükleri eliyle verilmesi uygulamasına geçilirken içerikte de bir değişiklik yapılarak özel yurtların denetiminin Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yurt yönetimi konusunda tecrübesi yüksek Kredi ve Yurtlar Kurumu'na aktarılması gerekirdi. Ancak bu konuyla ilgili önerilerimiz hükümet kanadında kabul görmemiştir.

İlgili kanun teklifinin 26 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesine "tünel" ibaresi eklenmek suretiyle kentsel dönüşüm ve ya bir kamusal hizmet için kamulaştırma bedeli verilmeksizin vatandaşların özel mülkiyetinde bulunan gayrimenkullerin altından tünel geçirilmesine olanak sağlanmaktadır.

10 Eylül 2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesiyle eklenen Kamulaştırma Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca "Maliklerinin, mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemlerin alınması kaydıyla kamu yararına dayalı olarak taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatlarıyla her türlü köprü, taşınmazların altında

metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilir. Taşınmazların mülkiyet hakkının kullanımının engellenmemesi hâlinde taşınmazlara ilişkin herhangi bir kamulaştırma yapılmaz. Taşınmaz sahiplerine, bu işlemler nedeniyle kamulaştırma, tazminat ve benzeri nam altında herhangi bir ücret ödenmez. Yapılan yatırım nedeniyle taşınmaz maliklerinden değer artış bedeli alınamaz.” hükmü getirilmiştir.

Bununla birlikte, söz konusu düzenlemede yer alan “Taşınmaz sahiplerine bu işlem nedeniyle kamulaştırma, tazminat ve benzeri nam adı altında herhangi bir ücret ödenemez.” hükmü tarafımızdan Anayasa Mahkemesine götürülmüştür. Daha Anayasa Mahkemesi bu konuda karar vermemişken acele bir şekilde bu madde hükmünün yeniden değiştirilerek içine” tünel” ibaresinin de eklenmesinin nedeni Komisyonda dah önceki düzenlemede unutulması olarak açıklanmıştır.

CHP olarak Anayasa Mahkemesine yapmış olduğumuz iptal başvurusunda konu şu şekilde ortaya konulmuştur.

“Mülkiyet hakkı, Anayasanın 35. maddesinde temel bir hak olarak güvence altına alınmış ve bu hakkın ancak kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlanabileceği ile bu hakkın kullanılmasının “toplum yararına” aykırı olamayacağı kurala bağlanmış; 13. maddesinde ise temel hak ve özgürlüklerin özlerine dokunmaksızın Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak kanunla sınırlanabileceği; bu sınırlamanın Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Mülkiyet hakkı, kişiye sahibi olduğu şeyi dilediği gibi “kullanma”, “ürünlerinden yararlanma” ve “tasarruf” olanağı veren bir haktır. Özel mülkiyetteki bir taşınmaza kamu yararı amacıyla ihtiyaç duyulması halinde kamulaştırılarak kamu hizmetine tahsis edilmesi gerekmektedir. Kamulaştırmanın nasıl ve hangi ilkelere göre yapılacağı Anayasanın 46. maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Anayasanın 46. maddesinin birinci fıkrasında, “Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifaklar kurmaya

yetkilidir.” denilerek, Devlete özel mülkiyet üzerinde kamu yararının gerektirdiği hallerde kamulaştırma yanında idari irtifak kurma yetkisi de tanınmış; buna dayalı olarak 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun “İrtifak hakkı kurulması” başlıklı 4. maddesinde, “Taşınmaz malın mülkiyetinin kamulaştırılması yerine, amaç için yeterli olduğu takdirde taşınmaz malın belirli kesimi, yüksekliği, derinliği veya kaynak üzerinde kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı kurulabilir.” hükmü getirilmiş; “Kamulaştırma bedelinin tespiti esasları” başlıklı 11. maddesinin son fıkrasında ise, “Kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisinde, bu kamulaştırma sebebiyle taşınmaz mal veya kaynakta meydana gelecek kıymet düşüklüğü gerekçeleriyle belirtilir. Bu kıymet düşüklüğü kamulaştırma bedelidir.” denilmiştir.

Bu bağlamda kamulaştırma, taşınmazın tamamı veya bir kısmının kamulaştırılması olarak biçimsel bir kamulaştırma olabileceği gibi, mülkiyet hakkından doğan birtakım yetkilerin kısıtlanması şeklinde içeriksel bir kamulaştırma yani sınırlı aynı hak çeşidi olan irtifak hakkı kurulması şeklinde de olabilmektedir. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 718. maddesinde, arazi üzerindeki mülkiyetin, kullanılmasında yarar olduğu ölçüde, üstündeki hava ve altındaki arz katmanlarını da kapsadığı belirtildiğinden; irtifak hakkı tesisi yoluyla kamulaştırmanın konusunu, taşınmazın belirli bir kesimi yanında yüksekliği, derinliği ya da taşınmaz üzerindeki herhangi bir kaynak da oluşturabilmektedir. Böylece taşınmaz mülkiyetinden doğan bazı yetkilerin idareye geçerek idarenin taşınmaz üzerindeki yararlanma ve kullanımına malikin rıza göstermesi veya malikin bu yetkilerini kullanması idare yararına yasaklanarak mülkiyetten kaynaklanan bazı hakların kullanımından vaz geçmesi şeklindeki kamulaştırma işlemi, ifadesini Anayasanın 46. maddesinde bulunduğu üzere, idari irtifak olarak adlandırılmakta; kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisinde, “kamulaştırma sebebiyle taşınmaz mal veya kaynakta meydana gelecek kıymet düşüklüğü” kamulaştırma bedeli olmaktadır.

Bir meyve bahçesinin yüksekliğinden yüksek gerilimli enerji nakil hattı çekilmesi veya bir konut ya da işyerinin altından (derinliğinden) tramvay/metro ya da üstünden (yüksekliğinden) teleferik veya köprü ya da viyadük geçmesi durumunda, can ve mal güvenliği alınmış olsa ve meyve bahçesini kullanma, ürünlerinden yararlanma,

kiralama ya da satma hakları engellenmese veya konutta oturma, kiralama ya da satmaya hukuken müdahale edilmese dahi, ne o meyve bahçesi eski meyve bahçesidir; ne de o konut ya da işyeri eski konut ya da işyeridir. Altından tramvay geçen konut ile geçmeyen konutun, üstünde teleferik işleyen işyeri ile işlemeyen işyerinin bir olmayacağı açıktır. Can ve mal güvenliği alınmış ve mülkiyetten kaynaklanan haklara helal getirilmemiş olsa dahi sonradan konutun altından metro veya üstünden teleferik geçmesi durumunda ekonomik değer kaybına uğrayacağı, tartışma götürmeyen olgusal bir gerçektir.

Olgusal bir gerçek olduğu içindir ki, bu gibi durumlarda malikin uğrayacağı zararı karşılamak üzere Anayasanın 46. maddesinin birinci fıkrasında idare lehine irtifak kurulması öngörülmüş ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 4. maddesinde, taşınmaz malın mülkiyetinin kamulaştırılması yerine, amaç için yeterli olduğu takdirde taşınmaz malın belirli kesimi, yüksekliği, derinliği veya kaynak üzerinde kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı kurulması öngörülmüş; 11. maddesinin son fıkrasında ise, irtifak hakkı tesisi yoluyla kamulaştırma nedeniyle taşınmaz veya kaynakta oluşacak değer düşüklüğü tutarının kamulaştırma bedeli olacağı belirtilmiştir. Kaldı ki, Anayasada güvence altına alınan taşınmazın kuru mülkiyet hakkı değil, kullanma, ürünlerinden yararlanma ve tasarruf yetkilerinin ekonomik değeridir ve Anayasanın 46. maddesinin birinci fıkrasında bu ekonomik değer in taşınmazın "gerçek karşılığı" olacağı belirtilmiştir.

İdari irtifak kurulsun ya da kurulmasın, Devlet bir konutun üstünden köprü ya da teleferik, altından ise tramvay ya da metro geçiriyorsa, can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemleri alması, hukuksal sorumluluğundadır ve almaması yani teleferiğin çökmesi ya da metronun göçmesi durumunda konutta meydana gelecek zararlar ile can ve mal kaybından doğacak zararlardan genel hükümler yanında idare hukukuna göre "hizmet kusuru" bağlamında zaten sorumludur. Taşınmazların mülkiyet hakkının kullanımının engellenmesi ise taşınmazın içeriksel değil, ancak biçimsel kamulaştırılması durumunda söz konusu olabilir. Bu bağlamda, can ve mal güvenliği için gerekli önlemlerin alınması ile mülkiyet hakkının kullanımının engellenmemesi, söz konusu imalatlarla fiilen içeriksel kamulaştırılmaya maruz kalmış

taşınmazda meydana gelen değer düşüklüğünün bedelini ödememenin gerekçesi olamaz.

Günümüz şartlarında taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatları ile her türlü köprü, taşınmazların altında ise metro ve benzeri raylı taşıma sistemlerinin yapılmasında, kamu yararı olabilir ve dolayısıyla kişilerin mülkiyet hakkının kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlanması Anayasal olarak mümkündür. Ancak, mülkiyet hakkının bu yolla sınırlanmasının Anayasaya uygun olabilmesi için, taşınmaz üzerinde idare lehine irtifak hakkı kurulması ve taşınmazın belirli kesimi, yüksekliği, derinliği veya kaynak üzerindeki fiili kamulaştırmanın gerçek karşılığının ödenmesi gerekir.

Taşınmazın yüksekliği ve derinliği, taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatları ile her türlü köprü, taşınmazların altında ise metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri yapılmak suretiyle kullanılırken; bu kullanımın taşınmaz üzerinde hukuken idari irtifak hakkı kurma yerine fiili şekilde yapılması ve bu kullanımdan kaynaklanan taşınmazın değer kaybı için taşınmaz sahiplerine kamulaştırma, tazminat ve benzeri nam altında herhangi bir ücret ödenmeyecek olması; Anayasanın 46. maddesiyle bağdaşmadığı gibi, Anayasanın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkını, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olacak ve özünü ortadan kaldıracak şekilde ölçüsüzce sınırlandırdığı için, Anayasanın 13. ve 35. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır.”

Diğer taraftan, söz konusu düzenleme mülkiyet hakkına çok açık bir aykırılık oluşturmaktadır. Nitekim mülkiyet hakkı söz konusu gayrimenkulün kullanılması mümkün alt kısmını ve üst kısmını da kapsamaktadır. Her ne kadar gerekçede “maliklerin mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmemesi ve can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemlerin alınması kaydıyla” ibaresi kullanılmışsa da bu düzenleme mülkiyet hakkının kullanılmasına engel oluşturmaya devam edecektir.

Malikine mülkü üzerinde üzerinde her türlü tasarrufu yapabilme, mülkünü satabilme, kiralayabilme, üzerinde bir sınırlı ayni hak tesis edebilme hakkını veren mülkiyet hakkı bu düzenleme ile sınırlanmaktadır.

İlk olarak, taşınmazda bir değer kaybına neden olarak mülkiyet hakkının sınırlarının daraltılmasına, kullanılmasının zorlaştırılmasına veya imkânsız hâle gelmesine neden olmaktadır.

İkinci olarak, mülkiyet hakkının sınırları ve kullanılması sadece bugün doğurduğu sonuçlar açısından değil, gelecekte ortaya çıkacak muhtemel sonuçlar açısından da ele alınmalıdır. Örnek olarak belirtirsek, bugün mevcut olan 5 katlı bir bina üzerinden geçirilen teleferik hattı, yarın bölgede emsaller değiştiğinde ve 10 kata kadar inşaat izni verildiğinde mülkiyet hakkını kısıtlayıcı bir çerçeve oluşturacaktır. Bu çerçevede ilgili maddede yer alan “maliklerin mülkiyet hakkının kullanımının engellenmemesi” ifadesi konuyu bir çözüme ulaşturmamaktadır.

Öte yandan böyle bir işlem sonucunda gayrimenkullerin değerinde bir azalma olduğunda bu azalmanın idare tarafından malike ödenmesi konusunda herhangi bir hüküm de madde metninde yer almamaktadır. Bilindiği üzere yapılan herhangi bir kamulaştırmada kamulaştırma bedeli ödenirken ya da mahkeme mülkiyet hakkının kullanılmasının engellendiğine kanaat getirdiğinde bir miktar bedelin malike ödenmesine hükmetmesi söz konusu olurken, maddenin bu hükmü karşısında mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmediği bir durumda gayrimenkulün değerinde bir azalma ortaya çıktığında bu azalmanın tazmini hüküm altına alınmamıştır. Öte yandan böyle bir işlem için mahkeme yolu da kapatılmıştır.

Bu çerçevede kanun teklifinin 26 ncı maddesinin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

İlgili kanun teklifinin 27 nci maddesinde getirilmek istenen düzenleme Anayasa’ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırıdır ve bilgi paylaşımı ve bilgiye erişim açısından günümüzde var olan en önemli araçlardan İnternet’in yönetişi ve İnternet’e erişim hususunda idareye geniş yetkiler tanınması suretiyle, ifade özgürlüğü, bilgi edinme ve bilgiye erişme hakkının ihlal edilmesi yolunu açmaktadır.

Kanun teklifi ile 8/A maddesi ile yaşam hakkı, kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerinden bir ve bir kaçına bağlı olarak hâkim veya geciktirilmesinde sakınca olan hallerde Başbakanlık; milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili Bakanlıkların talebi ile Başkanlık tarafından içeriğin yasaklanması, yayından çıkartılması veya erişimin engellenmesi kararı verilebileceği düzenlenmektedir. Ayrıca içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulacağı ve hâkimin kararını kırk sekiz saat içinde açıklayacağı belirtilmiştir. Bu noktada içeriğe erişimin engellenmesi veya içeriğin yayından kaldırılması kararının, gecikmesinde sakınca bulunduğuna karar verilmesi halinde, ki gecikmesinde sakınca bulunduğuna dair karar idarece (Başbakanlık ya da ilgili bakanlıklar) verilecektir, bu kararın hukuki bir süzgeçten geçmeden doğrudan verilebilmesi ve uygulanabilmesi, idarenin geniş yetkilerle donatılması anlamına gelecektir.

Eklenmesi teklif edilen hüküm yakın zamanda Anayasa Mahkemesi'nin 2 Ekim 2014 tarihli ve E.2014/149, K. 2014/151 sayılı kararıyla iptal edilen 5651 Sayılı Kanun'un milli güvenlik ve kamu düzeninin korunmasına dair gecikmesinde sakınca bulunan hallerde erişimin engellenmesine ilişkin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na ("Başkanlık") keyfi uygulamalara yol açabilecek nitelikte sınırları belirsiz bir yetki tanıyan 8. maddenin 16. fıkrası ile oldukça benzerdir. Hatta teklif edilen 8/A maddesinin kapsamı, iptal edilen maddeye göre daha geniş tutulmuştur. Anayasa Mahkemesi 8. maddenin 16. fıkrasına ilişkin iptal kararında, "*Dava konusu kuralda geçen "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi" ibarelerine dayanarak temel hak ve hürriyetleri sınırlandırması sonucunu doğuran erişimin engellenmesi yetkisi Başkan'a verilmektedir. Böylece kuralda sayılan oldukça önemli konularda belirtilen hâllerin varlığına ilişkin değerlendirme yapma ve karar verme yetkisi TİB'e bırakılmaktadır. Ancak, genel olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim ve mahkemelerce verilen erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına yönelik aracı kurum olarak görev yapan TİB'in kuralda yer alan ibarelerde belirtilen durumların varlığı veya yokluğunu belirleme noktasında tek başına değerlendirme*

yapacak konumda olmadığı açıktır. Milli güvenlik, kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi konularında ilgili ve yetkili kurumların değerlendirme ve karar verme yetkileri gözetilmeksizin tek başına TİB'e erişimin engellenmesi yetkisi verilmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturur” şeklinde belirtmektedir.

Eklenmesi önerilen düzenleme ile “milli güvenlik”, “kamu düzeninin korunması” veya “suç işlenmesinin önlenmesi” gibi kapsamı ve değerlendirmesi yargı organları tarafından dahi tartışmalı olan ve her somut olay bazında ayrı bir değerlendirme yapılmasını gerektiren hukuki normların, idare tarafından değerlendirilmesi beklenmektedir. Söz konusu değerlendirmenin bir idari otoriteye bırakılması Anayasa Mahkemesi'nin 2 Ekim 2014 tarihli ve E.2014/149, K. 2014/151 sayılı kararıyla açıkça Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na aykırı bulunmuştur.

Söz konusu hüküm, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir araç olan ve bilgi, düşüncelerin açıklanması, karşılıklı paylaşılması, yayılması ve bilginin elde edilmesi bakımından vazgeçilmez olan İnternet'e erişimin, Başbakanlık veya Bakanlık talimatıyla kapsamı oldukça belirsiz yetkilere dayanılarak engellenebileceğini düzenlemektedir. Anayasal koruma altında olan ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkının sınırlanması açısından keyfi uygulamaların önünü açan bir düzenlemedir.

Anayasa Mahkemesi'nin 2013/39 Esas sayılı ve 22.05.2013 tarihli kararında belirttiği üzere “*Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirtilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir. Bu bakımdan kanunun metni, bireylerin, gerektiğinde hukuki yardım almak suretiyle, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belli bir açıklık ve kesinlikte öngörülebilmelerine imkan verecek düzeyde*

kaleme alınmış olmalıdır. Dolayısıyla, uygulanması öncesinde kanunun, muhtemel etki ve sonuçlarının yeterli derecede öngörülebilir olması gereklidir.”.

Yukarıda da belirtildiği üzere yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekmektedir. Torba Kanun ile 5651 Sayılı Kanun’da yapılması öngörülen değişiklik hükmü bu unsurların hiçbirini ihtiva etmemekte ve belirlilik ile öngörülebilirlik ilkelerine aykırı olmakla birlikte, bireylerin temel hak ve özgürlüklerine müdahale yetkisini idarenin inisiyatifine bırakmaktadır. Benzer bir yetkinin Başkanlık’a verilmesi hususunda Anayasa Mahkemesi’nin 2014/4705 sayılı bireysel başvuru hakkında verdiği 29 Mayıs 2014 tarihli kararında “*TİB’e erişimin engellenmesine yönelik olarak verilen yetkinin kanuni dayanağının kanunilik ilkesinin asgari şartı olan kanunun anlaşılır, açık ve net olması zorunluluğunu karşılamaması nedeniyle kapsam ve sınırlarının belirsiz olduğu görülmektedir.*” değerlendirmesine yer verilerek erişimin engellenmesine ilişkin olarak Başkanlık’a verilen yetkinin kanunilik ilkesine aykırı olduğu tespit edilmiştir.

5651 Sayılı Kanun’a eklenmesi önerilen 8/A. maddesi ile içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç bu kararın bildirilmesi anından itibaren 4 (dört) saat içinde yerine getirilmesinin öngörüldüğü hüküm savunma hakkının kullanılmasına imkân vermemektedir ve her halükarda Anayasa’ya aykırıdır.

İçeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararın ilgili taraflara bildirilmesi için öngörülen dört saatlik süre, savunma hakkının kullanılabilmesine imkân tanımayacak kadar kısadır. Bu süre ilgili taraflarca kararın incelenerek söz konusu karara itiraz edilmesi imkânını ve dolayısıyla savunma haklarını ortadan tamamen kaldırmaktadır.

Savunma hakkı, ceza hukukunun kabul görmüş evrensel ilkelerinden biridir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 36. maddesi ile de “*Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak*

iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir” şeklinde düzenlenmiştir. Savunma hakkı, Türkiye'nin taraf olduğu İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin 6. maddesinde de vücut bulmaktadır. Söz konusu hükme göre; *“herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyumsuzluklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir”*. İçeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının erişim sağlayıcılara tebliğinden itibaren derhal, en geç 4 (dört) saat içinde uygulanması, savunma hakkını kullanmakta hukuki yararı bulunan ilgililerin savunma hakkını Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na aykırı bir şekilde sınırlandırmaktadır.

Ayrıca, Torba Kanun ile önerilen değişiklikte söz konusu dört saatlik sürenin uygulanmasına dair herhangi bir istisnanın öngörülmemesi ise hükmün ölçülülük ilkesine aykırılığına da yol açmaktadır. Zira söz konusu hüküm, hayatın olağan akışına aykırı pek çok durum ortaya çıkarabilecektir. Örneğin, bir içerik, yer veya erişim sağlayıcıdan, kendisine çalışma saatleri veya günlük hayatını idame ettiği saatler dışında bir talep gönderildiği takdirde bu talebin dört saat içinde uygulanmasını beklemek hayatın olağan akışına aykırılık teşkil edecektir. Ayrıca söz konusu işletmeler ve kişiler bakımından, maddi ve manevi birçok zarara yol açabilecektir. Dört saatlik sürenin kısalığı bir yana, bu sürenin uygulanabilirliği açısından bir istisna getirilmiyor olması kişilerin yaşam standartlarına orantısız müdahale oluşturabilecek uygulamalara yol açabilecektir.

İçeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının öncelikle idari bir makam tarafından verilmesi, kararın uygulanması ve karar uygulandıktan sonra, kararın verilmesini takip eden yirmi dört saat içinde söz konusu idari kararın sulh ceza hâkiminin onayına sunulması, ilgililere herhangi bir itiraz veya savunma hakkı tanınmaksızın kırk sekiz saat içinde kararın açıklanması da savunma hakkını ihlal edecektir ve hukuka aykırıdır. Ayrıca hâkimin kararını kırk sekiz saat içinde nasıl açıklayacağı, nerede açıklayacağı, ilgililere bildirim yapıp yapmayacağı, ilgililerin karardan nasıl haberdar olacağı ve karara ilişkin hukuki yollara nasıl

başvurabileceği gibi hususlar dahi düzenlenmemiştir. Bu süreçte idarenin vereceği kararlarda ve yapacağı işlemlerde şeffaflık bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir durumda, yalnızca Başbakanlık ve Bakanlıkların bilgisi dahilinde başlatılacak bir süreç, sulh ceza hakimi verilen kararı onaylamadığı takdirde karar kendiliğinden ortadan kalksa bile, ilgili kişilerin bu durumdan haberi dahi olmaksızın sonlandırılabilir.

Anayasa Mahkemesi, 2014/4705 sayılı bireysel başvuru hakkında verdiği 29 Mayıs 2014 tarihli kararında yer alan esas yönünden değerlendirmesinde “*Anayasal haklara yönelik müdahalenin bir kanuna dayanması yeterli olmayıp, bu kanunun belirlilik ve öngörülebilirlik gibi belli niteliklere sahip olması gerekir. Başka bir ifadeyle kanun, ilgili kişinin davranışlarını belirlemesi amacıyla, kolayca ulaşılabileceği, gerektiğinde profesyonel yardım almak suretiyle de olsa anlayabileceği, açık, net ve yeterince belirgin nitelikte olmalıdır.*” şeklinde bir ifade kullanarak, kanunun öngörülebilirlik ve belirlilik ilkelerine aykırı olamayacağını açıkça ortaya koymuştur.

Ayrıca, 5651 Sayılı Kanun’un 2. fıkrasında içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının verilmesini takip eden yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulacağı belirtilmektedir. Yukarıda da bahsettiğimiz üzere verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin yayından kaldırılması kararının önce hukuki bir süzgeçten geçmeden, bir başka deyişle hâkimin değerlendirmesine sunulması yerine onayına sunulması başta Anayasa’da belirtilen hukuk devleti ilkesine ve adil yargılanma hakkına aykırılık teşkil edecektir.

Buna ek olarak, Torba Kanun ile teklif edilen 8/A maddesinin 2. fıkrasında Başbakanlık veya ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlık tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının, Başkanlık tarafından, yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulacağı ve hâkimin kararını kırk sekiz saat içinde açıklamadığı takdirde kararın kendiliğinden kalkacağı belirtilmektedir.

Dolayısıyla Başbakanlık veya Başkanlık tarafından verilen söz konusu içeriğin çıkarılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararı, tedbir niteliğinde bir karardır. Zira hâkim kararı onaylamadığı veya kırk sekiz saat içinde kararını açıklamadığı takdirde söz konusu karar kendiliğinden kalkacaktır. İçeriğin yayından kaldırılması, söz konusu içeriğin İnternet ortamından tamamen kalkması sonucunu doğuracak ve karar hukuka aykırı bulunsa veya kendiliğinden kalksa dahi söz konusu içerik çoktan yok olmuş olacaktır. Bu niteliğiyle içeriğin yayından kaldırılması davanın esasını çözümleyecek niteliktedir. Bu da kararın tedbir niteliğini aşacaktır.

Yüksek yargı içtihatlarında, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde belirlenen “ihtiyati tedbir” müessesinde dahi davanın esasını çözümleyecek biçimde verilen ihtiyati tedbir kararlarının hukuka aykırı olduğu belirtilmektedir. Buna örnek olarak gösterilebilecek Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 2012/2615 Esas ve 2012/7420 Karar sayılı kararında; *“Davanın ve uyumsuzluğun esasını halleder şekilde ihtiyati tedbir kararı verilmesi hukuka aykırıdır.”* şeklinde belirtilmektedir. Bir yargı organınca verilen bir tedbir kararı olan ihtiyati tedbir niteliğindeki kararlar için dahi böyle bir kural öngörülüşken, ifade ve haber alma özgürlüğünün özüne dokunacak nitelikte bir tedbirin, dava konusu olayı esastan çözümleyecek nitelikte bir tedbir öngörmesi çok daha ağır sonuçlar doğuracaktır. Yer sağlayıcı ve/veya erişim sağlayıcıya mahkeme kararını bekleme fırsatı bile tanınmamakta, idarenin kararını en geç dört saat içinde yerine getirmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Böylece Başbakanlık veya Başkanlık tarafından verilen içeriğin yayından kaldırılması kararının uygulanması, hukuka uygun bir içeriğin hukuka aykırıymışçasına ortadan kalkmasına sebep olabilecek, tedbir niteliğinde bir kararı bir cezaya dönüştürecektir. Bu da ifade özgürlüğünün geri dönülemez bir biçimde ihlali sonucunu doğuracaktır. Kararın önce uygulandıktan sonra yargı denetimine tabi tutulması bu süreçteki hukuka aykırılığı ortadan kaldırmayacaktır.

8/A maddesinde, Başbakanlık ve Bakanlıklar tarafından temin edilmesi öngörülen kullanıcı bilgileri, Türk hukuku kapsamında “kişisel veri” olarak nitelendirilmektedir ve bu kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı Anayasa’nın 20.

maddesinin 3. fıkrası ile korunmaktadır. 8/A maddesinin 4. fıkrası kapsamında gerekli görülen bilgilerin içerik, yer ve erişim sağlayıcılar tarafından hâkim kararı üzerine adli mercilere verileceği düzenlenmiş ancak bu verilerin hangi amaçla kullanılacağı, ne kadar süre ile saklanacağı belirtilmemiştir. Dolayısıyla madde ile Anayasa ile korunan temel bir hakka müdahale öngörülmektedir. Gerek Anayasa Mahkemesi, gerekse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları kapsamında, hakka yapılan bu müdahale, demokratik toplumda gerekli olma, hakkın özüne dokunmama ve ölçülülük ile son çare olarak kendini gösterme şartlarını karşılamamaktadır. Bu müdahalenin dayanağını oluşturan ve yukarıda belirtilen değişikliğin yer aldığı kanun maddesi de öngörülebilirlik ve belirlilik ilkelerine aykırıdır. Dolayısıyla söz konusu madde Anayasa'ya da aykırıdır.

Türk hukukunda belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgiler kişisel veri olarak değerlendirilmektedir. Yargıtay içtihatlarında da kişisel veri kavramı; *“kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı, herkes tarafından bilinmeyen ve/veya kolaylıkla ulaşılmaması ve bilinmesi mümkün olmayan, kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli bilgi”* olarak tanımlanmıştır.

Anayasa'nın “Özel Hayatın Gizliliği” başlıklı 20. maddesi uyarınca herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir ve bu hak kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar.

Kişisel verilerin (Başbakanlık ve Bakanlıklar tarafından 8/A maddesi kapsamında talep edilebilecek bilgilerin) Başbakanlık ve Bakanlıklar tarafından ilgili içerik, yer ve erişim sağlayıcılarından, kişilerin rızası olmaksızın istenmesi, Anayasa ile koruma altına alınmış olan kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına ve dolayısıyla özel hayatın gizliliğine müdahale anlamına gelmektedir. Anayasa

Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları kapsamında temel hak ve özgürlüklere müdahale, ancak müdahalenin demokratik toplumda gerekli, yani bir “zorlayıcı sosyal ihtiyaç” olması, müdahalenin hakkın özüne dokunmaması ve ölçülü olması halinde ve son çare ya da alınabilecek son önlem olarak kendini göstermesi halinde hukuka uygun olacaktır.

Anayasa Mahkemesi 2014/3986 sayılı bireysel başvuru hakkında verdiği 2 Nisan 2014 tarihli kararında şu ifadeleri kullanarak hak ve özgürlüklere yönelik sınırlayıcı müdahalelerin son çare olması gerektiğini vurgulamıştır: “...sınırlayıcı tedbir, zorlayıcı bir sosyal ihtiyacın karşılanması ya da gidilebilecek en son çare niteliğinde değilse, demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun bir tedbir olarak değerlendirilmemektedir.”

İnternet kullanıcılarına ilişkin bilgilerin kanun gereğince herhangi bir sebebe dayalı olmaksızın temin edilmesinin en son çare niteliğinde olmadığı ve zorlayıcı sosyal bir ihtiyacı karşılamadığı aşikârdır. Başbakanlık ve Bakanlıklar bu maddeye dayanarak keyfi olarak dahi trafik bilgilerini talep edebilecektir.

Başbakanlık ve Bakanlıklarca talep edilen bu bilgilerin hangi amaçlarla ve şartlarla temin edebileceği, hangi tedbirleri alarak koruyacağı, kimler tarafından nasıl erişilebileceği, kimler ile paylaşılacağı, nasıl ve ne kadar süreyle saklanacağı, nasıl ve ne zaman imha edileceği, gibi hususlar ilgili değişiklik hükmünde düzenlenmemiştir. Ayrıca bu bilgilerin Başbakanlık ve Bakanlıklar tarafından bu denli geniş bir yetkiyle talep edilebiliyor olduğu hallerde veri sahibinin kendisi hakkındaki bu verilerin toplandığından dahi haberi olmayacağından, Anayasa'nın 20. maddesinde yer alan haklarını kullanamayacağı da aşikârdır.

5651 Sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 8/A maddesinin 5. fıkrası kapsamında, içeriğe erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin yayından kaldırılmasına ilişkin kararı yerine getirmeyen erişim sağlayıcılar ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılara idari para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu madde kapsamında öngörülen içeriğin çıkarılması veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının hali hazırda Anayasa ile koruma altına alınan temel hak ve hürriyetlere aykırı olduğu hususu bir kenara, bu

kararı yerine getirmeyenler hakkında öngörülen idari para cezası ölçülülük ilkesi ile bağdaşmayan bir müeyyidedir. Anayasa'nın 13. maddesinde belirtildiği üzere temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar da, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyet'in gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmamalıdır.

Ölçülülük ilkesi ceza hukukunun temel ilkelerinden biridir. Anayasa Mahkemesi'nin 2012/80 Esas, 2013/16 Karar sayılı kararında da belirttiği gibi *"Bu ilke ise 'elverişlilik', 'gereklilik' ve 'orantılılık' olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. 'Elverişlilik', başvuru önlemin ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, 'gereklilik' başvuru önlemin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, 'orantılılık' ise başvuru önlem ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir."* ve *"ölçülülük ilkesiyle devlet, cezalandırmanın sağladığı kamu yararı ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengeyi sağlamakla yükümlüdür."*

"Ölçülülük" ilkesi göz önünde bulundurulduğunda; ölçülülük ilkesine aykırı bir şekilde tedbir getirecek olan içeriğin çıkarılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen ilgili İnternet aktörlerine elli bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilmesi de ölçülülük ilkesi ile bağdaşmayacaktır.

Ayrıca, içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının uygulanmaması sonucunda devlet veya kişiler zarara uğramış ise, zararın niteliği ve derecesine göre Başkanlığın talebi üzerine Kurum tarafından yetkilendirmenin iptaline de karar verilebileceği belirtilmektedir. Bu zararın niteliğinin ve derecesinin ne şekilde belirleneceğine, niteliği ve derecesinin hangi düzeyde olacağına ve benzeri hususlara değinilmemiştir. Zarar ve miktarı, varsa, öncelikle yargı mercileri nezdinde ispat edilmeli ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirmenin iptaline karar verilecekse de bu iptal en azından bir mahkeme kararına dayanmalıdır. İdari bir kurumun yargı mercileri tarafından

değerlendirilmesi ve hükme bağlanması gereken bir hususta keyfi olarak karar vermesine yol açabilecek bu düzenleme de idareye tanınmış belirsiz ve geniş kapsamlı bir yetkidir ve yargı mercilerinin görev alanına giren bir husus idareye bırakılmaktadır. Bu da belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Yukarıda detaylı olarak açıklanan sebeplerle; kanun teklifinin 27 nci maddesi ile 5651 Sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 8/A maddesi Anayasa'ya aykırı olduğundan kanun metninden çıkarılması uygun olacaktır.

Yukarıda detaylarını açıkladığımız hususlar çerçevesinde Plan ve Bütçe Komisyonu gündeminde olan 2/2616 Esas Numaralı Kanun Tasarısına Karşı Oy verdiğimizizi belirtiriz.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Adnan Keskin

Denizli

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

İzzet Çetin

Ankara

Aydın Ağan Ayaydın

İstanbul

Musa Çam

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Müslim Sarı

İstanbul

Vahap Seçer

Mersin

MUHALEFET ŞERHİ

2/2616 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 23 Ocak 2015 Cuma günü TBMM'ne sunulmuş ve 27 Ocak 2015 Salı günü Plan ve Bütçe Komisyonunda teklifin görüşmelerine başlanmıştır. 36 maddeden oluşan 2/2616 esas numaralı kanun teklifi 26 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamede düzenleme öngörmektedir. 2014 yılı Eylül ayında tamamladığımız 6552 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair torba kanun başta olmak üzere 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 5543 sayılı İskân Kanunu, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu gibi bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonunun görev alanına girmeyen kanunlarda düzenlemeler yine bir torba teklif içerisinde meclis komisyon gündemine getirilmiştir.

Ülkemizde son yıllarda sayıları gittikçe artan ve birbiriyle ilgisi bulunmayan kanunları konu edinen torba tasarı ve/veya teklif uygulamasının son örneği 2/2616 esas numaralı kanun teklifinde görülmektedir. Bu kanun teklifinde üniversite kuruluşundan kamulaştırma uygulamalarına, bazı sivil toplum örgütlerine yönelik KDV ve Kurumlar Vergisi istisnalarından köprü ve otoyollardan kaçak geçiş cezalarına kadar çok geniş ve birbiriyle ilişkisi bulunmayan konular gündeme getirilmektedir. Bu tür uygulamalar sonucu, kanunlar için aranan öngörülebilir, anlaşılabilir ve ulaşılabilir olma özellikleri tamamen yok edilmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan ve herkes için bağlayıcı olan kuralların açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir olmasını gerekli kılar. Ülkemizde son yıllarda yaygınlaşan bu şekildeki yasa yapım tarzı, hukukun bu genel ilkesini, dahası hukukun kendisini altüst etmiş bulunmaktadır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde; "konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren haller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır." denilmektedir. Ancak, bu

teklifte konu itibarıyla aralarında hiçbir bağlantı bulunmayan, konu ve amaç bütünlüğü olmayan birçok mevzuatta değişiklik içeren hükümler bulunmaktadır.

Torba kanun düzenlemeleri AKP'nin rüşvet, yolsuzluk ve usulsüzlüklerinin yasal kılıfı olarak kullanılmaktadır. Hukuk dışı eylem ve faaliyetler torba kanunlar ile yasal çerçevede meşruiyet içerisine alınmak istenmektedir. İkinci olarak, AKP dönemi torba kanun uygulamaları toplumsal ihtiyaçtan ziyade bireysel çıkarları hedef alan düzenlemeleri ihtiva etmektedir. Bu haliyle kanun teklifi hükümet iradesinden ziyade hükümet üzerindeki vesayet odaklarının iradesini yansıtmaktadır. Bu durum gayri hukuki, keyfi, şahsidir ve yasa dışı bir iradeye işaret etmektedir.

Torba kanun düzenlemelerinde çok sayıda kanun maddesinin tek bir kanunla değiştirilmesi nedeniyle değişiklikleri izlemek ve bu değişikliklerin amaçlarını ortaya koymak açısından zorlaşmaktadır. Öte yandan bir kanun maddesinin kanunun genelinden soyutlanarak değiştirilmesi bütünlüğü bozmakta, değişikliklerin kanunun ruhuna veya mantığına aykırı olması ihtimalini ortaya çıkarmaktadır. AKP dönemindeki torba kanun uygulamalarının iktidarın kamuoyunda fazla tartışılmasını istemediği düzenlemeleri içerdiği dikkat çekicidir. Bununla birlikte torba kanun uygulamaları yasama kalitesini de zedelemektedir. TBMM başkanı Cemil Çiçek de 2014 yılı Eylül ayında gerçekleştirmiş olduğu kendi başkanlık dönemiyle ilgili bir değerlendirme toplantısında "Biz yasama faaliyetindeki kanun çıkarma işini verimli yapamadık. O yüzden de garip bir yola saparak torba yasa gibi bir uygulamayı gündeme getirdik." özeleştirisini yapmış ve bu uygulamalar neticesinde hukuki kalitenin, yasama kalitesinin ne derece zarar gördüğüne işaret etmiştir. Sonuç olarak, torba kanun uygulamaları demokrasi geleneğine ve meclisin yasama görev ve yetkisini layıkıyla yerine getirmesine engel olmaktadır. 2/2616 esas numaralı kanun teklifi de torba kanun uygulamasının bütün olumsuzluklarını içerisinde barındırmaktadır. 15 Eylül 2014 günü gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında hükümet sözcüsü sıfatıyla açıklamalarda bulunan başbakan yardımcısı Bülent Arınç da başbakan Ahmet Davutoğlu'nun benzer sorunlara dikkat çektiğini ifade etmiştir. Bülent Arınç açıklamasında başbakan Davutoğlu'nun talimatı olduğunu belirterek şu ifadeleri kullanmıştır: "Her kanunun bir maddesini değiştiren ve sonunda da maalesef haklılık payı da olan torba gibi bir lafı yasama literatürüne sokma gayreti içinde değiliz. Bunu literatürden çıkaracağız inşallah. Yasama sıfır hata kabul eden bir şeydir. Uzun çalışmaların sonucunda en iyi şekilde uygulanmak üzere çıkarılmalıdır. Ama o kanunun bir maddesi diğer kanunu üç maddesini değiştirerek sonunda 49 kanundan ayrı ayrı değişikliğe gidecek belki zaman yetersizliği neticesinde yapılmış olabilir

bundan sonra bu kadar maddeli bir tasarımı görmeyeceksiniz. Sayın başbakanımızın talimatı budur.” Bu açıklama sonrasında meclise gelen torba teklif Başbakan Davutoğlu'nun hükümetine ve parti grubuna yönelik talimatında görüldüğü gibi yasama sürecinde hatalara fırsat vermektedir.

2/2616-esas numaralı kanun teklifinin komisyon görüşmelerinden önce Plan ve Bütçe Komisyonu tarihinde eşine az rastlanır bir süreç yaşanmıştır. Plan ve Bütçe Komisyonunun 22 Ocak 2015 tarihinde saat 11.00'de toplanan 22 no'lu birleşiminde gündem çağrısında yer alan aşağıdaki 4 kanun teklifininin (2/2604, 2/2340, 2/2401 ve 2/2605) görüşüleceği belirtilmiştir. Komisyon görüşmeleri sırasında muhalefet partilerine mensup milletvekilleri olarak usule ilişkin aldığımız sözlerde bu kanunun komisyonlara sevki ve görüşülmesi sırasında İttüzüğe uyulmadığı, ayrıca bazı maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğu hususlarını Komisyon Başkanlığına iletmemize rağmen bu uyarılarımız dikkate alınmamış ve tekliflerin birleştirilmesi için verilen önergeler birleştirilmiştir. Ancak, teklifte yer alan Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile ilgili maddede Sağlık Bakanının müteveli heyetinde yer almasının Anayasa'ya aykırı olduğu iddiaları üzerine komisyon çalışmalarına gerekli düzeltmeleri yaparak 27 Ocak Salı günü toplanılmak üzere ara verilmiştir.

22 Ocak 2015 tarihinde gündemde yer alan teklifler şunlardır:

1. Ankara Milletvekili Cevdet Erdöl ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 6 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2604); (Komisyona geliş tarihi: 19 Ocak 2015); (Tali Komisyonlar: İçişleri Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu.)

2. Ankara Milletvekili Cevdet Erdöl ve Seyit Sertçelik'in; Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2340); (Komisyona geliş tarihi: 13 Ağustos 2014); (Tali Komisyon: İçişleri Komisyonu.)

3. Ankara Milletvekili Cevdet Erdöl ve Isparta Milletvekili Recep Özel ile 49 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2401);

(Komisyona geliş tarihi: 20 Ekim 2014); (Tali Komisyonlar: İçişleri Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)

4. Konya Milletvekili Kerim Özkul'un Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2605); (Komisyona geliş tarihi: 20 Ocak 2015); (Tali Komisyon: Adalet Komisyonu; İçişleri Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)

Bu teklifler birleştirilerek yeniden görüşülecek diye beklerken, Komisyon Başkanı tarafından 23 Ocak Cuma günü saat 19.07'de e-postalarımıza ekte görülen ve "Plan ve Bütçe Komisyonuna 23 Ocak 2015 tarihinde esas komisyon olarak havale edilen 2/2616 esas numaralı, Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, 27 Ocak 2015 Salı günü saat 15.30 olarak gündeme alınacağını ve Teklife ilişkin gündemin 26 Ocak 2015 Pazartesi günü dağıtılacağını belirten bir mesaj gönderilmiştir.

Bu süreç içerisinde, esasen bir AKP klasiği haline gelen "jet havale" yönteminin başka bir örneği yaşanmıştır. 2/2616 esas numaralı kanun teklifi 23 Ocak 2015 tarihinde aynı gün içinde, önce AKP TBMM Grup Başkanlığına, sonra TBMM Başkanlığına, sonra asli komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna ve tali komisyon olarak 6 ayrı komisyona anında havale edilmiş, Komisyon Başkanlığı da söz konusu kanun teklifini anında işleme alarak komisyon üyesi milletvekillerinin e-posta adreslerine göndermiştir.

2/2616 esas numaralı kanun teklifinin tali komisyonlarının görüşlerinin sorulması üzerine tüm tali komisyon başkanlarının komisyonlarının teklifi görüşmeyeceğine ilişkin yazıları aynı gün Komisyonumuza gönderilmiştir.

Acaba bu kadar acele olarak teklifin tekrar hazırlanmasının ve yenilenerek sürece sokulmasının nedeni nedir? İçinde Anayasa'ya aykırı maddeler içeren, ancak AKP hükümetinin temcid pilavı gibi sürekli ısıtarak getirdiği maddeler bulunan bu teklifin aslında acele edilen ve bizatihi teklif sahipleri adına Cevdet Erdöl ile teklifi gündemlerine almayacaklarını yazıyla bildiren Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Adana milletvekili Necdet Ünüvar tarafından yakından takip edilmesi dikkat çekicidir.

Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi de (2/2616) tali komisyonlar olarak Adalet Komisyonu; İçişleri Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'na havale edilmiştir. Ancak bu komisyonların başkanlarından 26-27 Ocak 2015 tarihlerinde teklifi gündemlerine almayacaklarına dair yazılar alınmıştır. Komisyon başkanlarının iki teklife ilişkin olarak gönderdikleri yazılardaki imzalarının incelenmesinde birbirinden farklı imzalar tespit edilmiş olup, ıslak imzalarının olmadığı ve bazı imzaların fotokopi olarak çoğaltıldığı kanaati uyanmıştır. Önceki gündemde yer alan tekliflerin görüşülmeyeceğine dair yazılardaki cümle benzerlikleri burada da devam etmiş ve sadece tarihleri değiştirilerek komisyonumuza gönderildiği anlaşılmıştır.

Komisyon başkanlarının tekliflerin komisyonlarında görüşülmeyeceğine dair yazılarının gerçeği yansıtmaması ve İçtüzüğün kendilerine verdiği yetkiyi kötüye kullanarak tek başlarına üyelere danışmadan ve başka işleri olmamasına rağmen görüşmeyeceklerini belirtmesi bir yana, yazılardaki ifade benzerlikleri dikkat çekicidir ve üst üste gelmiş imzalar ve fotokopiler yazıların tek elden ısmarlama yazıldığı şüphesini uyandırmaktadır.

Özellikle komisyon görüşmeleri sırasında tespit ederek Komisyon Başkanına ve görüşmelere katılan Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'a da bizzat gösterdiğimiz Konya Milletvekili Kerim Özkul'un önceki teklifi ile son gelen 2/2616 esas numaralı tekliftteki imzasının birbiriyle uyuşmamakta olduğu görülmüştür. Ayrıca Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın 2/2604 ve 2/2616 sayılı tekliflerdeki imzalarının da birbiriyle alakası yoktur.

Maalesef aceleyle getirilen ve Meclis tüzel kişiliğini hiçe sayan bu fotokopi (veya sahte!) imza hadisesi İçtüzüğe de aykırıdır. Bu şartlarda teklifin asıl sahipleri olan Kerim Özkul ve Ramazan Can'ın imzalarının geçerli olmadığına anlaşılması halinde bu teklifin de geçerliliği olamayacağından tekliflerin İçtüzüğe uygun olarak tekemmül etmediği ortaya çıkacaktır.

ANAYASAYA AYKIRI HÜKÜMLER

Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerindeki tüm uyarılarımıza rağmen Kanun teklifindeki Anayasaya aykırı hükümler teklif metninden çıkarılmamıştır. Kanun teklifinin;

- Sağlık Bilimleri Üniversitesi kurulmasına ilişkin 5 inci maddesi,
- Elektrik kayıp-kaçak oranı hedeflerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin 17 nci maddesi,
- İnternet ortamında gecikmesinde sakınca bulunan hallerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine ilişkin 27 nci maddesi,
- Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesinde değişiklik öngören 26 ncı maddesi,

Anayasaya aykırı düzenlemeler içermektedir. Bu konulara ilişkin ayrıntılı değerlendirmelere ilgili konu başlıklarında yer verilecektir.

İÇTÜZÜĞE AYKIRI UYGULAMALAR

Kanun teklifinin görüşmeleri esnasında İçtüzüğe aykırı işlemler de gerçekleşmiştir. Komisyona gelen teklifin 10 uncu maddesi, genel kurul gündemine gelen teklifin 13 üncü maddesinin görüşmeleri esnasında İçtüzüğün 35 inci maddesine aykırı işlemler yapılmıştır. Söz konusu madde 3065 sayılı kanuna geçici bir madde eklenmesini öngörmektedir. Ancak ilgili geçici maddenin esasına ilişkin yaptığımız itiraz ve eleştiriler neticesinde Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi veren Milli Emlak Genel Müdürlüğü yetkilileri, bu düzenlemenin maddeden amaçlanan Sultanbeyli'deki tapu sorununu çözemeyeceği gibi, işi daha karmaşık ve içinden çıkılmaz bir hale getireceği, bu maddeyle 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca gerçekleştirilen iyileştirme, yenilenme ve dönüşüm projelerinin kapsandığı, doğru düzenlemenin ise 644 Sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri hakkında KHK'da değişiklik yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Buna göre yeni önergeyle yeni bir düzenleme yapılarak 6306 sayılı kanun yerine 644 ve 178 Sayılı KHK'larda değişiklik öngören bir madde kabul edilmiştir.

TBMM İçtüzüğü'nün "Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı" başlıklı 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler..." hükmü ile aynı maddenin ikinci fıkrasında, "komisyonlar... kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar... hükmü yer almaktadır. Ancak yukarıda belirtilen önergeyle tamamen yeni maddeler ihdas edilmiş olup bu durum İçtüzüğün 35'inci maddesine aykırıdır. Maalesef son dönemde bu tür değişiklikler AKP milletvekilleri tarafından adet haline getirilmiş olup, aynı şey 6552 sayılı Torba Kanun görüşmeleri sırasında da yaşanmıştı ve bu görüşmelerde Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına yaptığımız yazılı başvuru sonucunda Plan ve Bütçe Komisyonunu 48 ayrı maddenin İçtüzüğe aykırı olduğunu tespit etmişti. Ancak bu 48 madde bizzat Komisyon başkanlığının uyarısına rağmen o haliyle yasalaşmıştı. Bu düzenleme de bu tür yanlış uygulamaların bir başka örneğini oluşturmaktadır.

Kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında teklifte yer almayan ve yakın ilgisi bulunmayan maddeler önerge verilerek teklif metnine eklenmiştir. Bu şekilde 29 maddelik olan kanun teklifi 36 maddeye çıkmıştır. Kanun teklifine eklenen maddeler İçtüzüğün "Değişiklik Önergeleri" başlıklı 87 nci maddesine aykırı olarak işleme alınmıştır. İçtüzüğün 87 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları şu şekildedir:

"Görüşülmekte olan tasarı veya teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulmaz.

Görüşülmekte olan tasarı veya teklife konu kanunun, komisyon metninde bulunmayan, ancak tasarı veya teklif ile çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılır."

Bu açık İçtüzük hükmüne rağmen teklifin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri esnasında teklifin konusu olmayan madde ihdasları yapılmıştır. Buna göre kanun teklifinin,

- 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmesini öngören 2 nci maddesi,
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanuna geçici madde eklenmesini öngören 13 üncü maddesi (Kanun teklifinin 13 üncü maddesi teklifin komisyona gelen halindeki çerçeve madde niteliği korunmakla birlikte madde metninde öngörülen düzenleme ilk halinden çok uzak anlam ifade etmektedir.)
- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (2) sayılı cetvelinde değişiklik öngören 22 nci maddesi,
- 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik öngören 23 üncü maddesi,
- 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 20 nci maddesinde fıkra eklenmesi öngören 25 inci maddesi,

İçtüzüğün 87 nci maddesine aykırı olarak teklif metnine eklenmiştir.

TBMM İçtüzüğünün 14 üncü maddesine göre “Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarını denetlemek; işlerde birikme olması halinde komisyon başkanı ve üyelerini uyarmak ve durumu Genel Kurulun bilgisine sunmak; meclis başkanının görevleri arasında yer almaktadır. İçtüzüğün bu hükmü gereği komisyon çalışmalarını denetlemeyen meclis başkanının İçtüzüğün 88 inci maddesine göre Anayasa ve İçtüzüğe aykırı olan maddelerin teklif metninden çıkarılmasını temin etmesi gerekmektedir.

UZMAN EBELİK DÜZENLEMESİ

2/2616 esas numaralı kanun teklifinin **1 inci maddesinde** 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 47 nci maddesine fıkra hükümleri eklemek suretiyle uzman ebelik uygulamasına imkân verilmektedir. Söz konusu düzenleme özü itibarıyla Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmemesi gereken bir maddedir.

İnsanlık tarihinin en eski mesleklerinden birisi olan ebelik ülkemizde hak ettiği saygı ve önemi görememektedir. Ebeler ağır çalışma koşulları altında görevlerini yürütmek zorunda bırakılmaktadır. Ebeler Türk sağlık sisteminin önemli unsurları olmasına rağmen ülkemizdeki 168 yıllık tarihi geçmişine rağmen ebelik mesleği

Ülkemizde hak ettiği çalışma koşulları, mesleki kariyer, maaş ve özlük hakları bakımından önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Ebeler mesleğinin onuruna yakışır bir çalışma koşullarından uzaktır.

TÜİK verilerine göre 2013 yılı itibariyle ülkemizdeki ebe sayısı 53 bin 427'dir. Sağlık Bakanlığı ebeysi, ana-ocuk sağlığı hizmetlerini yürüten, doğum öncesi, doğum, sonrası hizmetleri veren, doğum yaptıran, 0-6 yaş grubu ocuk beslenme ve aşıları yapan kişi olarak tarif etmektedir. Ancak lkemizde ebeler meslekleri dışında başka kurum ve görevlerde zorla alıştırılmakta ve mesleklerini icra etmeleri üstü örtülü olarak engellenmektedir. Özellikle ilçelerde cezaevlerinde ziyaretçilerin üst aramasında görevlendirme gibi sağlıkla ilgisi olmayan işlerde görevlendirilmektedirler.

Ebeler görevlerini yaparken de çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Türk Sağlık Sen'in yapmış olduğu bir ankete göre ebelerin yüzde 70'i son bir yılda fiziksel veya sözlü şiddete uğramış olduğunu belirtmiştir. Yine ebelerin yüzde 75'i ücretlerin yetersiz olduğunu düşünmekte ve yüzde 55'i sabit ek ödeme dışında sadece 0-100 TL arasında performans creti aldığını ifade etmektedir. Ebelerin mesleklerini yerine getirirken karşılaştığı en önemli sorunlardan birisi de iş yaşamındaki baskıdır. Ebelerin yüzde 78'i kurum amirleri veya çalışma arkadaşları tarafından mobbinge maruz kaldığını, yüzde 38'i çalışma hayatlarındaki en büyük endişenin amir baskısı olduğunu, yüzde 25'i ise iş güvencesinin ortadan kalkmasının çalışma şartlarını zorlaştıran en önemli unsur olduğunu belirtmiştir. Aynı anketin en çarpıcı sonuçlarından birisi ebelerin sorunlarına dair yaklaşımlardır. Ebelerin yüzde 75'i Sağlık Bakanlığı'nın sorunları ile ilgilenmediğini düşünmektedir.

Ebeler ağırlıklı olarak birinci basamak sağlık hizmetleri içinde, ev ziyaretleri yaparak özveri ile çalışmaktadırlar. Çoğu zaman çalışma alanında tek sağlık personeli olarak hizmet veren ebe, özellikle ülkemizin kırsal bölgelerinde gebeye bakım ve izlem yapan tek sağlık personelidir. Gebelik sağlık ve hastalık çizgisini birbirine yaklaştıran ve içinde pek çok riski barındırabilen bir süreçtir. Riskli gebeliklerin mümkün olduğu kadar erkenden teşhis edilebilmesi gebe ve fetüs için hayati önem taşımaktadır.

Ebelerin temel sorunlarından bir diğerisi de çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda yönetim görevlerine hemşirelerin atanmasına rağmen ebelerin bu alanlarda görev alamamasıdır. Bu sorun, halen yürürlükte olan yasada ebelerin sağlık meslek okulu

mezunu olarak görülmelerinden kaynaklanmaktadır. Ebelik eğitimi, 1997-1998 öğretim yılında YÖK ve Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan bir protokolle lisans düzeyine çıkarılmıştır.

Bütün bu açıklamalar göz önünde bulundurularak ebelerin sorunlarına çözüm getirecek bir yaklaşımın ortaya konulması gerekmektedir. Kanun teklifindeki düzenlemeler ebelerin sorunlarına yönelik bütüncül bir bakış açısı sunmaktan uzaktır. Ebelerin çalışma koşulları ve görev alanlarıyla ilgili olarak daha geniş kapsamlı bir yasama çalışmasının yapılması gerekmektedir.

SAĞLIK BAKANLIĞINCA KAMU ÖZEL İŞ BİRLİĞİ MODELİ İLE TESİS YAPTIRILMASI, YENİLENMESİ VE HİZMET ALINMASI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUNDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEME

Kanun teklifinin **3 üncü maddesiyle** 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli İle Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi Ve Hizmet Alınması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde değişiklik yapılmak istenmektedir. Bu değişiklikte kamu-özel işbirliği sözleşmelerinin uygulanması sırasında taraflar arasında doğabilecek ve milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenebilecek hukuki ihtilaflarda, sözleşme serbestisi çerçevesinde ve tarafların iradeleriyle tahkim yerinin Türkiye dışında da belirlenebilmesine imkân tanınması ve böylece projelerin finanse edilebilirliğinin kolaylaştırılmasının hedeflendiği görülmektedir. Bu düzenlemeyle Hükümetin kamu özel işbirliği modelinde Türk yargı sistemine olan güvenin zedelendiği varsayımıyla uluslararası yatırımcıya yeni fırsat ve imkânlar sunmak suretiyle güven verilmesinin amaçlandığı ifade edilmektedir.

2013 yılında çıkarılan 6428 Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile tesis yaptırılmasına ilişkin kanun kamuoyunda büyük tartışmalarla konu olmuştur. Bu modelin uygulanmasında özel sektörün bu denli büyük projelere katılımını sağlamak için pek çok güvence verilmiştir. 6428 sayılı Kanunda özel sektörün maliyetlerinin vatandaşın sırtına yüklenmesi için özenle seçilmiş düzenlemeler vardır. Kanun ile finansman anlaşmalarında ve türev maliyetlerde hazine garantisi getirilmesi ise AKP'nin ekonomi yönetimindeki başarısızlığın açığa vurulmasıdır. Devletin bütün külfetleri üstlendiği bu sistemde hükümet bununla da yetinmeyip kanun kapsamında yapılacak yatırımları damga vergisi ve harçlardan da muaf tutmuştur.

Kamu özel işbirliği modeli kamunun hiçbir şekilde yararına olmayan ve özel sektör rant ve çıkarlarını koruyan bir uygulamadır. Kamu özel işbirliği modeli kamu kaynak ve mallarının özel sektöre ücretsiz olarak aktarılmasını içermektedir. Bu modelde sözleşmeci taraf sadece inşa edeceği bina ile yükümlü iken, Devlet bu binanın arazisini bedavaya tahsis etmekte; aynı binaya kira ödemekte ayrıca özel şahsın işleteceği hastanenin personel maaşlarını da ödeyecektir.

Bugüne kadar kamu özel işbirliği modelinin uygulanmasında kamu yararına gerekçe teşkil edecek hiçbir somut kanıt ortaya konulamamıştır. Kamunun hizmet üzerindeki otoritesini kaldıran modelde risk varsa kamuya, kâr varsa özel sektöre aktarılmaktadır. Yine söz konusu kanun ile özel şirketlerin Hazinesinin özel hukuka tabi taşınmazları üzerinde ivazsız olarak üst hakkına sahip olması düzenlenirken bu hakka dayanarak Hazine arazilerine inşa edilecek binalara kullanım bedeli adı altında kira bedelleri ödenecektir. Aralık 2012’de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik’in dahi “Oluşacak borcu torunlarımız bile ödeyemez.” sözleriyle karşı çıktığı kamu özel işbirliği modeli sermaye çevrelerinin ve hükümetin ortaklaşa yürüttüğü bir soygun ve talan sistemidir. Bu model özel sektörden kaynak aktarılmasından ziyade özel sektöre kaynak aktarılması düzenini getirmektedir.

Kanun teklifinin 3 üncü maddesinde öngörülen düzenleme kamu hastanelerinin inşasını finanse edecek kreditorlerle yaşanabilecek olası anlaşmazlık durumlarında tahkim de dahil hiçbir dava Türkiye’de görülemeyecektir. Oysa 2013 yılında çıkarılan yasada, tahkim veya mahkeme davalarının Türkiye’de görülebileceği maddesi yer almıştır. Bu hüküm değiştirilerek kredi verenlerin Türkiye’de yargılanmasının önu tamamen kapanmak istenmektedir. Bu düzenleme yargıya siyasal ve dış baskının da zımnen bir itirafıdır.

Hükümetin yurt dışından yabancı sermaye getirebilmek için her şeyi göze alan çabaları Türk hukuk sisteminin yabancı yatırımcı önünde boyun eğdirilmesine sebep olmuştur. Kamu-özel işbirliği modelinde yabancı yatırımcıların Türkiye’de yargılanmak istememeleri şartı kanun teklifindeki düzenleme ile hüküm altına alınmaktadır. Teklifin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde Sağlık Bakanlığı müsteşar yardımcısı şu ifadeleri kullanmıştır: ““Kamu özel işbirliğiyle yapacağımız kamu hastanelerinin finansmanı için yüklenici firmaların 30 milyar dolar tutarında kaynağa ihtiyacı var. Firmalar gerekli kaynağın ancak yüzde 20’sini içeriden bulabiliyor. Geri kalan yüzde 80 kaynağın yurt dışından temin edilmesi gerekiyor.

Ancak, bu projeye kredi açacak yabancı şirketlerin şöyle bir tereddüdü var. Onlar, Türkiye’de davalara siyasi baskı olacağı yönünde taşıyorlar. Devlet de projeye bir anlamda taraf olduğu için, olur da bir anlaşmazlık yaşanırse davalara siyasi baskı olacağı ve davayı kaybedebileceklerini düşünüyorlar. Onun için de tahkim merkezinin Türkiye olması şartının yasadan çıkarılmasını, davaların Türkiye yerine yabancı bir tahkim merkezinde görülmesini istiyorlar. Anlaşmazlıklar yine Türk hukuk sistemine göre çözülecek, ancak yargılama Türkiye dışında olacak.”

Bugüne kadar yabancı yatırımcıların Hükümet’in yargıya siyasi baskı yaptığı iddiaları neticesinde kamu-özel işbirliği modeli için verilecek kredilerde 6428 sayılı Kanunda öngörülen değişikliğin yapılması şartı getirilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre kanun teklifindeki bu düzenleme ile kamu-özel işbirliği modeli için 30 milyar dolarlık kredinin önünün açılacağı iddia edilmektedir.

AKP’nin bu düzenlemesi 20/11/2014 tarih ve 6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu uygulaması fiili olarak imkansız hale gelmiştir. 6570 sayılı Kanunla hem Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmazlıklarda hem de uluslararası kurum ve kuruluşların yaşayacağı ihtilaflarda İstanbul’un bir yargı merkezi olarak kullanılması amaçlanırken Türkiye’deki yargılamalara hükümetin siyasi baskı yapabildiği yönündeki yabancıların endişesi, İstanbul’un tahkim merkezi yapılması hayalini fiilen ortadan kaldırmıştır.

Neticede AKP’nin sözleşmelerden doğan ihtilafları Türkiye’deki yargı organlarından ziyade uluslararası tahkim organlarında görülecek olması AKP’nin uluslararası şirketlerin çıkarlarına yönelik bir girişimdir. Düzenlemeye dair kanun teklifinin gerekçe kısmında yer alan “projelerin finanse edilebilirliğinin kolaylaştırılması” ibaresi bu amacı ortaya koymaktadır.

KIZILAY VE YEŞİLAY’A İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Kanun teklifinin **4, 11, 12, 14, 15 ve 16 ncı maddelerinde** Kızılay ve Yeşilay’a ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Kanun teklifinde Kızılay ve Yeşilay’a dair düzenlemeler AKP’nin sivil toplum kuruluşlarına yönelik yandaş bir tutum içerisinde olduğunun en önemli göstergeleridir. Bu tür düzenlemeler daha önce de kanunlaştırılmıştır. Örneğin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın oğlu Bilal Erdoğan ile anılan Türkiye Gençlik Eğitim ve Hizmet

Vakfi (TÜRGEV)'e yönelik olduğu bilinen kanuni düzenlemeler yapılmıştır. 6552 sayılı Kanun ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesindeki "arsa" ibaresi "taşınmaz" olarak değiştirilmiştir. Kamuoyuna yansdığı gibi AKP'li iş adamları Tayyip Edoğan'ın oğunun yönetimindeki TÜRGEV'e para bağışlayarak ihale alırken birçok AKP'li belediye de arsa bağışlamıştır. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediyeler Bilal Edoğan'ın başında olduğu TÜRGEV'e ancak arsa bağışlayabiliyordu. Anlaşılan bağışlanacak arsalar bitmiş, belediyeler şimdi de TÜRGEV'e taşınmaz ve binaları bağışlayacaktır. Düzenlemede İçişleri Bakanlığının onayının istenmesi AKP'nin istemediği hiçbir vakfa hiçbir şeyin bağışlanamayacağı anlamına gelmektedir.

Teklif içerisinde sivil toplum kuruluşlarına yönelik en önemli düzenlemelerden birisi 4 üncü maddededir. Teklifin **4 üncü maddesiyle** Yeşilay Vakfına Sağlık Bakanlığı bütçesinden 2015 yılı için 15.000.000 TL ve takip eden yıllar için Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılacak ödenek aktarılması düzenlenmektedir. Kanun teklifindeki bu düzenleme AKP'nin torba kanunları rüşvet, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin yasal kılıfı olarak kullanılması gayretinin bir yansımasıdır. Hukuk dışı eylem ve faaliyetler torba kanunlar ile yasal çerçevede meşruiyet içerisine alınmak istenmektedir.

Düzenleme ile Sağlık Bakanlığı bütçesinden Yeşilay'a aktarılacak denetimsiz kaynağın tutarı belirlenmek istenmektedir. Yeşilay'a kamu kaynağı aktarılmasına ilişkin yasal düzenleme 24.05.2013 tarih ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 357 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 33 üncü maddesinde yapılmıştır.

Söz konusu madde hükmü şu şekildedir: "Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye Yeşilay Cemiyeti ile aynı amaçları gerçekleştirmek üzere merkezi İstanbul'da olan "Türkiye Yeşilay Vakfı" adında Vakıf kurulur.

- (2) Vakıf;
- Kurumlar vergisinden (iktisadi işletmeleri hariç),
 - Yapılacak bağış ve yardımlar sebebiyle veraset ve intikal vergisinden,
 - Her türlü muameleler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar damga vergisinden,
- yapılan işlemler harçtan,
müstesnadır.

(3) Vakfa yapılacak nakdi bağış ve yardımların tamamı gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından beyannameleri üzerinde bildirilen gelir veya kazançtan indirilebilir. Vakıf, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla tanınan vergi, harç ve diğer istisna ve imkânlardan aynen yararlanır.

(4) Vakfa, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne tabi olmaksızın yardım yapılmak üzere, Sağlık Bakanlığı bütçesinde gerekli ödenek öngörülmüştür.”

Görüldüğü gibi 6487 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasında Yeşilay Vakfına kamu kaynağı aktarılmasının yasal zemini oluşturulmuştur.

Yeşilay Vakfı bir sivil toplum kuruluşudur. Kaynaklarını bağışlarla oluşturmak zorundadır. Sivil toplum kuruluşlarına dair bu genel kuralın aksine Yeşilay’a Sağlık Bakanlığı bütçesinden 15.000.000 TL tutarında ödenek verilmesi öngörülmektedir. Üstelik bu ödenek Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun denetim hükümleri dışına çıkarılmaktadır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre herhangi bir vakfa, kamuya yararlı derneğe, bir yere kaynak aktarılsa devlet bunu denetleyecektir, bunun sonuçlarını da kamuoyuna açıklayacaktır. Buna göre Yeşilay’a aktarılması öngörülen ödenek kamu denetiminin dışına çıkarılmıştır. Türk milletinin TBMM’ye verdiği kendi kaynaklarını Sayıştay aracılığıyla denetleme görevi Yeşilay’a aktarılan Sağlık Bakanlığı ödeneğinde kullanılamayacaktır. Neticede kamuoyu Yeşilay’a aktarılan kamu kaynağının amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını bilemeyecektir. Bu durum açıkça muhtemel yolsuzluk ve usulsüzlüklere zemin hazırlayacaktır.

Öte yandan aynı kanun teklifinde Yeşilay’a bir taraftan kamudan kaynak aktarılmakta diğer taraftan da vergi muafiyeti getirilmektedir. Diğer bir ifadeyle Yeşilay hem denetimden hem de vergiden muaf tutulmaktadır.

Başlangıçta Yeşilay Vakfının söz konusu kanunla kurulması dahi ülkemizde vakıf geleneğine aykırı bir durumdur. Vakıflar belirli toplumsal sorunlara çözüm bulmak adına hayır amacıyla hayırsever vatandaşlarca kurulagelmiştir. Kanunla kurulan bu vakfa bir de kamu bütçesinden kaynak aktarmak ve bu kaynağı denetim

dışı bırakmak suretiyle sınırsız ve denetimsiz harcama yetkisi verilmesi kabul edilebilir değildir.

Bir sivil toplum kuruluşu olarak Yeşilay Vakfının kaynaklarını bağışlarla oluşturması gerekmektedir. Vakfa devlet bütçesinden kaynak aktarılması hayır için kurulan vakıf yaklaşımına aykırıdır. Öte yandan Yeşilay'a verilecek ödenek ise, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun denetim hükümleri dışına çıkarılmaktadır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre herhangi bir vakfa, kamuya yararlı derneğe, bir yere kaynak aktarılırsa devlet bunu denetleyecektir, bunun sonuçlarını da kamuoyuna açıklayacaktır. Oysa düzenlemede Yeşilay Vakfına aktarılan kaynağın Sayıştay tarafından denetiminin önü kapanmıştır. Denetimin olmaması kamu kaynaklarının amacına uygun olarak kullanıp kullanılmadığının tespit edilmesinin önündeki en büyük engeldir. Yeşilay'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yakın bir yönetimin var olması bu düzenlemenin şekillenmesinde etkili olduğu hususu kamuoyunda tartışılmalıdır. Kanun teklifinin 4 üncü maddesi bu haliyle yeni bir yolsuzluk ve rüşvet kapısını aralamaktadır.

Kanun teklifinin **11 inci maddesiyle** ise 1606 sayılı Bazı Demek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinde düzenleme öngörülmesi suretiyle Türkiye Kızılay Derneğinin 11/4/2007 tarihli ve 5624 sayılı Kanuna göre yürüttüğü faaliyetleri hariç olmak üzere, Derneğin 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerinden muaf tutulması öngörülmektedir.

Yine kanun teklifinin **12 nci maddesinde** yer alan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinden sonra getirilmek istenen (h) bendi hükmü ile Türkiye Kızılay Derneğinin amaç ve ödevlerini yerine getirmesine ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler ile derneğin uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, işbirlikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki mal teslimi ve hizmet ifaları ve bu teslim ve hizmetlerle ilgili mal ve hizmetlerin Demeğe teslimi ve ifasına KDV istisnası getirilmektedir. Bu düzenleme kamu yararına çalışan ve ayrıca 1606 sayılı Bazı Demek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunda sayılan Türkiye Kızılay Derneği, Türk Hava Kurumu, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Yardım Sevenler Derneği ve resmi

darülaceze kurumları ve Dartışşafaka Cemiyeti ile Yeşilay Derneği arasında ayrımcı bir tutum takınıldığını göstermektedir.

Kanun teklifinin **14 üncü maddesiyle** 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen Ek Madde 4'te madde metninde adı geçen sivil toplum kuruluşlarının mülkiyeti Hazineye, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde söz konusu sivil toplum kuruluşları lehine kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkı kurulabilmesinin önü açılmaktadır.

Kanun teklifinin **15 inci maddesiyle** 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici Madde 17'de devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti lehine bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri ya da kiralama işlemlerinin, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde talep edilmesi halinde, hasılat payı alınmaksızın kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülmesi düzenlenmektedir. Teklifteki bu düzenleme de kamuya ait taşınmazların sadece belirli ve dar bir kesime bedelsiz devredilmesi anlamına gelmektedir. Bu düzenleme teklifin geneline hâkim olan sivil toplum kuruluşlarına yönelik ayrımcı yaklaşımın bir yansıması olarak hukuk devleti ilkesiyle çelişmektedir.

Teklifin **16 ncı maddesiyle** 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanuna Geçici 8 inci maddenin eklenmesi suretiyle Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla tahsilinden vazgeçilmektedir.

Sonuç olarak, bu tür düzenlemeler AKP'nin sivil toplum kuruluşlarına yönelik bakış açısının yandaş oluşturma gayretiyle şekillendiğini göstermektedir. Hükümetin sivil toplum kuruluşlarına yönelik ayrıştırıcı ve ötekileştirici tutum ve davranışlarının

bir yansıması olarak bu madde hükmünün kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir. Söz konusu tutum ve davranışlar ülkemizdeki sivil toplum yapısının bozulmasına sebep olmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarına yönelik istisna ve ayrıcalıkların bu kuruluşlar arasında eşitliği ve adaleti sağlayacak şekilde ve Türkiye Kızılay Derneği gibi kamu yararına çalışan derneklerin beklenti ve ihtiyaçlarını bir bütün olarak göz önünde bulundurup karşılayacak şekilde yeniden ele alınması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle sivil toplum kuruluşlarına yönelik başta devlet desteği ve araçları olmak üzere her türlü istisna, muafiyet ve desteğin sivil toplum ve kamusal ihtiyaçlar çerçevesinde yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Özellikle Yeşilay Vakfına Sağlık Bakanlığı bütçesinden kaynak aktarılmasına ilişkin düzenleme hükümetin yolsuzluk ve rüşvet uygulamalarının hukuki kılıfı olarak şekillenmektedir. Düzenlemelerin bu haliyle kabul edilmesi TBMM'nin fiili olarak yolsuzluğa hukuki kılıf oluşturmasına sebep olacaktır.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

2/2616 esas numaralı kanun teklifinin **5 inci ve 8 inci maddeleri** arasında Sağlık Bakanlığının fiili kontrolünde olan Sağlık Bilimleri Üniversitesi kurulması öngörülmektedir. Söz konusu düzenleme Anayasaya ve üniversitelerin özerk ve bilimsel niteliklerine haiz olması ilkesine aykırı hükümler içermektedir.

2-2616 sayılı Teklifin 5 inci maddesi Anayasa'nın 130-132 inci maddelerine aykırıdır:

Sağlık Bilimleri Enstitüsü YÖK sistemi dışında yeni bir yapı getirmektedir ve mütevelli heyetin memurlardan oluşması ve tüm yetkinin bu heyete bırakılması Anayasa'ya aykırı olacağı gibi siyasi kadrolaşmanın da önünü açacaktır. Meclis Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı'nın teklife ilişkin değerlendirmesinde açık bir şekilde bu maddenin Anayasa'nın 130-132'nci maddeleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmesine rağmen bu inceleme yapılmamıştır.

Anayasamızın 130 uncu maddesinde şu hükümler yer almaktadır:

“Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye

ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

.....

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.”

Bu Anayasal hükme göre, vakıf üniversitelerinin dışındaki üniversiteler devlet eliyle kurulur ve aynı kanuna tabidir.

Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tâbi olanlara ilişkin 132 nci maddede ise “Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları” yani Harp Okulları, GATA ve Polis Akademisi dışında özel kanunlarının hükümlerine tâbi bir kurum yoktur. Yani teklifte belirtildiği gibi devlet üniversitesi ile vakıf üniversitesinin karışımı bir üniversite kurulması Anayasa'nın 130-132 nci maddelerine aykırıdır. Kanun teklifinin komisyona gelen halinde üniversitenin mütevelli heyetinde yer alan Sağlık Bakanı'nın tekliften çıkarılarak aynı heyet içerisinde Sağlık Bakanlığı müsteşarı ve diğer bürokratların konulması Anayasaya

aykırılık sorununu ortadan kaldırmamaktadır. Sağlık Bilimleri Üniversitesine farklı bir statü tanınabilmesi için Anayasa'nın 132 nci maddesinin de değiştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, YÖK sisteminde köklü değişiklikler anlamına gelen böyle bir düzenlemenin kanun teklifi olarak değil, Hükümet tasarısı olarak getirilmesi ve ilgili kurumlardan görüşler alınarak tasarının olgunlaştırılması daha doğru olacaktır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesinin kurulmasına ilişkin madde hükmünün Anayasa'ya aykırılığı üniversite bütçesinin müteveli heyeti tarafından onaylanması hükmünde de kendini göstermektedir. Anayasanın 130 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan hüküm şu şekildedir: "Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezî yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tâbi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir." 2/2616 esas numaralı kanun teklifinin 5 inci maddesiyle Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa eklenen Ek 158 inci maddenin müteveli heyetinin görevlerinin belirtildiği üçüncü fıkrasının (a) bendinde "Üniversitenin stratejik planını ve bütçe teklifini onaylamak." ifadesi yer almaktadır. Anayasada üniversite bütçesinin açık bir şekilde YÖK tarafından onaylanacağı belirtilmesine rağmen Sağlık Bilimleri Üniversitesinde bu yetki ve görevin müteveli heyetine verilmesi açık bir şekilde Anayasaya aykırıdır.

YÖK mevzuatında devlet üniversitesinin kuruluş şekli, yönetim organları, yönetim yapısı belirlenmiştir fakat 2/2616 esas numaralı kanun teklifinde fiilen Sağlık Bakanlığına bağlı bir üniversite tanımı yer almaktadır. Sağlık Bakanlığının bu şekilde kendisine bir üniversite açması diğer bakanlıkların da kendi çalışma alanlarıyla ilgili aynı uygulamaya yönelmelerine örnek olabilecek mahiyettedir. Örneğin, Adalet Bakanlığının hukuk üniversitesi, Maliye Bakanlığının maliye üniversitesi açabilmesi bu kanun teklifinden sonra gündeme gelmiş olacaktır. Bir bakanlığın kendisine üniversite açması ise söz konusu üniversitenin "devlet üniversitesi" ya da "özel üniversite" olarak nitelendirilemeyeceği bir yapıya işaret etmektedir. Bu durum ise üniversitelerin özerkliği ilkesine zarar vermektedir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesinin kuruluşunu düzenleyen madde hükmündeki YÖK mevzuatına bir diğer aykırı durum da üniversite rektörünün seçimi sürecine ilişkindir. Sağlık Bilimleri Üniversitesinin rektörü müteveli heyeti tarafından belirlenen 6 aday arasından Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilen 3 aday içinden Cumhurbaşkanı tarafından atanması hüküm altına alınmak istemektedir. Diğer bir ifadeyle rektör, öğretim üyelerinin oylarıyla değil doğrudan doğruya müteveli

heyetin seçimi ile YÖK aracılığıyla Cumhurbaşkanınca atanacaktır. Oysa mevcut mevzuat uyarınca devlet üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanan üniversite öğretim üyeleri tarafından gizli oyla seçilecek 6 adayın Yükseköğretim Kuruluna gönderilmesi, bu altı aday arasından üçünün Yükseköğretim Kurulunca tespit edilerek Cumhurbaşkanına sunulması sonucunda Cumhurbaşkanlığı tarafından atanmaktadır. Bu durum rektör atamasına ilişkin usul ve esaslara aykırı olduğu gibi, rektörü hem mütevelli heyetin bir memuru konumuna düşürmekte hem de rektör ile öğretim üyeleri arasındaki bağı kopararak üniversite yönetiminde katılımcılığı ortadan kaldırmaktadır.

Üniversite yönetimi itibarıyla özerkliğin yok edildiği en önemli konu mütevelli heyetinin oluşumudur. 5 kişiden oluşması öngörülen mütevelli heyetinde Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye yer almaktadır. Mütevelli heyeti bu yapısı bir bütün olarak mütevelli heyetinin Sağlık Bakanına bağlı bir organ olmasının öngörüldüğünü göstermektedir. Mütevelli heyetinin oluşumunda belirlenen bu çerçevede heyetin bakanlığın politikaları ve görüşleri doğrultusunda çalışma yapacağına işaret etmektedir. Diğer bir ifadeyle heyet üniversitenin işleyişi ve çalışmalarına dair gelebilecek itirazları Sağlık Bakanlığının görüş ve düşünceleri dışında değerlendiremeyecektir. Bu durum üniversitenin bilimsellik ve özerklik ilkelerine aykırıdır. Öte yandan mütevelli heyetinde müsteşar rektörün de üzerinde bir konuma sahip olmakta ve rektör işlevsizleştirilmektedir. Bu haliyle üniversite de Sağlık Bakanlığına bağlı bir kamu kurumuna dönüştürülecektir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesinin Sağlık Bakanının fiili kontrolü altında olması hükümetin kendisine siyasi bir kadrolaşma alanı açma gayretinin bir yansımasıdır. Üniversite bünyesinde açılan profesör ve doçent kadroları kadrolaşma gayesinin geldiği noktayı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Üniversite hastanelerinin konumu ile eğitim-araştırma hastanelerinin işleyişinin farklı olmasına rağmen kadroların eğitim-araştırma hastanelerine de yaygınlaştırıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak, Sağlık Bilimleri Üniversitesinin kuruluşuna ilişkin madde hükmü Anayasaya aykırı hükümler içermektedir. İkinci olarak, üniversite bünyesinde kurulması öngörülen mütevelli heyeti ve bu heyetin görev tanımı YÖK mevzuatına ve üniversitesinin bilimsellik ve özerklik ilkelerine zarar vermektedir. Madde hükmünün bu haliyle kabul edilmesi mümkün değildir.

ÖĞRETMENLERE EK DERS ÜCRETİ VERİLMESİ

2/2616 esas numaralı kanun teklifinin **9 uncu maddesiyle** öğretmenlerin ek ders ücretlerinde düzenleme yapılmaktadır. Bu konudaki en önemli sorunlardan birisi öğretmenlerin ek ders ücretlerinden yapılan gelir vergisi kesintisidir.

Öğretmen ve derslik açığı, okullarımızdaki teknik ve fiziki alt yapı imkânların yetersizliği, atama bekleyen öğretmenlerin dramı, öğretmenlerin itibarsızlaştırılması, okullarda yaşanan güvenlik sorunu, özür grubu tayinlerinin yapılamaması, öğretmenlerin ve diğer eğitim çalışanlarının yaşadığı maddi sıkıntılar, eğitim çalışanlarının özlük ve sosyal haklarının gün geçtikçe tırpanlanması gibi daha sayabileceğimiz onlarca konu, eğitim hayatımızın önemli sorunlarından.

Öğretmenlerin az çalıştığını, çok tatil yaptığını iddia ederek öğretmenlerin kamuoyundaki itibarını zedelemeye çalışan Hükümet ve Milli Eğitim Bakanlığı; Öğretmenlerin maaşlarına ilişkin yanlış ve kamuoyunu yanıltan açıklamalar yaparak öğretmenler ile diğer kamu görevlilerini ve toplumu karşı karşıya getirmeye çalışmaktadır.

Türkiye Kamu-Sen'in 2014 Aralık ayı "açlık ve yoksulluk" sınırı araştırmasına göre; Çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı 2.027 TL'dir. Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamaları toplamı ise 1.567 TL'dir. Dört kişilik bir ailenin asgari geçim haddi ise 4.106 liradır.

Aralık 2014 itibarı ile ortalama 2.230 TL ücret alan bir memurun ailesi için yaptığı gıda harcaması, maaşının % 42,4'ünü oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre konut gideri ise Aralık 2014 ortalama maaşının %27,81'ine denk gelmektedir. Buna göre bir memur, geçtiğimiz yılın Aralık ayında ortalama maaşının %70,21'ini yalnızca gıda ve barınma harcamalarına ayırmak zorunda kalırken, diğer ihtiyaçlarını ise maaşından artan % 29,79'luk kısmına denk gelen 665 TL ile karşılamaya çalışmıştır.

Kamuda görev yapan 9/1 derecedeki bir öğretmen aylık 2.100 TL, 1/4 derecede görev yapan bir öğretmen aylık 2.350 TL ücret almaktadır. Dolayısıyla, Türkiye Kamu-Sen'in bu araştırma sonuçlarına göre öğretilerimiz yoksulluk sınırının çok altında maaş almaktadır.

Kendi ailelerinin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmekten uzak kalmış bir mesleğin mensuplarının, bu ağır ekonomik şartlar altında görevlerini layıkıyla yapmalarını beklemek insafli bir yaklaşım değildir. Öğretmenlerin katlanan ve derinleşen sorunlarına çözüm bulunmadığı takdirde geleceğin mutlu ve müreffeh ülke idealine ulaşamayacaktır. Bizlere düşen görev öğretmenlerimizin katlanan ve derinleşen sorunlarını bir an önce çözerek, öğretmenlerimizi layık oldukları ekonomik ve sosyal seviyeye ulaştırmaktır. Bu kapsamda yapılacak düzenlemelerden biri de öğretmenlerimizin ek ders ücretlerinin gelir vergisinden muaf tutulmasıdır.

Hükümet ve Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin son derece düşük olan ek ders ücretleri üzerinden öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştırmaya çalışmaktadır. Oysa, 2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bazı üst düzey yöneticilerin ek ödemelerinde 759 ile 722 TL arasında artış yapılırken öğretmenlerin ek ödemelerinde artış yapılmayarak öğretmenlerimiz mağdur edilmiştir.

Ülkemizde her öğretmen ek ders ücreti alamamaktadır. Sınıf öğretmenleri norm kadro fazlası değilse ayda en fazla 48 saat ek ders ücreti alabilirken; branş öğretmenlerinin çok az bir bölümü ayda en fazla 60 saat ek ders ücreti alabilmektedir. Ayrıca öğretmenler, ek ders ücretlerini sadece eğitim-öğretim döneminde alabilmektedir. Öğretmenlerin hem maaşlarından hem de ek ders ücretlerinden gelir vergisi kesilmektedir.

Öğretmenlerin ek ders ücretlerinin artırılması, ek ders ücretlerinden gelir vergisi kesilmemesi, öğretmenlere fiili hizmet süresi zammı verilmesine yönelik kanun tekliflerimiz AKP tarafından kabul edilmemiştir.

TEKLİFİN 10 UNCU MADDESİNDE YER ALAN DÜZENLEME

Teklifin **10 uncu maddesinde** öngörülen düzenlemede 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa Geçici Madde 9 eklenmesi suretiyle Konya İli Hadim İlçesi Dedemli Beldesinde Bozkır Barajı yapımından etkilenen ailelerin, belirlenecek yeni yerleşim alanına nakilleri, hak sahipliği duyuruları, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirleneceği hüküm altına alınmak istenmektedir.

Konya ili Hadim ilçesi Dedemli Beldesinde yapılan Bozkır Barajı için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak acele kamulaştırma işlemi Orman ve Su İşleri Bakanlığının 23/1/2013 tarihli ve 113 sayılı yazısı üzerine Bakanlar Kurulunca 1/2/2013 tarihinde 2013/4296 karar sayısı ile kararlaştırılmış ve bu karar 13 Mart 2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu acele kamulaştırma kararının alınmasının üzerinde 2 yıl geçtikten sonra baraj yapımından ailelerin mağduriyetlerinin giderilmesi için Bakanlar Kuruluna usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir. 2 yıllık süre içerisinde AKP hükümeti tarafından öngörülen kıymet takdirleri evleri, arazileri, tarlaları ve bahçeleri sular altında kalan vatandaşlarımızı mağdur etmiştir. 2 yıllık süre sonunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin ucu açık tarihleri içermesi vatandaşlarımızın sorunlarının çözümünün hükümet tarafından ötelenebileceği anlamına gelmektedir. Bu nedenle Bakanlar Kuruluna verilecek yetkinin uygulama süresinin de kanun metninde belirtilmesi gerekmektedir.

TRAMPA YOLUYLA KAMULAŞTIRILAN TAŞINMAZLARDA VERGİ İSTİSNALARI

Trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazlarda gelir ve kurumlar vergisine ilişkin kazanç oluşmamasını düzenleyen hüküm kanun teklifinin 13 üncü maddesinde yer almaktadır. Teklifin **13 üncü maddesiyle** 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici 34 üncü maddesinde kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden doğan kazançlara ilişkin düzenleme yapılarak 31.12.2015 tarihine kadar madde kapsamında öngörülen devir işlemlerinden dolayı kazanç oluşmaması düzenlenmekte ve aynı işlemler ile ilgili teslimler katma değer vergisinden istisna edilmektedir. Söz konusu düzenleme AKP'nin rant temelli kentsel dönüşüm politikasının bir yansımasıdır.

AKP'nin rant temelli ve yolsuzluk merkezli politikalarının ana eksenini inşaat sektörü üzerinden yürütmüştür. Bunun bir nedeni inşaat sektörünün büyüklüğü ise diğer bir nedeni de bu sektörün kara para aklamak için en elverişli alanlardan birisi olmasıdır. İnşaat sektöründeki rant dağılımı imar planları üzerinden yapılmaktadır. Söz konusu madde hükmüyle de özelde İstanbul Sultanbeyli ilçesindeki imar sorunu kamufle edilerek yolsuzluklara zemin hazırlanmaktadır.

AKP kentsel dönüşüm rantını afet yasası adı altında gizlemek istemiştir. Afet riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun yürürlüğe girdiği 31 Mayıs 2012 tarihinden itibaren vatandaşlarımızın aleyhine birçok uygulamaya zemin olmuş, AKP için bir yandaş zenginleştirme kanunu olarak uygulanagelmıştır. Kentsel dönüşüm projelerinin bugüne kadarki uygulamaları projenin bir dönüşümden çok yağma ve talan projeleri olduğunu göstermektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ ve belediyelere verilen kamulaştırma yetkisi yoksulların yaşadığı özellikle rant değeri taşıyan merkezi bölgelerin yandaş sermayeye yatırım alanı olarak düzenlenmesidir.

Kentsel dönüşümün yasal dayanağı Mayıs 2012’de yürürlüğe giren 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Kanunudur. Bu kanunun 2,5 yıllık uygulamaları bile mülkiyet hakkına uyan, toplumsal katılımı esas alan ve toplumsal yararı merkezine alan uygulamalardan uzak bir görüntü çizmektedir. Bu kanunla artık tarihe gömülmüş yap-sat uygulamaları gündeme getirilmiştir. Çünkü rantı en hızlı ve en yoğun şekilde almanın yöntemi budur. Neticede bu yasayla Anayasa’nın 2’nci maddesinde yer alan olan sosyal ve hukuk devleti ilkesi, 10. maddesinde yer alan “eşitlik” ilkesi, 21. maddesinde yer alan “konut dokunulmazlığı”, 35. maddesinde yer alan “mülkiyet hakkı”, 36’ncı maddesinde yer alan “hak arama hürriyeti”, 56 ve 57’nci maddelerinde yer alan “sağlık, çevre ve konut “ilkeleri,125. maddesinde yer alan “idarenin her türlü işlem ve eylemlerinden dolayı karşı yargı yolunun açık olması” ilkesi ihlal edilmektedir.

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 13 üncü maddesi ranta dönük özel kanuni düzenlemelerin bir parçasıdır. Bu madde yeni para kasaları, yeni kupon araziler, yeni ayakkabı kutuları, yeni kol saatleri için zemin hazırlayacaktır. Söz konusu düzenleme ihale yasasının 113 kez değişmesinin, ihaleye fesat karıştırma cezasının yüzde 50 azaltılmasının, büyük kazanç sağlayan ihalelerin genelde hep aynı firmalara verilmesinin, SİT alanı olan yerlerin imara açılmasının, devlet arazilerinin yandaş işadamlarına peşkeş çekilmesinin, TMSF’ye devredilen televizyon, banka gibi işletmelerin yandaş firmalar tarafından satın alınmasının, özelleştirilen bazı kamu işletmelerinin yandaş firmalara kelepirci fiyata satılmasının bir uzantısıdır.

Sonuç olarak kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden doğan kazançlara ilişkin düzenleme yapılarak 31.12.2015 tarihine kadar madde kapsamında öngörülen devir işlemlerinden dolayı kazanç oluşmaması ve aynı işlemler ile ilgili teslimler katma değer vergisinden

istisna edilmesini düzenleyen teklifin 13 üncü maddesinin AKP'nin yolsuzluk, rüşvet ve usulsüzlük temelli politikası çerçevesinde değerlendirildiğinde teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

ELEKTRİK KAYIP-KAÇAK ORANLARINA İLİŞKİN DÜZENLEME

2-2616 sayılı kanun teklifinin **17 nci maddesiyle**, elektrik kayıp kaçak oranlarının yüksek olduğu bölgelerde bölgelerin sosyo ekonomik şartları ve tüketici alışkanlıkları da dikkate alınarak gerçekleştirilmiş fiili kayıp-kaçak değerleri dikkate alınarak kayıp hedeflerinin belirli süreyle yeniden tespiti gerekçesiyle 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa geçici madde eklenmesi öngörülmektedir. Madde hükmüyle birlikte kayıplarla etkin mücadele edilmesi ve kayıpların düşürülmesi için ek önlemlerin alınması gerektiğine dikkat çekilerek elektrik faturalarından alınan kayıp-kaçak oranlarının artırılmasının amaçlandığı ifade edilmektedir.

Teklifin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde elektrik kayıp-kaçak bedeline ilişkin olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcisi tarafından yapılan açıklamada EPDK'nın 2011-2015 döneminde her yıl için 21 dağıtım bölgesine ayrı ayrı kayıp-kaçak oranlarının belirlenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı belirtilmiştir. Ayrıca, 17 nci madde düzenlemesiyle 2011-2015 tarife döneminin son yılı olan 2015 için EPDK'ya hedef kayıp kaçak oranlarının yeniden belirlenmesi yetkisinin verilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

Söz konusu düzenleme dağıtım şirketleriyle yapılan sözleşmelerin kayıp-kaçak oranlarının belirlenmesi suretiyle değiştirilmesi anlamına gelmektedir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 15 inci maddesine göre, sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve idareyle yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla bedeli aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

- a) İşin yapılma veya teslim tarihi.
- b) İşin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla, işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.

Öte yandan 17 nci maddede öngörülen ve sözleşmelerin değiştirilmesi anlamına gelen durum 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 10 uncu maddesinde sayılan mücbir sebep hallerinden birisi de değildir.

Buna göre, ihalesi yapılmış bir sözleşmede asli unsurlardan birisi olarak kabul edilen sözleşme bedelinin değiştirilebilmesi hukuken mümkün değildir.

Elektrikte kaçak kullanımın yüksek olduğu bölgelerde öngörülen düzenlemeyle faturalarını düzenli bir şekilde ödeyen elektrik abonelerinin daha fazla kayıp-kaçak ücreti ödemesi ve kayıp-kaçığı düşük olan bölgelerin kaçığın yüksek olduğu bölgelere daha fazla kaynak aktarması yasal çerçeveye oturtulmak istenmektedir. Bu düzenleme hükümetin elektrikte kayıp-kaçak hedefini tutturamadığının açık bir itirafıdır.

Elektrik kayıp-kaçak hedefleri ile gerçekleştirmeler arasındaki farktan kaynaklanan zarar mevcut durumda şirketlerin üzerine yüklenmektedir. Ancak teklifteki düzenlemeyle şirketler aleyhine olan bu zarar kamu tarafından üstlenilecektir.

Elektrik dağıtım şirketlerinin tamamı özelleştirilirken ihaleleri kazanan şirketlere kayıp-kaçığı azaltmak için hedefler verilmiş ve hedefi yakalayamayan şirketin, oluşan zararı kendisinin üstlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştı. Ancak bazı elektrik dağıtım bölgelerinde hedefin çok uzağında kaldığı görülmüş ve hatta bu oran hedefinin daha da arttırıldığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Öte yandan kayıp-kaçığın yüksek olduğu bu bölgelerin ihalelerini hükümete yakın işadamlarının kazanması bir başka dikkat çekici husustur. Kanun teklifinde konu edilen düzenleme bu şirketlerin oluşan ek maliyetlerini karşılamak için vatandaşlarımızın ödeyeceği elektrik faturalarının arttırılacağı anlamına gelmektedir. Oysa Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız 13 Kasım 2014 tarihli bir yazılı soru önergesine verdiği cevapta şu ifadeleri kullanmıştır: "Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin oluşturduğu ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır." Kanun teklifinin 21 inci maddesinde konu edilen bu düzenleme Sayın Bakanı yalanlamaktadır.

Kayıp-kaçak oranının yeniden düzenlenmesiyle elektrik dağıtım şirketlerine ek finansman yaratılması geçtiğimiz yıllarda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kararlarına yansımıştır. Örneğin, 16.12.2010 tarihinde EPDK'nın 2932 sayılı

kararına göre Dicle Elektrik Dağıtım Şirketinin 2013 yılı hedefi yüzde 42,06 olarak belirlenmişti. Ancak EPDK'nın 15.11.2012 tarihli 4128 sayılı kararına göre Dicle Elektrik Dağıtım Şirketinin kayıp kaçak hedefi yüzde 71,07 olarak revize edilmiştir. Söz konusu düzenlemeyle Dicle EDAŞ'a 400 milyon TL ek finansman sağlandığı kamuoyuna yansımıştır.

EPDK'nın 15.11.2012 tarihli kararına göre 2015 yılı kayıp kaçak oran hedefleri Dicle EDAŞ için yüzde 49,03; Vangözü EDAŞ için yüzde 35,94; Aras EDAŞ için yüzde 17,73; Toroslar EDAŞ için yüzde 10,72; Boğaziçi EDAŞ için yüzde 9,78 olarak yeniden belirlenmiştir. Oysa Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) Genel Müdürünün 13 Ağustos 2014 günü yapmış olduğu bir açıklamada Dicle, Vangözü ve Aras Elektrik Dağıtım Şirketlerinin bulunduğu bölgelerde fiili kayıp kaçak oranının yüzde 75'ler düzeyinde olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu açıklamada "Arada 16 puanlık bir fark var. Bu fark dağıtım şirketinin cebinden çıkmak durumunda. Buna ne kadar dayanırsınız. Bunların düzeltilmesi gerekiyor. Bunu için düzenlemeyle EPDK'ya yasal yetki verilmesi gündemde." ifadeleri de kullanılmıştır. TEDAŞ genel müdürünün Ağustos ayında yapmış olduğu açıklamanın yansıması olarak bugün görüştüğümüz teklif ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının açıklamasına göre elektrik dağıtım şirketlerine yüklenmesi gereken ek maliyetlerin vatandaşlarımıza yüklenmesi öngörülmektedir. Madde hükmünün bu haliyle kabul edilmesi mümkün değildir.

Elektrik kayıp-kaçak oranlarına ilişkin 17 nci madde Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Söz konusu düzenleme faturalarını düzenli ödeyene vatandaşlar açısından eşitsizliğe yol açmakta ve ihaleyi alan firmalar için sözleşme sonrası yeni şartlar oluşturulduğundan haksız kazanca yol açılmaktadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu elektrik kayıp-kaçak bedelinin tahsilinin hukuka aykırı olduğuna ilişkin karar almıştır. Yargıtay'ın elektrik kayıp-kaçak bedelinin ödemesini zamanında ve düzgün yapan vatandaşın alınamayacağı hükmüne rağmen aboneler hiçbir şekilde bu karardan faydalanamamakta, her ay ödedikleri kaçak elektrik tüketimini öğrenmek isteyen vatandaşlar faturalarla birlikte kapı kapı dolaştırılmaktadır.

Yargıtay'ın kararı ortadayken, AKP milletvekilleri (daha doğrusu Hükümet) elektrikte kayıp-kaçak hedefini tutturamayan iktidara yakın dağıtım şirketleri lehine yeni bir düzenlemeyi bu torba kanun teklifi içine taşımıştır. Teklif bu şekilde

yasalaşırsa, elektrik kayıp-kaçağı düşük olan bölgeler, kaçağın yüksek olduğu bölgelere daha fazla kaynak aktaracaktır. Bu, düzenli ödeme yapan abonelerin daha fazla kaçak parası ödeyeceği anlamına gelmektedir. Öte yandan bir özelleştirme yapılırken özelleştirmenin şartnamesinde riskler, kârlılık durumu, verimlilik durumuna ilişkin analizlere yer verilmektedir. Özelleştirilecek kamu işletmesine talimli şirketler belli bir bedel karşılığı şartnameyi alıp incelemektedir. Bu şartname üzerinden ihale gerçekleştirilmekte ve şirketler bu şartlara göre kâr edeceğini düşünerek bu süreci nihayetlendirmektedirler. Özelleştirme öncesi belirlenen ihale şart ve kriterlerinin süreç tamamlandıktan sonra değiştirilmesi haksız kazançta yol açacaktır. Söz konusu kanun teklifinde yer alan düzenlemenin yasalaşması halinde kayıp kaçak oranlarının diğer bölgelerden yüksek olan bölgelerde EPDK'nın fiyatları ayarlamaya yetkili olmasının kanuni zemine yerleştirilmesi doğrudan doğruya özelleştirme şartnamesine, ihalesine kanunla müdahaledir. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesi sürecinde gerek kamunun, gerek vatandaşların, gerekse de özel sektörün kâr edeceğine ilişkin açıklamalar bu düzenlemenin gerekçesi olarak ifade edilen "Dağıtım şirketlerinin kâr edememesi durumu hükümetin elektrik dağıtımının özelleştirilmesi sürecine kamu yararı yaklaşımından ziyade özel sektörün karlılığını öne çıkaran bir tutum içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu düzenleme elektrik dağıtım özelleştirmelerinin başarılı olamadığının zımnen de olsa bir itirafıdır.

Kanun teklifinde yer alan düzenleme bir anlamda bölgeler arası milyonlarca lira ilave kayıp-kaçak parasının transferi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, bu düzenleme de hem elektrik aboneleri açısından hem de elektrik dağıtım şirketleri açısından Anayasa'nın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırıdır. Elektrikte kayıp-kaçak bedellerinin artırılmasına ilişkin bir düzenlemeden ziyade elektrik faturalarında vatandaşlarımızın tüketimiyle ilişkisi bulunmayan bedellerin tahsilâtından vazgeçilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde elektrik tüketim faturalarını oluşturan kalemler tüketicilere hiçbir şekilde yükümlülüğü olmayan ekonomik yük getirmektedir. Elektrik faturalarından tüketim tutarı, kayıp/kaçak bedeli (tüketim tutarı içerisinde saklı), dağıtım bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, enerji fonu, TRT payı, elektrik tüketim vergisi ve KDV kalemleri adı altında tahsilat yapılmaktadır. Kayıp/kaçak elektrik bedelinin elektrik tüketimine yönelik bir uygulamadır. Kayıp/kaçak bedeli elektrik enerjisinin iletimiyle ilgilidir. Elektrik enerjisi, abonelere iletilmek üzere santrallerden dağıtım sistemine girmektedir. Elektrik enerjisinin bir kısmının iletim hatlarındaki teknik problemler nedeniyle yolda

kaybolması, bir kısmının da kaçak kullanılması nedeniyle santrallerden çıkan elektrik enerjisinin tamamı tüketicinin sayacından geçmemektedir. Santrallerden çıkan elektrik enerjisi miktarı ile tüketicinin sayacındaki elektrik enerjisi miktarı arasındaki fark “kayıp/kaçak” olarak ifade edilmektedir. Diğer bir ifadeyle kayıp/kaçak bedeli elektrik sisteminde var olan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp/kaçak bedeli oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla tüketicilere yöneltilen bir bedeldir.

Sonuç olarak, elektrikte kayıp-kaçak bedellerinin yeniden belirlenmesi suretiyle elektrik dağıtım şirketleri lehine yeni bir rant alanı oluşturacak bir düzenlemenin mecliste kabul edilmemesi gerekmektedir. Meclis ve hükümet, hükümete yakın birkaç şirketin değil, genel kamu çıkarlarının peşinde olmalıdır.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ YURTLAR KURUMUNUN TESİS YAPIM, YAPTIRMA, DONATIM, BAKIM VE ONARIM İŞLERİNE DAİR DÜZENLEME

Kanun teklifinin **25 inci maddesiyle** 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun Yurtların Yapımı ve Onarımı başlıklı 20 nci maddesine eklenmesi öngörülen fıkra hükmüyle Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait binaların ve her türlü tesislerin yapım, yaptırma, donatım, bakım ve onarım işleri Kurum tarafından da yürütülebilmesi hüküm altına alınmak istenmektedir.

351 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hüküm şu şekildedir: “Yurtların yapım, donatım, bakım ve onarım işleri ile bunlarla ilgili tesisler Kurum tarafından hazırlanacak bir programa göre Bayındırlık Bakanlığınca ve öncelikle yürütülür.” Bu hükümden de anlaşılacağı gibi yurtların yapım, bakım ve onarım işleri öncelikli olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından gerçekleştirilecektir. Fıkra hükmünde yer alan “öncelikli” ibaresi yurt yapım işinin önemine işaret ederken Bakanlığın görevini “öncelikli” olarak yerine getirmemesi kanuna aykırı bir uygulama ortaya çıkaracaktır. Bakanlık yurt yapım, onarım ve bakım işini öncelikli olarak yerine getirirken Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna muğlak bir ifadeyle yapım, yaptırma, donatım, bakım ve onarım işlerinin yürütülmesi yetkisinin verilmesi dikkat çekicidir. Bu düzenleme yeni yolsuzluk ve rüşvet alanlarına işaret etmektedir. Özellikle eklenen fıkra hükmünde yer alan “yaptırma” ibaresi AKP’nin yolsuzluk dosyalarının en önemli kısımlarından birisini oluşturan inşaat sektöründeki yandaş sermayeye yeni bir alan açma gayreti olarak görülmektedir.

7 Şubat 2015 tarihli gazetelerde yer alan bir haber söz konusu fıkra hükmünün habercisi maiyetindedir. Haberde Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK), 15 yıl kira garantili yurt yaptırmak için onlarca yandaş işadamıyla protokol imzaladığına ve yapılan bu protokollerde yüksek kira ödeyebilmek için yurt kapasiteleri yüksek gösterildiği veya öğrenciden alınacak ücretlerin artırıldığına dikkat çekilmektedir. Açık bir kanun hükmü bulunmamasına ve hâlihazırda yurt inşaatlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılabilecek olmasına dair kanunun açık hükmüne rağmen KYK'nın imzaladığı protokoller kanuna aykırıdır. Teklifte öngörülen düzenleme ise bu kanuna aykırılığı gidermek için iktidarın komisyon görüşmelerinde bir önergeyle eklediği bir düzenlemedir. AKP söz konusu düzenlemenin kamuoyunda yeterince tartışılmasını engellemek için komisyon görüşmeleri esnasında madde hükmü eklenmesi yöntemine başvurmuştur. Böylece minareyi çalan kılıfını hazırlarken, yine bir torba kanun teklifinde/tasarısında yeni bir yolsuzluk ve rant düzenlemesine yer verilmektedir.

KAMULAŞTIRMA KANUNUNDA “TÜNEL” DÜZENLEMESİ

Kanun teklifinin **26 ncı maddesine** konu olan 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesinin 10.09.2014 tarihinde 6552 sayılı Kanunla eklenen ikinci fıkrasında değişiklik yapılmak suretiyle vatandaşlarımızın ev, arazi ve arsalarının toprak altında kalan kısmından tünel geçirilmesine ve bu işlemin kamulaştırma, tazminat ve benzeri nam altında ücretlerden muaf tutulması düzenlenmektedir. İrtifak hakkı kurulmasına ilişkin 6552 sayılı Kanundaki düzenleme 10 Eylül 2014'te kabul edilmiştir. Aradan henüz 3 ay geçmişken aynı madde yeniden gündeme getirilmektedir.

2942 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca “Maliklerinin, mülkiyet hakkının kullanılmasının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından gerekli önlemlerin alınması kaydıyla kamu yararına dayalı olarak taşınmazların üstünde teleferik ve benzeri ulaşım hatlarıyla her türlü köprü, taşınmazların altında metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilir. Taşınmazların mülkiyet hakkının kullanımının engellenmemesi hâlinde taşınmazlara ilişkin herhangi bir kamulaştırma yapılmaz. Taşınmaz sahiplerine, bu işlemler nedeniyle kamulaştırma, tazminat ve benzeri nam altında herhangi bir ücret ödenmez. Yapılan yatırım nedeniyle taşınmaz maliklerinden değer artış bedeli alınamaz.” Öncelikle belirtmek gerekir ki bu fıkra hükmüne dair Anayasa Mahkemesinde devam eden bir dava süreci bulunmaktadır. Bu süreç neticelenmeden fıkra hükmünde bir değişiklik yapılması uygun değildir.

Mülkiyet hakkı en temel kişi hak ve özgürlüklerinden birisi olarak pek çok ulusal anayasada ve uluslararası insan hakları sözleşmelerinde yer almaktadır. Mülkiyet hakkı kapsamında esas kural “mülkiyete saygı”dır. Mülkiyet hakkına ilişkin mevzuat mülkiyete müdahaleye izin verse de bu müdahalenin sadece kamu veya genel çıkarlar doğrultusunda meşru bir amaçla hizmet etmesi yeterli görülmemektedir. Bununla birlikte izlenen yol ile hedef arasında makul bir orantısallık bulunması da gereklidir. Toplumun genel çıkarlarının gerekleri ile bireyin temel haklarının korunması gereği arasında adil bir dengenin kurulması şarttır. Mülkiyet hakkına müdahale genel menfaat ya da kamu yararı amacı gerçekleşmiş olsa da birey olağandışı ve aşırı ağır bir yük altına sokuluyorsa söz konusu denge bozulmuş olacaktır. Bu çerçevede gerek kanun teklifindeki düzenleme gerekse de 2942 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine 6552 sayılı Kanunla 10/09/2014 tarihinde eklenen ikinci fıkra kamulaştırma neticesinde genel çıkar ve kamu yararı ile bireye yüklenen yük arasındaki dengeyi bozucu bir mahiyettedir. Mülkiyet hakkı toprağın üstünü içerdiği kadar altını da içermektedir. Mülkiyet hakkından toprağın altını çıkarmak mümkün değildir. Öte yandan maliklerin toprağın altından geçecek tünel ve benzeri bir yapı taşınmazın değerini düşürücü etkide bulunmaktadır. Komisyon görüşmelerinde hükümet ve bakanlık temsilcileri tarafından “Altta tünel geçse üste raylı sistem geçse bile taşınmazın değerinde herhangi bir düşme olmaz.” ifadesi kullanılsa bile, bugüne kadarki uygulamalarda bir mağduriyet ortaya çıktığı görülmektedir. Bu nedenle zararın tazmin edilmesi gerekmektedir.

Kanun teklifinin gerekçe bölümünde teklifin 26 ncı maddesinde yapılmak istenen düzenlemenin “Teklifte fıkraya ‘tünel’ ibaresi eklenmektedir” ifadesiyle adeta geçiştirilmek istenmiştir. Bu denli önemli ve milyonlarca vatandaşımızı doğrudan ilgilendiren bir düzenlemenin bir kanun teklifi metninde yer almasının sebebinin daha açık ve net ifadelerle belirtilmesi gerekirdi. Komisyon görüşmeleri sırasında daha önce 10/9/2014 tarih ve 6552 sayılı Kanun düzenlemesinde “tünel” ibaresinin unutulduğu ifade edilmiştir. Ancak teklifteki bu gerekçe AKP’nin vatandaşlarımıza karşı gayri samimi ve önemli mali külfetler yükleyecek düzenlemeler yapmaktan kaçınmadığını göstermektedir. Bununla birlikte teklifin getirilmesi sürecinde kamuoyuna yansıyan bilgiler söz konusu düzenlemenin İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere büyükşehir belediyelerinden gelen talep üzerine gündeme getirildiğini göstermektedir. Bu çerçevede söz konusu kamulaştırma maliyetlerinin kamu bütçesine getirdiği yük de gündeme getirilmek istenmiştir.

Kanun teklifinde yer alan bu düzenleme Anayasal bir hak olan mülkiyet hakkına aykırıdır. Kanun teklifinde öngörülen düzenlemeler neticesinde taşınmazın değeri düşeceği için taşınmaz mal malikinin mülkiyet hakkı açık olarak ihlal edilmiş olacaktır.

Söz konusu düzenleme mülkiyet hakkına ilişkin uluslararası belgelere de aykırılık ihtiva etmektedir. Örneğin, İnsan Hakları Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme ve Ek Protokol'ün "Mülkiyetin Korunması" başlıklı 1 inci maddesinde şu ifadeler yer almaktadır: "Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez." Bu çerçevede kanun teklifinde öngörülen düzenleme temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası hukuk düzenlemelerine de açık bir şekilde aykırılık içermektedir.

İNTERNETTE YENİ SANSÜR GİRİŞİMİ

Torba Kanun teklifi ile İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında 5651 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılarak 5651 Sayılı Kanun'a 8/A maddesinin eklenmesi önerilmektedir.

Kanun teklifinin **27 nci maddesine** konu olan düzenleme bundan 1 yıl önce 524 sıra sayısı ile genel kurul gündemine gelip kanunlaşan 6518 sayılı Kanunda gündeme getirilmiştir. 6518 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinde 5651 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen "Özel hayatın gizliliği nedeniyle içeriğe erişimin engellenmesi" başlıklı 9/A maddesiyle bugün görüşülen madde hükmünün kılıfı ve sunumu değişmiş olsa da ruhu aynıdır.

Bu maddeyle "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması" gibi soyut, genel ve sınırları net olarak belirli olmayan ifadelerle TİB'e içeriğin çıkarılması ve erişimi engelleme yetkisi verilmektedir. Bu durum, verilen yetkinin suiistimallere yol açacağı endişesini beraberinde getirmektedir. Özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişilerin

başvurusu ile TİB'in söz konusu içeriğe erişimi engelleme kararı uygulamada sorunlara yol açabilecektir. Erişimin engellenmesine dair bu yaptırım yargı sürecini devre dışı bırakmaktadır. Diğer bir ifadeyle mahkeme kararına gerek duymaksızın TİB özel hayatın gizliliği nedeniyle erişimin engellenmesi kararı verebilecektir. Erişimin engellenmesi kararını açıkça TİB başkanı ve ilgili Bakanın iradesine sunan bu uygulama yargı denetiminin de dışında bırakılmaktadır. Ayrıca içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulacağı ve hâkimin kararını kırk sekiz saat içinde açıklayacağı belirtilmiştir. Bu noktada içeriğe erişimin engellenmesi veya içeriğin yayından kaldırılması kararının, gecikmesinde sakınca bulunduğu karar verilmesi halinde, ki gecikmesinde sakınca bulunduğu dair karar idarece (Başbakanlık ya da ilgili bakanlıklar) verilecektir. Bu kararın hukuki bir süzgeçten geçmeden doğrudan verilebilmesi ve uygulatılabilmesi, idarenin geniş yetkilerle donatılması anlamına gelecektir.

Eklenmesi teklif edilen hüküm yakın zamanda Anayasa Mahkemesi'nin 2 Ekim 2014 tarihli ve E.2014/149, K. 2014/151 sayılı kararıyla iptal edilen 5651 Sayılı Kanun'un milli güvenlik ve kamu düzeninin korunmasına dair gecikmesinde sakınca bulunan hallerde erişimin engellenmesine ilişkin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na keyfi uygulamalara yol açabilecek nitelikte sınırları belirsiz bir yetki tanıyan 8 inci maddenin 16 ncı fıkrası ile oldukça benzerdir.

Eklenmesi önerilen düzenleme ile "milli güvenlik", "kamu düzeninin korunması" veya "suç işlenmesinin önlenmesi" gibi kapsamı ve değerlendirmesi yargı organları tarafından dahi tartışmalı olan ve her somut olay bazında ayrı bir değerlendirme yapılmasını gerektiren hukuki normların, idare tarafından değerlendirilmesi beklenmektedir. Söz konusu değerlendirmenin bir idari otoriteye bırakılması Anayasa Mahkemesi'nin 2 Ekim 2014 tarihli ve E.2014/149, K. 2014/151 sayılı kararıyla açıkça Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na aykırı bulunmuştur.

Söz konusu hüküm, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir araç olan ve bilgi, düşüncelerin açıklanması, karşılıklı paylaşılması, yayılması ve bilginin elde edilmesi bakımından vazgeçilmez olan İnternet'e erişimin, Başbakanlık veya Bakanlık talimatıyla kapsamı oldukça belirsiz yetkilere dayanılarak engellenebileceğini düzenlemektedir. Anayasal koruma altında olan ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkının sınırlanması açısından keyfi uygulamaların önünü açan bir düzenlemedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekmektedir. Torba Kanun ile 5651 Sayılı Kanun'da yapılması öngörülen değişiklik hükmü bu unsurların hiçbirini ihtiva etmemekte ve belirlilik ile öngörülebilirlik ilkelerine aykırı olmakla birlikte, bireylerin temel hak ve özgürlüklerine müdahale yetkisini idarenin inisiyatifine bırakmaktadır. Benzer bir yetkinin Başkanlık'a verilmesi hususunda Anayasa Mahkemesi'nin 2014/4705 sayılı bireysel başvuru hakkında verdiği 29 Mayıs 2014 tarihli kararında "TİB'e erişimin engellenmesine yönelik olarak verilen yetkinin kanuni dayanağının kanunilik ilkesinin asgari şartı olan kanunun anlaşılır, açık ve net olması zorunluluğunu karşılamaması nedeniyle kapsam ve sınırlarının belirsiz olduğu görülmektedir." değerlendirmesine yer verilerek erişimin engellenmesine ilişkin olarak Başkanlık'a verilen yetkinin kanunilik ilkesine aykırı olduğu tespit edilmiştir.

Kanun teklifinin 27 nci maddesinde özel hayatın gizliliği ilkesinin arkasına sığınarak yapılan bu düzenlemeyi hükümetin 17 Aralık'ta başlayan yolsuzluk ve rüşvet operasyonu kapsamında gündeme getirmesi dikkat çekicidir. Operasyon kapsamında hükümet üyelerinin, başbakanın oğlunun ve bizzat başbakanın telefon konuşma kayıtları ve video görüntüleri ortaya çıkmıştır. 94'üncü maddenin örtülü amacı özel hayatın gizliliği maskesiyle bu telefon görüşmeleri kayıtlarının ve video görüntülerinin internette dolaşımını yasaklamaktır. Söz konusu içeriğin özel hayata dair olup olmadığı kararı bizzat bakan ya da TİB başkanı tarafından verilecek olması idarenin istedikleri içeriğe erişimi engelleyebileceğini göstermektedir. İkinci olarak, 5651 sayılı Kanundaki düzenlemelerin geneline hâkim olan, içeriği yayınlayan siteden ziyade içeriğe yönelik öncelikli yaptırımlar bu amacı gözler önüne sermektedir. Hükümetin bu maddeyle ortaya koyduğu örtülü amacı yolsuzluk ve rüşvet belgelerinin internette dolaşımını engellemektir.

5651 sayılı Kanunda yapılmak istenen değişiklik Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2'nci maddesine, "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı 13'üncü maddesine, "Haberleşme Hürriyeti" başlıklı 22 nci maddesine, "Düşünceyi Açıklama ve Yayma" başlıklı 26'ncı maddesine, "Basın Hürriyeti" başlıklı 28'inci maddesine, "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar" başlıklı 38'inci maddesine ve "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40'inci maddesine aykırıdır. Özellikle Anayasa'nın 13'üncü maddesi gereğince temel hak ve

hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak sınırlanabilir olması ve bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı hükmü dikkatlerden uzak tutulmamalıdır. Yine Anayasanın 22 nci maddesindeki “Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz.” hükmü haberleşme hürriyetinin Anayasal sınırlarını çizerken kanun teklifinde yer alan madde hükmü ile Anayasal sınırlama yok sayılmaktadır. Yine Anayasa’nın 26’ncı maddesindeki “Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.” ifadesiyle koruma altına alınan temel hak ve özgürlükler ülkemizdeki her bir fert için gereklidir. Tüm bunlardan anlaşılacağı üzere, 5651 sayılı Kanundaki değişiklikler Anayasa’ya aykırıdır.

5651 Sayılı Kanun’a eklenmesi önerilen 8/A maddesi ile içeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç bu kararın bildirilmesi anından itibaren 4 (dört) saat içinde yerine getirilmesinin öngörüldüğü hüküm savunma hakkının kullanılmasına imkân vermemektedir ve Anayasa’ya aykırıdır.

İçeriğin yayından kaldırılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesi kararın ilgili taraflara bildirilmesi için öngörülen dört saatlik süre, savunma hakkının kullanılabilmesine imkân tanımayacak kadar kısadır. Bu süre ilgili taraflarca kararın incelenerek söz konusu karara itiraz edilmesi imkânını ve dolayısıyla savunma haklarını ortadan tamamen kaldırmaktadır.

Kanun teklifinde yer alan düzenleme haberleşme özgürlüğünü hedef almaktadır. Haberleşme özgürlüğü ile düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün kullanılması demokratik bir ülkede, zorunlu tedbirler niteliğinde ve Anayasa’nın ilgili maddelerinde belirtilen nedenlere bağlı olarak, kanunla, belli koşullar içerisinde sınırlamalara tabidir. Bununla birlikte getirilen sınırlamalar hakların özüne dokunamaz ve dokunmaması

gerekir. Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine asla aykırılık teşkil edemeyecektir.

Sonuç olarak, İnternet ortamında keyfi yasaklamalara fırsat verecek söz konusu düzenleme hukukun temel ilkelerinden olan öngörülebilirlik ilkesini yok etmektedir. Daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen benzer içerikli düzenlemelerin ambalaj değişikliği ile yine gündeme getirilmesi bir hükümet garabetidir. İnternet kullanımına dair hukuki düzenlemelerin amacı düşüncüyü açıklama hürriyetini kısıtlamak olmamalıdır; aksine düşüncüyü açıklama hürriyetini korumak olmalıdır. Anayasa ve uluslararası anlaşmalar bireyin temel hak ve hürriyetlerinin korunmasını öngörmektedir. Bu gerekçeyle söz konusu maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE DÜZENLEMELERİ

Kanun teklifinin 26 ve 27 nci maddeleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının döner sermaye işletmesiyle ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Kanun Teklifinin **26 nci maddesiyle** 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 33 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarının yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür. Kanun metninden çıkarılan beşinci fıkra hükmünde Ulaştırma Bakanının savaş, iç savaş, terör, kargaşa ve benzeri olağanüstü koşullara sahip ülkelerde uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden şoför ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine 40.000 Türk Lirası'na kadar ticari yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan otobüs, minibüs, kamyonet, traktör, kamyon, tanker ve çekicilerden yaşları ilgili mevzuatın getirdiği yaş sınırının üzerinde olanları devir alabileceği, devir alınan taşıtların sahiplerine ve karayolu yatırım projelerine ödeme yapmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. 4925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin altıncı fıkrasında ise "Döner Sermaye İşletmesi devir alınan bu taşıtları yurtiçi ve yurtdışındaki gerçek ve/veya tüzel kişilere satış, hibe, devir ve benzeri yöntemlerle değerlendirebilir. Bu işlemlerden elde edilen gelirler Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir." hükmü bulunmaktadır.

4925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin altıncı fıkrasında karayolu yatırım projelerine döner sermayeden kaynak aktarılacağı hükmü bulunmaktadır. Bu düzenleme ilk olarak 4925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine 25/6/2009 tarihli ve

5917 sayılı Kanununun 47 inci maddesiyle eklenen “karayolu yatırım projelerine” ibaresiyle hüküm altına alınmıştır.

2012 yılına ait Sayıştay’ın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına dair raporuna da yansdığı şekilde bütçe kanununda yatırım programında yer almayan herhangi bir proje için harçama yapılamayacağı hüküm altına alınmışken 2012 yılı Yatırım Programında yer almayan 259 proje için toplamda 972,6 milyon TL ödeme yapılmıştır. Yatırım programında yer almayan projeler için yapılan harcama karayolları genel müdürlüğünün 2012 yılı sene başındaki 3,6 milyar TL tutarındaki ödeneğin yüzde 26’sıdır. Bu harcamalar açık bir şekilde kanun dışıdır. Yine aynı raporda Kamu İhale Kanununda “ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz” hükmüne rağmen 2012’de Karayolları Bölge Müdürlüklerince yatırım programında yer almayan ve ödeneği olmayan 949 adet iş için ihaleye çıktığı ve bu işler için toplam 1,4 milyar TL harcama yapıldığı belirtilmiştir.

ULUSAL KAMU ENTEGRE VERİ MERKEZİ VE KİŞİSEL VERİLERİN GİZLİLİĞİ

Kanun teklifinin **28 ve 29 uncu maddeleri** Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezi ve kişisel verilerin gizliliğine ilişkindir.

Teklifin **28 inci maddesiyle** 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen bent hükmü ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görev ve yetkilerine Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezine yönelik politika ve stratejilerin belirlenmesi ve yürütülmesi eklenmiştir.

Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezi kurulma kararı Bilgi ve Teknoloji Yüksek Kurulu’nun Ocak 2013’teki 25’inci toplantısında verilmiştir. Bu toplantıda kamu kurumlarının veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik, idari yapılanma modelinin oluşturulmasına da dikkat çekilmişti. Böylece kamuya ait tüm verilerin ortak ve güvenli bir platformda toplanması planlanmıştır.

Projenin, önemi giderek artan bulut bilişim hizmetleri ile teknolojisinde milli standartların hazırlanmasını ve ulusal verilerin siber saldırı gibi olası tehlikelere karşı güvenli saklanması sağlayacak araştırmalara ortam oluşturacağı ifade edilmektedir.

Kurum ve kuruluşlar, büyük maliyet gerektiren geleneksel bilgi işlem altyapıları kurmadan, bu hizmeti bulut bilişim sağlayıcılarından alabilmekte, bilgilerini güvenli ve her an ulaşılabilir ortamda depolayıp, bu verileri internet ortamından genel ya da özel paylaşımına sunabilmektedir. Bulut bilişim, altyapı yatırımı ve tesis işletme harcaması gerektirmemektedir. İhtiyaç kadar erişim ve kullanma büyük-ölçekli veri analiz uygulamalarını hızlandırmaktadır.

Bu aşamada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta da ulusal kamu entegre veri merkezinin kuruluşunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının öncü olmasıdır. 17-25 Aralık sonrasında internette dolaşan tapelerle ilgili olarak TÜBİTAK'ın dünyada olmayan bir teknolojiyle konuşmaların birleştirildiği kararı ve hissiyat ile bilimi açıklama gayretindeki bir bilim ve teknoloji bakanıyla bu işte iyi niyetin olduğu iddiaları birbiriyle ters düşmektedir. Bu zihniyetin oluşturacağı veri merkezi ancak fişleme ve yolsuzlukları ve usulsüzlükleri gizleme merkezi olacaktır.

SONUÇ

2/2616 esas numaralı kanun teklifi geneli itibariyle kamu yararını değil, kişisel yararı, rant ve yolsuzluk zeminini ön plana çıkarmaktadır. Bütün bu nedenlerle 2/2616 esas numaralı kanun teklifine muhalif olduğumuzu bilgilerinize sunarız.

Erkan Akçay
Manisa

Mehmet Günel
Antalya

Sümer Oral
Manisa

EK 1

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 19.1.2015
Sayı : 488

2/2605

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Kerim ÖZKUL

Konya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	İçişleri, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm - Sanayi, Ticaret Enerji, Tekstil ve Kıyafet				
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe				
Tarih:	20 Ocak 2015		E. No: 2/2605		
Ysm. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek. U	
					
TBMM BAŞKANI					

MUHALEFET ŞERHİ

2/2616 esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Usûl Açısından Değerlendirme

Komisyonumuzda görüştüğümüz 2/2616 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; isminden de anlaşılacağı üzere, birçok farklı kanunda değişiklik barındıran; yasama literatürüne AKP döneminde giren ve AKP'nin 13 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyetini ayaklar altına alan, Plan ve Bütçe Komisyonu'nun ihtisas alanına girmeyen bütün düzenlemeleri içeren ve tabiri caizse ‘çorba’ haline gelmiş bir torba teklif şeklindedir.

Bugüne kadar torba düzenlemelere dair komisyonumuzdaki itirazlar, kamuoyundaki tepkiler ve torba düzenlemelerle yapılan kanunların uygulamada yarattığı sorunlardan ötürü, siyasi iktidarın bir daha torba düzenleme yapmayacağı bizzat Hükümet Sözcüsü tarafından açıklanmıştı. 16 Eylül 2014 günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısı sonrası Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç'ın yaptığı açıklamada; *“Çok maddeli yasadan dolayı siz haklı olarak torba diyorsunuz ben kullanmıyorum. Bundan sonra da bu ismi kullanmamayı istiyoruz. Çok maddeli yasa yerine o iş ile ilgili yasaları getirmeye gayret edeceğiz. Birçok yasayı değiştiren sonra da haklılık payı olan torba gibi adı yasama literatürüne sokma gayretinde değiliz. Yasama sıfır hata kabul eder. En iyi şekilde çıkarılmalıdır. O kanununun 1 maddesi bir başka kanununun 3 maddesini değiştirerek. 49 kanundan ayrı ayrı değişikliğe getirilmiş olabilir. Bundan sonra bu kadar maddeli tasarımı umarım ki görmeyeceğiz. Başbakanımızın talimatı budur. Nedir, 3, 5, 10 madde ne ise o tasarı gönderilecek”* demiştir. Arınç sözlerinin devamında, bir daha bu kadar çok maddeli düzenlemelerin meclise gelmeyeceğini ve yeni torba yasa çalışmaları içerisinde olmadığını vurgulamıştır.

Hükümetin ve AKP'li yetkililerin torba yasa çalışmalarının bir daha olmayacağına ve bunun Başbakan'ın talimatı olduğuna dair beyanlarına rağmen bugün yeniden yasama faaliyetini ayaklar altına alan birçok düzenlemeyi içeren, ilgili ihtisas komisyonlarından hiçbir görüş alınmadan yangından mal kaçırırçasına, üstelik Anayasa'ya aykırılık teşkil eden düzenlemeleri de içeren bir teklifi bütün itirazlarına rağmen görüşmüş bulunmaktayız.

Söz konusu teklif gündeme alınmadan evvel, 2/2604, 2/2340, 2/2401 ve 2/2605 esas numaralı dört ayrı kanun teklifi, 22.01.2015 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmek üzere gündeme alınmış, ancak bu tekliflerin komisyona geliş biçimi, tekliflerin

birleştirilmesinin İçtüzük hükümlerine ve söz konusu tekliflerdeki maddelerin Anayasa'ya aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, bu maddelerin çıkarılarak komisyonumuza yeniden sevk edilmesi kararlaştırılmıştır. Anayasa'nın 82. Maddesine göre tespit edilen aykırılık nedeniyle, teklifin Meclis Başkanlığı'na iadesi doğrultusunda karar alınarak, komisyon çalışmaları sonlandırıldığı halde, İçtüzük 38'e göre yapılması gereken işlemlerin yerine getirilmeden, 4 ayrı teklifteki maddelerin birleştirilerek, başka yeni maddeler eklemek suretiyle aynı gün imzalanarak Meclis Başkanlığı'na sunulması söz konusudur. Bununla birlikte teklifin; aynı gün komisyonlara havalesi yapılmış ve yine aynı gün bizlere toplantı çağrısı bildirilmiş olup söz konusu toplantı gündemi de bir gün sonra bizlere iletilmiştir. Geri çekilen bu teklifler yerine 23.01.2015 tarihinde Komisyonumuza sevk edilen 2/2616 esas numaralı kanun teklifi, 27.01.2015 tarihinde komisyonumuzda görüşülmeye başlanmış, ancak daha önce Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla çekilen teklifin 4. Maddesi ve teklife yeni eklenen düzenlemelerin de Anayasa'ya aykırı maddeler içerdiği görülmüştür. Komisyonumuzda söz konusu maddelerin çıkarılması talep edildiği halde, Komisyon Başkanlığı usul hakkındaki görüşmeleri sonlandırıp, esasa ilişkin teklifin tümü üzerine görüşmelere başlayarak bu talebi ciddiye almamıştır. Oysaki gelen teklif veya tasarıların, İçtüzük 38'e göre; *"Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder."* İfadelerinde belirtildiği gibi, komisyonlar tarafından, Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılması ve aykırılık teşkil eden teklif veya tasarıların gerçekce belirtilerek müzakere edilmeden reddedilmesi gerekir.

Komisyonumuzun yanlış bir işlem yapıldığı ve Anayasa'ya aykırı düzenlemeler içeren teklifin müzakerelerine geçilmemesi hususunda bütün itirazlarımıza rağmen teklif, siyasi iktidarın parmak çoğunluğu ile görüşmelere açılmış ve İçtüzük açıkça komisyon başkanlığı tarafından ihlâl edilmiştir. Komisyon Başkanlığı'nın söz konusu tutumu hakkında 27.01.2015 tarih ve 177 sayılı yazı ile Meclis Başkanlığı'na itiraz ve Anayasa'ya aykırılık dilekçesi vermiş olup, bu Anayasa'ya aykırı düzenlemelerin olduğu teklifin Meclis Başkanlığı tarafından komisyonda yanlış bir işlem yapıldığının tespitinin yapılarak komisyonumuzdan geçen bu düzenlemeye sıra sayısı vermemesi ve Genel Kurul'da görüşülmesinin reddedilmesi gerekir.

Torba Teklifin Maddelerine İlişkin Değerlendirme

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin Kurulmasına Dair Düzenlemeler

Teklifin 5, 6, 7 ve 8. Maddelerinde;

Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla sağlık alanına dönük bir devlet üniversitesi kurulması amaçlanmış ve bu devlet üniversitesi içerisinde yönetim organı olarak Sağlık Bakanlığı Müsteşarı'nın başkanı olacağı bir Mütevelli Heyet kurulması öngörülmüştür. Mütevelli Heyet'inin; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı dışında, Bakanlığın önereceği iki üye, Mütevelli Heyet'in belirleyeceği adaylar arasından Cumhurbaşkanı'nın atayacağı Rektör ve YÖK'ün belirleyeceği bir üye de dâhil 5 üyeden oluşacağı belirtilmiştir. *“Üniversitenin stratejik planını ve bütçe teklifini onaylamak”, “Kamu kurum ve kuruluşları ve gerçek ve özel hukuk tüzel kişileriyle işbirliği yapılmasına ve ortak projeler yürütülmesine karar vermek”, “Yurt içinde ve yurt dışında Üniversite'ye ait birimlerin ve bölümlerin kurulmasını teklif etmek”, “Öğretim üyesi kadrolarına yapılacak atamalara ilişkin Rektör tarafından yapılacak teklifleri karara bağlamak”, “Rektör tarafından gündeme alınması önerilen konularda karar vermek”* gibi oldukça geniş yetkilere sahip ve dört üyesinin doğrudan siyasi iktidar tarafından belirleneceği Mütevelli Heyeti'nin YÖK'e bağlı bir devlet üniversitesi şeklinde tasavvur edilmesi çok açık bir şekilde Anayasa'ya aykırıdır. Zira Mütevelli Heyet, vakıf üniversiteleri için öngörülen bir yönetim organı olup, devlet ve vakıf üniversitelerinin kurulma biçimi Anayasa'nın 130. ve 132. Maddelerinde açıkça tanımlanmış olup, bir devlet üniversitesinde Mütevelli Heyet'in olması, Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Üstelik Meclis Kanun ve Kararlar Başkanlığı'nın teklifle ilgili yazmış olduğu görüşünde söz konusu maddenin, Anayasa'nın 130. ve 132. Maddelerine aykırı hükümler taşıdığı belirtilmekte olup, komisyonumuzda söz alan ilgili bürokratların siyasi iktidarın baskısıyla görüşlerini savunamaz halde olduğunu da deneyimlemiş bulunmaktayız.

Komisyonumuzda yapılan tartışmalar sonrası, 4. Madde ile tanımlanan Mütevelli Heyeti teklif metninden çıkarılmamış, sadece Heyetin ilk düzenlemede yer alan yetkilerinin bir kısmı çıkarılmıştır. Dolayısıyla, komisyonumuzdan çıkan son haliyle, bu madde yine Anayasa'ya aykırı olup kesinlikle teklif metninden çıkarılmalıdır.

Söz konusu düzenlemenin Anayasa'ya aykırılığı dışında bir başka tartışılabilir husus, hâlihazırda Marmara Üniversitesi'ne ait olan ve Türkiye'nin modern anlamda ilk kampüsü olarak tanımlanan Haydarpaşa Kampüsü'nün bu üniversiteye tahsis edilmesi durumudur. Bir başka devlet üniversitesine ait olan bir kampüsün, yeni kurulan bu üniversiteye tahsisi oldukça tartışılabilir bir durumdur. Zira mevcut durumda Marmara Üniversitesi'nin ihtiyacı dâhilinde kullandığı kampüsün Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ne tahsisi durumu bu üniversitenin; yukarıda yetkileri ve görevleri vakıf üniversitesine benzeyen, ancak halkın vergileriyle kamu kaynaklarını kullanmak suretiyle kurulacak bu üniversitenin ayrıcalıklı ve tamamen siyasal iktidarın tekelinde bir üniversite olacağı kaygılarını güçlendirecektir.

Düzenlemeyle kurulacak bu üniversiteye akademik açıdan ihtiyaç olup olmadığı da oldukça tartışılmalıdır. Komisyon gündemi çağrısında, ilgili meslek odaları ve sendikaların davet edilmediğini görüp itirazlarımız sonucu komisyona gelerek görüşlerini bildiren Tabipler Birliği temsilcisinin, istatistikî rakamlar vererek mevcut durumda çok sayıda tıp fakültesinin açıldığını ve belli bir süre sonra devletin atama yapamayacak bir durumda olabileceğinin altını çizmesi bunun örneğidir. Üstelik, bu üniversite ile yapılmak istenenin, yani bilimsel ve akademik anlamda sağlık alanında ihtisaslaşmanın sağlanması, pekâlâ mevcut üniversiteler eliyle de yapılabilir. Hacettepe, Cerrahpaşa, Çapa, Ankara, Çukurova, Dicle, Yüzüncüyıl gibi Türkiye'nin çok köklü ve iyi Tıp fakültelerinin nitelikleri ve akademik faaliyetleri desteklenip artırılabilirken, böylesi bir üniversitenin açılması – meslek odasının gerek olmadığı kanaatine rağmen – iktidarın neyi amaçladığı konusunda oldukça soru işaretleri doğurmaktadır. Bununla birlikte, daha evvel defalarca ifade ettiğimiz gibi; kamunun kaynaklarıyla devlet tarafından kurulan her yeni şeyin İstanbul merkezli olması da, ayrıca İstanbul merkezli bir hükümet politikasına işaret etmekte, Anadolu'daki diğer kentleri İstanbul ve merkez illere bağımlı hale getirmekte ve tekelleşme yaratmaktadır.

Sonuç itibarıyla, 4. madde ile kurulması planlanan Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin Kasım 2014 yılında yasalaşan TÜSEB (Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı) Kanunu'nda da yer aldığı, ancak muhalefetin itirazları sonucu tasarıdan çıkarıldığı göz önüne alındığında, Anayasa'ya aykırılık teşkil eden bu düzenlemenin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edileceği çok açık olmasına karşın, ısrarla bu teklifle yasalaşmasının istenmesi AKP'nin yasama anlayışına ne kadar ciddiyetsiz yaklaştığını ve bugüne kadar arkasına sığındığı Anayasa'yı bilerek ve isteyerek ihlâl ettiğinin açık göstergesidir.

Teklifin 9. Maddesinde;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176. maddesinde değişiklik yapılarak; Ek ders ücretleri, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere yüzde 25, Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere yüzde 100 fazlasıyla ödenmesi öngörülmüştür. Bu düzenleme içeriği itibariyle iyi bir düzenleme gibi görünse de, kapsamı itibariyle yetersizdir. Zira yapılan düzenleme sadece özel eğitim kurumları ve MEB'e bağlı okullarda verilecek sınavlara dönük kurslardaki branş öğretmenlerini kapsamaktadır. Öte yandan, Türkiye'de on binlerce sınıf öğretmeni ve kurslarda eğitim vermeyen branş öğretmenleri vardır. Bu kurslar aracılığıyla alınacak ek ders ücretindeki farklılık, bir eşitsizlik yaratabilir. Dolayısıyla, sadece merkezi sınavlara dönük açılan kurslarda eğitim veren branş öğretmenlerinin dışında, bu ek ders ücretindeki artışın bütün öğretmenleri kapsayacak şekilde düzenlenmesi, 'eşit işe eşit ücret' ve Anayasa'nın 'eşitlik' ilkesi gereğince daha doğru ve kapsayıcı olacaktır.

Türkiye Kızılay Derneği, Yeşilay Derneği ve Yeşilay Vakfı'na Dair Düzenlemeler

Teklifin 4, 11, 12, 14, 15 ve 16. Maddeleri;

Torba teklif ile çokça tartışılan düzenlemelerden biri; Yeşilay Cemiyeti'nden hangi gerekçelerle ve yapacağı kamu hizmeti olarak ne farkı olduğunu anlamadığımız yeni bir kuruluş olan Yeşilay Vakfı'na Sağlık Bakanlığı Bütçesi'nden 15 Milyon TL aktarılması öngörülmektedir. Bu tutarın; 2015 yılında 15 milyon lira olarak, takip eden yıllarda ise her takvim yılı başından geçerli olmak üzere Vergi Usul Kanunu'nun ilgili maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında artırılarak belirleneceği düzenlenmiştir. Bilindiği üzere; 2013 yılında kabul edilen Gümrük ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı torba kanun içerisinde, Yeşilay Cemiyeti'ne para aktarılmasına ilişkin madde konulmuş ve bu kuruluşa halkın bütçesinden yıllık 12 milyon TL'yi aşkın bir kaynak aktarılmıştır. Bu düzenleme ile ise yeni bir bütçe kalemi yaratılarak, aynı görevleri üstlenen iki ayrı gibi görünen aynı kuruluşa ciddi bir kaynak aktarılması planlanmaktadır.

Dolayısıyla burada esas meselenin, Yeşilay Cemiyeti'nin kamu yararını gözeterek yaptığı faaliyetlerine devlet desteğinin artırılması mı, yoksa bu görüntü altında, aynı amaçlar edinmiş, yönetim kurulu bile henüz belli değilken ve görev alanının mevcut Yeşilay Cemiyeti'nden farkı bilinmiyorken, 'yeni' bir vakıf kurmak suretiyle, yürütmenin başı tarafından halkın alın teriyle, emeğiyle oluşturulan bütçenin kendi malı gibi kullanılması gibi bir anlayışın sonucunda mı yapıldığı sorusudur! Dolayısıyla Cumhurbaşkanı'nın kızının yönetimde olduğunun bilindiği kuruluşla ilgili şimdiden bu kadar spekülasyon var iken, bu düzenlemenin kanunlaşması ve halkın bütçesinden aynı amacı güden iki ayrı kuruluşa para aktarılmasının, mevcut Yeşilay Cemiyeti'nin kamu hizmeti algısında da ciddi kaygılara sebebiyet vereceği çok açıktır.

Torba teklif, Türkiye Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti'ne ve Yeşilay Vakfı'na dair çok geniş imtiyazlar, istisnalar ve muafiyetler getiren düzenlemeleri içermektedir. Öncelikle KDV Kanununa eklenen bent ile Türkiye Kızılay Derneği'ne mal ve hizmet alımları ile Derneğin uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, işbirlikleri, Birleşmiş Milletler'e bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürütülen insani yardım faaliyetleri kapsamında mal ve hizmet alımları ile yapılan işlemlerdeki vergilerin düşürülmesi düzenlenmiştir.

Yine yapılan düzenlemeye göre; indirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, kanun hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilecektir. Maliye Bakanlığı, bu bendin uygulaması ile istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olacaktır.

Teklifle Kızılay ve Yeşilay'a getirilen en önemli imtiyazlardan biri Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda düzenleme yapılarak; Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve yeni kurulan Türkiye Yeşilay Vakfı tarafından; mülkiyeti Hazineye, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan taşınmazlar üzerinde 49 yıllık süreyle bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilmesine ilişkin düzenlemedir. Ayrıca devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde bunlar adına bedelsiz kullanma izni verilebileceği ve bunlardan hasılat payı alınmayacağı öngörülmüştür. Bunun haricinde, öncesinden Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay

Cemiyeti lehine bedelli olarak tesis edilen ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerindeki irtifak hakları, kullanma izinleri ve kiralama işlemlerinin yine 49 yıl süreyle "bedelsiz" olarak irtifak hakkı veya kullanma iznine dönüştürülmesi düzenlenmiştir.

Yani bu düzenlemeyle özetle; Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Cemiyeti'nden farkı olmadığı halde, yeni bir kuruluş olarak görünen Yeşilay Vakfı'na, kamuya ait veya kamunun tasarrufu altındaki bütün taşınmazların 49 yıl tahsisi, bundan önce kiralanmış veya bedeli ödenerek tahsis edilmiş taşınmazların da bedelsiz tahsisi söz konusu olacaktır.

Torba teklifte yer alan Kızılay Derneği'ne ilişkin bir başka düzenleme ise; Kurumlar Vergisi Kanunu'na bir geçici madde eklenerek derneğe ait iktisadi işletmeler adına düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki vergiler de dâhil hem açılmış davalardan vazgeçilmesi, hem de bundan sonraki dönemlerde tahsilatın yapılmaması öngörülmektedir. Buna göre; önceki dönemlerdeki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen Kurumlar Vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile Gelir Vergisi Kanunu'nun vergi kesintisine tabi tutulması gereken kazanç ve iratlar hakkında kaynakta yapılan söz konusu vergi kesintileri uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, düzenlemenin yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi ve bu konuda sonraki dönemlerde de ihtilaf yaratılmaması şartıyla tahsilinden vazgeçilecek.

Yani, derneğin sahip olduğu iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneği'ne aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmeler adına sonraki vergilendirme dönemleri de dâhil olmak üzere kurumlar vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi hesaplanmayacak ve tarhiyat yapılmayacak, yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilecek. Terkini gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar iade edilecek. Kime ve hangi amaçla verildiğinden azade bir biçimde değerlendirildiğinde bu düzenleme; AKP'nin sürekli olarak torba düzenlemelerle yapmış olduğu vergi muafiyetleriyle neredeyse ülkedeki geliri yüksek sermaye grupları, şirketler ve bazı kurumların tamamını vergiden muaf tutarak, bunun maliyetini halkın cebine yansıttığı anlayışın göstergesidir. Üstelik uzunca bir süredir komisyonumuzda Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili kapsamlı bir tasarı görüşülmeyi bekliyorken, her seferinde torba düzenlemelerle, AKP'nin kendi çıkarları doğrultusunda, kamu yararı ve

halkın önceliklerini önemsemeden ve bunun maliyetini halka ödeterek yaptığı muafiyet, imtiyaz ve istisnalarla, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi gibi kanunların tabiri caizse delik deşik edilerek bu kanunların bütünlüğü bozulmuş, anlamsız birer kâğıt parçasına dönüştürüldüğünü görmekteyiz.

Sonuç olarak; yukarıda detaylarla belirtilen düzenlemelerle Türkiye Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve yeni kurulan Yeşilay Vakfı'na sağlanan bu imtiyaz, muafiyet ve istisnalar; oldukça geniş olup, bu muafiyet, istisna ve imtiyazların söz konusu dernek, cemiyet ve vâkıfa verilmesi oldukça tartışmalıdır. Zira Türkiye'de, kamu yararı gözeterek oldukça faydalı kamu hizmeti yürüten onlarca dernek, vakıf veya cemiyet varken, bu imtiyazın sadece bu üç kuruluşa verilmesinin arkasında oldukça spekülâtif gerekçelerin olduğu iddia edilmekte ve bu kuruluşları yaptıkları kamu hizmetinden çok daha fazla bir biçimde siyasal iktidara ve yürütme organına bağlı birer kuruluş olarak tartışılmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, verilecek bir imtiyaz varsa, bunun sadece birkaç iktidar odaklı kuruluşa vermenin ötesinde, halkın çıkarlarını önceleyen önemli kamu hizmeti veren başkaca kuruluş, dernek ve vakıflara dönük olması gerekmektedir. Hatta önerimiz, halkın emeğiyle oluşan bütçeden verilen kaynakların; özellikle yerelde çok cüzî kaynaklarla ve hiçbir kamu desteği olmadan çok değerli hizmetler yürüttüğü halkın katılımcı ve çoğulcu yaklaşımıyla tespit edilen başkaca kuruluşlara verilmesi ve bu kuruluşların kamu eliyle desteklenmesidir. Aksi, sadece merkezi düzeyde kalan ve siyasal iktidarın tahakkümünde, özerk olmayan ve kamu hizmetini halkın çıkarlarından ziyade, iktidarın önceliklerine göre belirleyen bir anlayışın hâkim kılınmasına neden olacaktır.

Teklifin 13. Maddesinde;

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa geçici madde eklenerek 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile resmi gazetede yayınlanan İstanbul ili Sultanbeyli ilçesindeki iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve tesliminin katma değer vergisinden müstesna olması öngörülmüştür. Söz konusu düzenleme komisyonumuzda da oldukça tartışılmış ve şahıslara dönük düzenleme olduğu iddiası belirtilmiştir. Bu iddiaların AKP'nin iktidarı döneminde, kendi sermayedarlarını oluşturarak halkın vergileriyle oluşmuş gelirleri, kendine yakın kişiler için harcadığı pratiğini bilmenin ve tecrübe etmiş olmanın yanında, parti olarak oldukça

önemsemediğimiz ve defalarca vurguladığımız husus ‘kentsel dönüşüm’ ile ortaya çıkan değer artışının, dönüşüme maruz kalan alandaki yerel halkın değer, sermaye sınıfı lehine kullanılması durumudur.

Bugüne kadar Türkiye’de özellikle AKP döneminde yapılan kentsel dönüşüm pratiği, yerel halkı yerinden ederek kuruluş amacının çok ötesinde bir boyut kazanan TOKİ’nin kutu evlerine yerleştirme suretiyle ömür boyunca borçlandıran, öte taraftan da ortaya çıkan artı değeri, sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda kullanan ve kentsel dönüşümü yerindelik (subsidiarity) ilkesi ve çoğulcu, katılımcı bir anlayışla yerine getirmenin aksine, söz konusu alan(lar)ı ‘soyulaştırma (gentirification)’ ile üst-orta sınıfın tahakkümüne sunmak şeklinde zuhur etmiştir. Dolayısıyla söz konusu düzenlemeye konu olan “iyileştirme ve yenileme projeleri” adı altında yapılan uygulamaların; çoğulcu, yerel halkı ikna etmeden ve alanı “yerinde dönüşüm” ile dönüştürmeden, yapılan KDV’den muafiyet veya başkaca istisnaların, kimin lehine yapılan düzenlemeler olduğu bizim açımızdan çok açık olup dünyada ‘yerinde dönüşüm’ örnekleri göz önüne alınmadan ve ‘kentsel dönüşüm’ün içeri boşaltan söz konusu AKP pratiği değişmeden, böylesi düzenlemelerin tarafımızdan desteklenmesi söz konusu değildir.

Teklifin 17. Maddesinde;

Elektrik Piyasası Kanunu’na geçici madde eklenmek suretiyle, dağıtım sistemindeki kayıpların azaltılmasına dönük tedbir alınması amaçlanmıştır. Ancak söz konusu düzenlemede;”...*hedef kayı-kaçak oranlarının bir önceki yılın gerçekleştirmeleri dikkate alınarak ve sonraki uygulama dönemleri de dâhil olmak üzere yeniden belirlenmesine Kurul yetkilidir.*” Denilerek EPDK’ya bu kayıp-kaçakların azaltılmasına ilişkin muğlak, detayı belli olmayan bir yetki tanınmıştır. Bu noktada, Kurul’un kayıp-kaçığı nasıl önleyeceğine dair hiçbir açık hüküm yer almamakla birlikte, AKP iktidarı döneminde vatandaş aleyhine yapılan binlerce uygulamayı tecrübe etmiş bulunduğumuz, özel şirketlere devredilen elektrik hizmetinin tahsil edilmemesi durumunun, vatandaşın cebinden çıkacağı ve özel şirketlerin istediği kâr elde edememesinin maliyetini hükümet eliyle vatandaştan çıkarılacağı görülmektedir.

Bugüne kadar defalarca dile getirdiğimiz gibi bu düzenleme, elektrik gibi devletin karşılaması gereken en temel kamu hizmetinin ‘özel sektör’ aracılığıyla yerine getirilemediğinin açık kanıtıdır. Üstelik özel şirketlerin yeterince kâr edememesinin, kayıp-

kaçak adı altında, kamunun kaynaklarıyla, bir başka deyişle halkın vergileriyle ödenmesi, AKP'nin sermayenin kârını ve kazancını, halka ödetmenin bariz bir örneği şeklindedir!

Daha evvel de ifade ettiğimiz gibi, öneri olarak elektrik, eğitim, sağlık vb. temel kamu hizmetlerinin, özel sektörden alıp tıpkı su hizmeti gibi yerel yönetimlere aktarılmasıyla, yani belediyeler tarafından yerine getirilmesiyle, vatandaşın doğrudan seçmiş olduğu temsilcilerle bu hizmetlerle ilgili doğabilecek sorunları yerindelik ilkesi çerçevesinde çözebilmesinin önünü açacaktır. Eğer bu hizmetler belediyeler tarafından karşılanırsa, halkın birebir muhatap olduğu ve kendisinin seçmiş olduğu yöneticilerin bu sorunları çözmede çok daha hızlı ve ön açıcı olacağı aşîkârdır. Üstelik dünyada bunun onlarca örneği olup, temel kamu hizmetlerinin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı gereğince de subsidiarity (yerindelik) ilkesi çerçevesinde, en yakın yönetim aracılığıyla karşılanması öngörülmüştür. İmzacısı olduğu ve bu sayede taraf olduğu Şart gereğince, Türkiye'nin de bu hizmetleri özel sektörden alıp yerel yönetimlere devretmesiyle, palyatif çözümler sunan ve halkın vergileriyle oluşan kamu kaynaklarının israfının önlenebileceği bir durum söz konusu olacaktır.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinin Yeniden Yapılandırılmasına Dair Düzenlemeler

Teklifin 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25. Maddelerinde;

Yapılan düzenlemelerle; Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'da değişiklik yapmak suretiyle, yeniden teşkilatlanmaya dair yeni bir yapı öngörülmektedir. Buna göre, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Spor Genel Müdürlüğü ve il ve ilçelerdeki Spor Müdürlükleri, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne bağlı müdürlüklerdeki mevcut durumdaki ayrı teşkilatlanma, tek elde toplanarak il ve ilçelerde Gençlik Spor İl Müdürlüğü çatısı altında birleştirilmektedir.

Taşra teşkilatlarındaki ayrı görev alanı olan bölge, il ve ilçe müdürlüklerinin tamamının Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri çatısı altında toplanması günümüzde katı merkezîyetçi yapının yeniden üretilmesinin tezahürü durumudur. Zira katı merkezîyetçi yönetimin; kamu hizmetlerinin sağlanması, demokrasi ve özgürlükler gibi çeşitli alanlarda Türkiye'de karşımıza çıkan bütün sorunların müsebbibi bir sonuç doğurduğu ve halkların talebinin yerinden yönetimin güçlendirilmesi oldukça aşîkar olduğu halde, AKP'nin taşra

teşkilatındaki ayrı birimleri tek çatı altında toplaması girişimi, bugüne kadar her alanda kendini gösteren merkezi yönetim anlayışının daha da katılaşması ve yetkileri dağıtarak karar süreçlerini çoğulculaştırmanın aksine, tekelleştirmenin açık bir göstergesidir.

Böylesi bir düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu ise gerekçe kısmında çok açık yer almamaktadır. Gerekçeye göre, gençlik faaliyetlerin doğrudan Bakanlığa bağlı olmamasında sorunlar yaşandığı ve yurtlarla ilgili artan ihtiyaçların bölge teşkilatlanmasıyla yerine getirilmeyeceğinin görüldüğü belirtilmektedir. Oysaki yerinden yönetim dediğimiz olgu, zaten hizmetlerin yerinden sağlanmasını esas almakta ve yaşanabilecek sorunlara en yakın ve ihtisaslaşmış organ tarafından müdahale edilmesini içermektedir. Hâlihazırda, Spor Müdürlükleri ile Kredi Yurtlar Kurumu müdürlüklerinin kendi alanlarına dair ayrı bir ihtisaslaşması ve sorunlara kendi görevleri çerçevesinde hızlı müdahale şansı bulunmaktadır.

Bu düzenleme ile taşradaki bu teşkilatlanmanın bütün yetkilerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde olması; o alana dair ihtisaslaşmayı ortadan kaldırdığı gibi, karar alma süreçlerinde yerelin taleplerini öteleyen ve her talep karşısında doğrudan Bakanlık ile temas haline girerek bürokratik engellerle kamu hizmetinin ertelenmesini ve sağlıklı yerine getirilmesini aksatan bir uygulamanın önü açılacaktır. Üstelik taşradaki bu müdürlüklerin bütçeleri, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne verilmekte ve bu bütçeyi kullanma yetkisi tamamen tek kişiye, Gençlik ve Spor İl Müdürüne verilmektedir. Bu durum başlı başına sakıncalıdır, zira ayrı görev alanları olan organların bütçesinin kullanımının tek kişiye verilmesi, hizmette çoğulculuğu ve taleplerin dikkate alınmasını engelleyeceği ve böylece uygulamada çok büyük sorunlar yaratacağı gibi, İl müdürlerinin keyfi uygulamalarını da hukuken mümkün kılacaktır.

Dolayısıyla, söz konusu maddelerle yapılan değişikliklerde, yetkinin merkezileştirilmesi ve tek elde toplanması uygulamadaki sorunların çözülmesini sağlamanın aksine, bu sorunları derinleştiren bir sürecin kapısını açacaktır. Yereldeki sorunların çözülmesi ancak çoğulculukla, halkın karar süreçlerine dâhil olmasıyla ve taleplerini yerelde kendi tayin ettikleri, yani seçtikleri yöneticilere ulaştırmakla mümkün olur. Bu da, yukarıda elektrik hizmetinin yerel yönetimlere devredilmesi hususunda ifade ettiğimiz gibi ancak bu hizmetlerin merkezi yönetim ve ona bağlı taşra teşkilatlarında atanmış bürokratlardan alınarak halkın kendi seçmiş olduğu ve hizmetlerin aksaması durumunda doğrudan hesap sorabileceği belediyeler aracılığıyla sağlanabilir. Bir başka deyişle, bu düzenlemedeki merkezileştirme ve

yetkilerin tek elde toplanması, kamu hizmetinin aksamasını engellemez ve sorunların hızlıca çözülmesini sağlamaz, aksine bürokratik engellerle bu sorunların derinleşmesine neden olur. Çözüm, yerinden yönetimin ruhuna uygun bir şekilde; eğitim, sağlık, elektrik, gençlik, spor gibi temel birçok kamu hizmetinin sağlanması görevini merkezi yönetimden alıp, yerel yönetimlere devretmek ve böylece katılımcı, çoğulcu ve yöneticilerin hesap verebilirliğini mümkün kılarak hizmetlerin en işlevsel bir şekilde yerine getirmeyi sağlamaktır.

İnternete Erişim Yasasıyla İlgili Düzenleme

Teklifin 27. Maddesinde;

9 Eylül 2014 tarihinde aylarımızı alan ve içine neredeyse her kanunda değişiklik yapan düzenlemelerin eklendiği torba ile kanunlaşan ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na (TİB) oldukça geniş yetkiler veren yasa, TİB'e istediği siteyi, istediği an kapatabilmesi ve mahkeme kararı olmadan kullanıcıların girdiği siteleri ve sitelerde yaptıklarını kaydedebilme imkânı tanıyordu. Bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvuruda AYM, düzenlemenin anayasaya aykırı olduğunu, bu yüzden yürütmeyi durdurma kararı aldığını açıklamış ve yargının görevini yürütmeye, yani TİB'e veren ve açık bir sansür niteliği taşıyan bu geniş yetkiler iptal edilmişti. AYM'nin iptal ettiği bu düzenleme; “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi” gibi nedenler gerekçe gösterilerek, TİB Başkanı'nın internette resen erişim engelleme yapabilmesini ve erişim sağlayıcının engelleme kararını 4 saat içinde yerine getirmesini öngörmekteydi.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği ve dünyada Türkiye'nin basın özgürlüğü karnesini en alt seviyelere düşüren bu ve benzeri uygulamalar konusunda, AKP'nin tavrı değişmemiş ve önümüzdeki torba teklifte, bu iptal edilen sansür uygulamasını yeniden getirmiştir.

Bu düzenleme ile yine “milli güvenlik, kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve kişilerin hak ve özgürlüklerin korunması” gibi bahanelerin arkasına sığınılarak; Başbakanlık ve Bakanlıkların talebi üzerine, TİB'e internet ortamında yer alan yayımla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı yetkisi verilmiştir. Üstelik verilen erişim engelleme kararlarının, sadece söz konusu ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) bahsi geçen içerik için değil, internet sitesinin tümüne yönelik olarak yapılabilmesinin önü açılmıştır. Özcesi bu

düzenlemeyle birlikte TİB; Başbakan ve Bakanların kendilerine muhalif ve tehdit olarak algıladıkları eleştiri dolu bir köşe yazısı üzerinden, sadece köşe yazısının değil, o yazının yer aldığı veya paylaşıldığı internet sitesini bütünüyle kapatma yetkisine sahip olmaktadır. Hatta önceki düzenlemede suç diye tanımlanan durumlardan sonra erişim engelleme kararının alınacağı öngörülmüşken; bu düzenleme ile bunun bile ötesine geçip, Başbakan ve Bakanların suç işleme ihtimallerin de bile erişimi engelleme kararını TİB eliyle hayata geçireceği görülmektedir. Yani Başbakan ve Bakanlar, milli güvenlik veya kamu düzeni gibi gerekçelerle tamamen keyfi bir biçimde, suç teşkil edeceklerini düşündüğü herhangi bir internet sitesini, suç tanımına uyan eylem hayata geçmeden bile engelleme yetkisine sahip olacaklar.

Türkiye, YouTube ve Twitter'a erişimin engellenmesiyle birlikte internet sansürü konusunda İran, S.Arabistan gibi fikir ve basın özgürlüğünde en alt sıralarda yer alan ülkelerle yan yana gelmişken, böylesi bir düzenlemeyle yargı kararı olmaksızın tamamen AKP'ye muhalif olan bütün fikir ve paylaşımları engelleme noktasında, bu ülkelerin bile gerisine düşen bir pozisyon almıştır. AYM'nin iptal kararına rağmen, aynı uygulamanın ısrarla hayata geçirilmek istenmesi, hatta bu düzenlemenin de ötesinde herhangi bir siteyi suç işleyebileceği iddiasıyla kapatma yetkisinin yürütme eliyle AKP'ye verilmesi; AKP'nin hukuku, basın ve ifade özgürlüğünü hiçbir suretle umursamadığını ve kendi fikrine muhalif olanı doğrudan düşman gören bir zihniyette ısrar ettiğinin açık göstergesidir.

Daha evvel Twitter ve Youtube'un erişiminin yasaklanmasına dair AYM'ye bireysel başvuruda bulunan ve bu sayede söz konusu sitelere erişim engelini kalkmasını sağlayan kişilerden biri olan İnsan hakları savunucusu Yrd. Doç. Dr. Kerem Altıparmak, önümüzdeki bu düzenlemeyi; *"Kamu düzeni kavramı son derece muğlak. Milli güvenlik kavramı da keza öyle muğlak. Böyle gerekçelerle erişim engelleme kararı verilmesi ise öngörülebilirliği ortadan kaldırıyor. Eskiden belirli suçlar işlendiğinde, suç işlendikten sonra erişim engelleme kararı alınıyorken; suç işleme ihtimali hatta suç işlenmediği halde kamu düzeni bozulma ihtimalinde bile erişim engellenebilecek"* şeklinde değerlendirmiştir. Üstelik AYM'nin iptal ettiği düzenlemede, TİB Başkanı'na verilen erişim engelleme kararının, önümüzdeki bu düzenlemeyle, Başbakan ve Bakanlara verilmesi sonrası, Altıparmak'ın ifadesiyle Başbakan'ın altında imzasının bulunduğu kararın, hangi sulh ceza mahkemesi hâkimi tarafından reddedileceği de oldukça tartışmalıdır. Dolayısıyla bu düzenlemeyle birlikte, yargının hukuka uygunluğu icra eden ve denetleyen yapı olmanın aksine, yasalarla kendini

yargı yerine koyan yürütmenin uygulamalarına, göstermelik şekilde sadece onay veren bir mekanizmaya dönüşeceğini vurgulamaktadır.

Sonuç itibariyle, AKP Hükümeti, 17 ve 25 Aralık tarihlerinde kamuoyuna yansıyan yolsuzluk ve rüşvet iddialarıyla birlikte oldukça zor duruma düşmüş ve bu yolsuzlukların sosyal paylaşım ve haber sitelerinde deşifre edilmesi söz konusu olunca, bu siteleri mahkeme kararını beklemeden engellemeye dönük düzenlemeyi önümüze getirmişti. Önce dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün kamuoyundaki tepkileri dikkate alması düzenlemeden geri adım atılması söz konusu olmuş, sonra Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanı olunca, bu düzenleme Eylül 2014'te yasalaşmıştı. Ancak AYM'nin iptal etmesi durumu AKP'yi durdurmamış ve 2015 seçimleri öncesi yolsuzluk iddiaları, muhalif görüşlerin toplumsal etkilerini kırmak ve siyaseten kendisini zor durumda bırakacak olası gelişmeleri engelleyebilmek için, iptal edilen düzenlemenin de ötesine geçen bu düzenlemeyi yasalaştırmak istemektedir. Dolayısıyla, yukarıda ifade edilen gerekçelerle, kendini yargı organının yerine koyan ve tamamen keyfi kararlarla kendine muhalif her sesi susturmayı amaçlayan ve hukuku ayaklar altına alan bu düzenlemenin katî suretle madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

Adil Zozani
Hakkâri

Hasip Kaplan
Şırnak

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı: 43452547-130.05-215848

17.02.2015

Konu: Komisyon raporu

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca, 2/2616 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 23.01.2015 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonunuza havale edilmiştir.

Teklif Komisyonunuzca görüşülmüş ve bu konudaki 12.02.2015 tarihli ve 17 karar numaralı raporunuz 16.02.2015 tarihinde Başkanlığımıza gönderilmiştir. Rapor ve metnin incelenmesi sonucunda, 2/2616 esas numaralı Kanun Teklifi metninde yer almayan 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun, 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu ile 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 2, 22, 23, 24 ve 25'inci maddelerin ihdas edilerek Komisyonun kabul ettiği metne eklendiği görülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün "Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı" başlıklı 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler..." hükmü ile aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "komisyonlar... kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilen işler dışında kalan işlerle uğraşamazlar,..." hükmü yer almaktadır.

Açıklanan nedenlerle konuya ilişkin rapor ve metin yeniden değerlendirilmek üzere dosyası ile birlikte geri gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Cemil ÇİÇEK

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ekler: 2/2616 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyon Raporu ve ekleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

Sayı: 13922241-130.05-216194

18.02.2015

Konu: Komisyon raporu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 17.02.2015 tarih ve 43452547-130.05-215848 sayılı yazısı.

2/2616 esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuzun 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu birleşimlerinde görüşülmüştür. Söz konusu Kanun Teklifi 29 maddeden müteşekkil olup, başta sağlık, eğitim, kamu maliyesi ve bilişim alanlarında ihtiyaç duyulanlar olmak üzere, çeşitli konularda düzenlemeler içermektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün “Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı” başlıklı 35’inci maddesinin birinci fıkrasında “Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler...” hükmü ile aynı maddenin ikinci fıkrasında ise “komisyonlar... kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilen işler dışında kalan işlerle uğraşamazlar,...” hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte, İçtüzüğün 26 ncı maddesinde “...komisyon gündemine hâkimdir, üyeleri tarafından gündeme alınması teklif edilen işler hakkında karar verir.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükümler birlikte değerlendirildiğinde, komisyonlar; kanun tasarı veya tekliflerinin maddelerini, düzenlemenin yapıldığı konu esas alınmak suretiyle, ulaşılmak istenen amacı daha açık ve net bir şekilde ifade etmek veya düzenlemelerdeki teknik hata ve yanlışlıkları düzeltmeye matuf değişiklikleri yapmak suretiyle kabul edebilirler. Ayrıca, tasarı veya teklifin mevcut maddelerinde yapılan değişiklikler ilgili diğer kanunlarda da değişiklik yapılmasını gerektirebilir.

Yukarıda yapılan açıklamalar muvacehesinde, ilgi yazıda sözü edilen değişiklikler, Teklifin düzenlediği alana ilişkin değişikliklerdir. Bu nedenle, söz konusu değişikliklerin Komisyonumuzun yeni bir kanun teklif ettiği veya kendisine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraştığı şeklinde değerlendirilmemesi gerekir. Komisyonumuz kendisine havale edilen Kanun Teklifini İçtüzüğe uygun olarak görüşmüştür.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Komisyonumuz Raporunun Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Recai BERBER

Manisa Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı

Ekler: 2/2616 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyon Raporu ve ekleri.

KONYA MİLLETVEKİLİ KERİM ÖZKUL VE KIRIKKALE MİLLETVEKİLİ RAMAZAN CAN
İLE 45 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2616)
**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 47 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Lisans mezunu ebeler meslekleriyle ilgili lisansüstü eğitim alarak uzmanlaştıktan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edildikten sonra uzman ebe olarak çalışırlar.

Ebeler meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar. Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescili, kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar ile uzman ebelerin ve yetki belgesi alanların görev, yetki ve sorumlulukları Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere % 100 fazlasıyla ödenir.”

MADDE 3- 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sağlık Bilimleri Üniversitesi

EK MADDE 158- İstanbul’da Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Tıp Fakültesi,
- b) Hemşirelik Fakültesi,
- c) Yaşam Bilimleri Fakültesi,
- d) Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- e) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu,
- f) Sağlık Bilimleri Enstitüsünden oluşur.

Üniversitenin yönetim organları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda öngörülen organlar ile Mütevelli Heyetinden oluşur. Mütevelli Heyeti; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur. Mütevelli Heyetine Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Müsteşarın katılmadığı toplantılara Rektör başkanlık eder. Mütevelli Heyeti, en az dört üye ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Bakan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen üyelerin görev süresi dört yıldır. Mütevelli Heyetinin çalışma usul ve esasları, Mütevelli Heyetinin teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Mütevelli Heyetinin görevleri şunlardır:

- a) Üniversitenin stratejik planını ve bütçe teklifini onaylamak.
- b) Kamu kurum ve kuruluşları ve gerçek ve özel hukuk tüzel kişileriyle iş birliği yapılmasına ve ortak projeler yürütülmesine karar vermek.
- c) Yurt içinde ve yurt dışında Üniversiteye ait birimlerin ve bölümlerin kurulmasını teklif etmek.
- d) Öğretim üyesi kadrolarına yapılacak atamalara ilişkin Rektör tarafından yapılacak teklifleri karara bağlamak.
- e) Rektör tarafından gündeme alınması önerilen konularda karar vermek.

Mütevelli Heyeti tarafından Rektör adaylığı için belirlenen kriterlere göre başvuruda bulunan profesör unvanına sahip öğretim üyeleri arasından, Mütevelli Heyeti'nce seçilen altı aday arasından Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen üç adaydan birisi Cumhurbaşkanı tarafından Rektör olarak atanır. Rektör adaylığı için başvurusu bulunanlar, Rektör adaylarının belirlendiği Mütevelli Heyeti toplantısına katılamaz.

Üniversite, Birleşmiş Milletlerin resmi dil olarak kabul ettiği diller öncelikli olmak üzere, yabancı dilde eğitim veren program açma, yabancı yükseköğretim kurumları ile ortak program yürütme de dâhil olmak üzere yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla her türlü iş birliğine dair protokoller yapabilir. Yabancı dilde eğitim veren programlara, yurt dışından öğrenci kabul edilebilir. Mütevelli Heyetinin teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile yurt dışında Üniversiteye ait birimler kurulabilir. Yurt dışında eğitim yapılabilmesi ve personel istihdam edilebilmesi ile bu birimlerde görevlendirilecek öğretim elemanlarına yapılacak ödemeler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılır.

Üniversite, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleriyle 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi çerçevesinde birlikte kullanım protokolleri yaparak sağlık uygulama ve araştırma faaliyetlerini yürütür. Üniversitenin birlikte kullanım protokolü imzaladığı eğitim ve araştırma hastaneleri, aynı zamanda Üniversitenin uygulama ve araştırma merkezi statüsü kazanır. Üniversitenin Tıp Fakültesine tahsis edilecek öğretim üyesi kadroları, temel bilimler hariç olmak üzere, birlikte kullanılan eğitim ve araştırma hastanesinin eğitim birimleri ve ihtiyacı dikkate alınarak, Rektörün önerisi üzerine Mütevelli Heyeti tarafından il bazında belirlenir ve öğretim üyesi atamaları bu kadrolara yapılır. Üniversitenin birimlerine tahsis edilecek öğretim üyesi norm kadro sayısı. Rektörün önerisi ve Mütevelli Heyetinin onayı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne adıyla hizmet vermek üzere inşa edilen ve hâlen Marmara Üniversitesi adına tahsisli olan Haydarpaşa Kampüsü, Sağlık Bilimleri Üniversitesine tahsis edilmiştir.”

MADDE 5- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelin “A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri” bölümüne “107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde kullanılmak üzere ekli (1) sayılı listede yer alan öğretim elemanlarına ait kadrolar ihdas edilerek, bu Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellere Sağlık Bilimleri Üniversitesi bölümü olarak eklenmiştir. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun taşra teşkilatında eğitim görevlisi kadrolarında çalışanlardan, Üniversite öğretim üyesi kadrolarına atanmaların, atama işlemi ile birlikte eğitim görevlisi kadroları iptal edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerden çıkarılmış sayılır.”

MADDE 7- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 17- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde kullanılmak üzere ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, bu Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellere Sağlık Bilimleri Üniversitesi bölümü olarak eklenmiştir.”

MADDE 8- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesine “raylı taşıma sistemleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile tünel” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Türkiye Kızılay Derneğine, tüzüğünde sayılan amaç ve ödevlerini yerine getirmesine ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler ile Derneğin uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, işbirlikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki mal teslimi ve hizmet ifaları ve bu teslim ve hizmetlerle ilgili mal ve hizmetlerin Derneğe teslimi ve ifası,”

MADDE 10- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından uygulama usul ve esasları belirlenen iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların;

a) 31/12/2015 tarihine kadar Hâzineye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazanç oluşmaz.

b) Hazineye devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.”

MADDE 11- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi’nin (İGDAŞ) özelleştirilmesinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) İGDAŞ’ın hisselerinin özelleştirilmesine dair hisse satış sözleşmesinin imza tarihinden itibaren on yıl boyunca sistem kullanım bedeli (birim hizmet ve amortisman bedeli) 0,062378 ABD Dolar/m³ karşılığı TL, sistem kullanım bedeli (taşıma bedeli) 0,01480 ABD Dolar/m³ karşılığı TL olarak uygulanır.

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte İGDAŞ’ın ve BOTAŞ’ın karşılıklı gecikme zammı, taşıma bedeli alacakları, bunların tüm fer’ileri ve cezaları silinir. Bunlara ilişkin yargıya intikal etmiş veya etmemiş tüm ihtilaflar karşılıklı olarak sona erer. Gecikme zammı ve taşıma bedeli alacakları ile bunların tüm fer’ileri ve cezaları, bu kuruluşların bütçelerinin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin terkin edilir.”

MADDE 12- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve Türkiye Yeşilay Vakfı tarafından kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan mülkiyeti Hazineye, mazbut vakıflar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde adı geçen Dernek, Cemiyet ve Vakıf lehine kırk dokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilir, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bunlar adına bedelsiz kullanma izni verilebilir. Bunlardan ayrıca hasılat payı alınmaz. İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazların tapu kütüğüne, taşınmazların amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh konulur.”

MADDE 13- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye, mazbut vakıflar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç Vakıflar Genel Müdürlüğüne, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti lehine bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri ya da kiralama işlemleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde talep edilmesi halinde, hasılat payı alınmaksızın kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülür. Bu madde kapsamında kalan taşınmazlar ile adı geçen Dernek ve Cemiyet tarafından fiilen kullanılan diğer taşınmazların kullanımlarıyla ilgili olarak tespit ve takdir edilen, tebliğ edilen veya tahakkuk ettirilen ecrimisil alacakları ile kira, ön izin, kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri ile hasılat payları tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.”

MADDE 14- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi ve bu konuda sonraki vergilendirme dönemlerinde de ihtilaf yaratılmaması şartıyla tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartların yerine getirilmesi ve anılan iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneğine aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmeler adına sonraki vergilendirme dönemleri de dahil olmak üzere kurumlar vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi hesaplanmaz ve tarhiyat yapılmaz, yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilir, madde kapsamında terkin gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilir. Ancak, birinci fıkrada yer alan ihtilaf yaratılmaması şartının ihlal edilmesi halinde bu fıkra kapsamında tarhiyatından vazgeçilen ve terkin edilen vergi ve bu vergilere bağlı vergi cezaları ile fer’ileri ihlal tarihi itibarıyla zamanaşımı süreleri dikkate alınmaksızın tahakkuk ettirilir.

(3) Davadan vazgeçme dilekçeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verilir, bu dilekçelerin vergi dairesine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak, dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtığı davalardan vazgeçen mükellefin 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik ihtilaflara ilişkin daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. Madde hükmünden yararlanma başvurusu üzerine idarece de ihtilaflar devam ettirilmaz ve bu davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekalet ücretine hükmedilmez.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 15- 24/5/2013 tarihli ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Vakfa, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne tabi olmaksızın her yıl Ocak ayı içinde aktarılmak üzere Sağlık Bakanlığı bütçesinde gerekli ödenek öngörülür. Aktarılabacak tutar 2015 yılında 15.000.000 TL olarak, takip eden yıllarda ise her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak belirlenir.”

MADDE 16- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Konya İli Hadim İlçesi Dedemli Beldesinde Bozkır Barajı yapımından etkilenen ailelerin, belirlenecek yeni yerleşim alanına nakilleri, hak sahipliği duyuruları, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 17- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

“Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi

MADDE 8/A- (1) Yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerinden bir veya bir kaçına bağlı olarak hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Başbakanlık veya milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlık tarafından internet ortamında yer alan yayımla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Karar, Başkanlık tarafından derhal erişim sağlayıcılara ve ilgili içerik ve yer sağlayıcılara bildirilir. İçerik çıkartılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren dört saat içinde yerine getirilir.

(2) Başbakanlık veya ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlık tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı, Başkanlık tarafından, yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

(3) Bu madde kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm, ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir.

(4) Bu madde kapsamındaki suça konu internet içeriklerini oluşturan ve yayınlar hakkında Başkanlık tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu suçların faillerine ulaşmak için gerekli olan bilgiler içerik, yer ve erişim sağlayıcılar tarafından hakim kararı üzerine adli mercilere verilir. Bu bilgileri vermeyen içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üçbin günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

(5) Bu madde uyarınca verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen erişim sağlayıcılar ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılara elli bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

MADDE 18- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Ulusal Kamu Entegre Veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, eylem planlarını izlemek, e-Devlet hizmetlerinde kullanılan verilerin ve sistemlerin barındırıldığı veri merkezlerini kamu entegre veri merkezlerinde toplamak amacıyla verilerin transferi de dahil gerekli altyapıları kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek ve tüm bu faaliyetlere yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek, kurulum, uygulama ve işletim süreçlerini planlamak, yürütmek ve koordine etmek.”

MADDE 19- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “o güzergahın en uzun mesafesine” ibaresi “geçiş ücreti ödmeden giriş çıkış yaptığı mesafeye” olarak, yedinci fıkrasında yer alan “yedi gün” ibaresi “on beş gün” olarak değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve Geçici 1 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “on” olarak değiştirilmiştir.

“(8) Sürücüsünün Türk Vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen idari para cezaları ile geçiş ücretleri ve ikinci fıkrasında yer alan idari para cezaları tebligat şartı aranmaksızın, Gümrük sahalarındaki giriş-çıkış kapılarında sürücüsü bilgilendirilmek suretiyle tahsil edilir. Tahsilat gerçekleşmeden yabancı plakalı aracın ülkeyi terk etmesine izin verilmez. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenir. Uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.”

MADDE 20- 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli İle Tesis Yapılması, Yenilenmesi Ve Hizmet Alınması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin onbirinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve davanın Türkiye’de görülmesi” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 21- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“Dağıtım sistemindeki kayıpların azaltılmasına ilişkin tedbirler

GEÇİCİ MADDE 18- 1/1/2016 tarihine kadar, teknik ve teknik olmayan kayıplarının oranı ülke ortalamasının üzerinde olan dağıtım bölgelerinde, diğer dağıtım bölgelerinden farklı düzenlemeler yapılmasına, hedef kayıp - kaçak oranlarının bir önceki yılın gerçekleşmeleri dikkate alınarak ve sonraki uygulama dönemleri de dahil olmak üzere yeniden belirlenmesine Kurul yetkilidir.”

MADDE 22- 3/6/2011 tarihli ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taşra teşkilatı ve bağlı kuruluşlarla ilişkiler

MADDE 29- (1) Bakanlığın görev, yetki ve faaliyetlerini taşrada gerçekleştirmek üzere; Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile bunlara bağlı olarak Kredi ve Yurtlar Müdürlükleri, Spor Müdürlükleri ve Gençlik Müdürlükleri kurulmuştur. Kredi ve Yurtlar Müdürlükleri, Spor Müdürlükleri ve Gençlik Müdürlükleri, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinin koordinasyonu, yönetimi ve denetiminde görevlerini yürütürler.

(2) Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri özel bütçeli olup gelirleri şunlardır:

- a) Genel bütçeden yapılacak yardımlar,
- b) Bağlı kuruluşlardan aktarılacak ödenekler,
- c) Bağlı kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazların satış ve kiralananmasından veya işletilmesinden elde edilen gelirler.
- ç) Bağış, yardım ve vasiyetler.
- d) Görev alanı ile ilgili olarak verilecek kurs, seminer, eğitim, araştırma, yayın, danışmanlık ve benzer hizmetlerden ve kayıt, izin, ruhsat ve sertifikasyon belgelendirmelerinden elde edilen gelirler.
- e) Bütçe gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler.
- f) Diğer gelirler.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3289 sayılı Kanunda il müdürlüklerinin özel bütçesi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü özel bütçesi olarak kabul edilir ve harcama yetkilisi görevi Gençlik ve Spor İl Müdürü tarafından yerine getirilir. İl bütçesinden ilçe müdürlükleri ile gençlik merkezi ve yurt müdürlüklerine harcama yetkilisi tarafından ödenek tahsis edilir. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünce yıllık program ve faaliyetler dikkate alınarak hazırlanan bütçe Ekim ayı başında Bakanlığa sunulur ve Bakan onayı ile yürürlüğe girer. Bütçe yılı takvim yılıdır. 3289 sayılı Kanunun il bütçesine ilişkin hükümlerinin bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

(4) Bakanlık; merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarınca yürütülen gençlik ve spor ile kredi ve yurt hizmetlerini, belirleyeceği plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gerçekleştirmek ve gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak ve bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(5) Bakanlık ile Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri; yurt, spor tesisi, her türlü gençlik ve eğitim tesisleri yapmaya, yaptırmaya, işletmeye, kiralamaya, tahsise ve gayri ayni hak tesisi iş ve işlemlerini yapmaya yetkili olup bu amaçla Bakanlık ve bağlı kuruluşların bütçe, taşınmaz, personel ve diğer imkân ve kabiliyetlerini kullanır.”

MADDE 23- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuatta “Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri ve İlçe Müdürlükleri ile Müdürleri”ne yapılan atıflar; gençlik faaliyetleri için “Gençlik Müdürlükleri ve Müdürlerine, spor faaliyetleri için ise “Spor Müdürlükleri ve İlçe Müdürlükleri ile Müdürlerine yapılmış sayılır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuatta “Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri ve Müdürüne yapılan atıflar “Kredi ve Yurtlar Müdürlükleri ve Müdürüne yapılmış sayılır.

(3) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ekinde yer alan ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 24- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Bu Kanun ile kaldırılan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin kullanımında olan her türlü taşınır ile taşıt, araç, gereç ve malzeme, varsa her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile personeli hiçbir işleme gerek kalmaksızın Kredi ve Yurtlar Müdürlüklerine devredilmiş sayılır. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin devri sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğer geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlar kurulacak bir komisyon tarafından yerine getirilir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Spor Genel Müdürlüğü taşra teşkilatına dahil olan Gençlik Merkezi Müdürlükleri ve Gençlik Kampları ile gençlik ve eğitim tesislerine ait taşınır, araç, gereç, doküman ve mevcut kadroları ile birlikte personeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne hiç bir işleme gerek kalmaksızın devredilmiş ve taşınmazlar tahsis edilmiş sayılır. Spor Genel Müdürlüğünden 2015 yılı için Gençlik Merkezlerine ayrılan ödenekler Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri tarafından kullanılır.

(3) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar bu Kanunla kurulan Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile Kredi ve Yurtlar Müdürlükleri ve Spor Müdürlüklerinin 2015 yılı harcamaları Bakanlık ve Spor Genel Müdürlüğü ile Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bütçelerinden karşılanır.

(4) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak tesis edilecek iş ve işlemlerle ilgili yeni düzenlemeler yapıncaya kadar. Bakanlık taşra teşkilatının gelirleri, harcamaları, taşınır ve taşınmaz edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma, elden çıkarma ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi dahil taşınır ve taşınmaz işlemleri ile işleyişe ilişkin diğer hususlarda; Bakanlık bağlı kuruluşlarının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 25- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yükseköğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Yurt Müdürü,” ibaresinden önce gelmek üzere “Kredi ve Yurtlar Müdürü, Spor Müdürü ve Gençlik Müdürü” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 26- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 33 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve müteakip fıkralar teselsül ettirilmiştir.

“(4) Bakan; Bakanlıkça belirlenen usûl ve esaslar dahilinde, söz konusu gelirlerden;

a) Savaş, iç savaş, terör, kargaşa ve benzeri olağanüstü koşullara sahip ülkelerde uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden şoför ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine 40.000 Türk Lirası’na kadar,

b) Bakanlık Döner Sermaye işletmesinin mali imkânları ölçüsünde olmak üzere;

1) Ticari yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan otobüs, minibüs, kamyonet, traktör, kamyon, tanker ve çekicilerden yaşları ilgili mevzuatın getirdiği yaş sınırının üzerinde olanları devir almaya, devir alınan taşıtların sahiplerine,

2) Karayolu yatırım projelerine,

3) Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı ticari yük taşımalarında kullanılan gemilerden cins ve nitelikleri Bakanlıkça belirlenenlerin hurdaya ayrılarak yerlerine Türk Bayraklı işletilmek ve aşgari beş yıl satılmamak şartıyla inşa edilecek yeni gemilerin finansmanında kullanılmak ve hurda bedelini aşmamak üzere nakdi,

ödeme yaptırmaya yetkilidir.

(5) Döner Sermaye İşletmesi, devir alınan dördüncü fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan taşıtları yurtiçi ve yurtdışındaki gerçek ve/veya tüzel kişilere satış, hibe, devir ve benzeri yöntemlerle değerlendirebilir. Bu işlemlerden elde edilen gelirler Döner Sermaye işletmesine gelir kaydedilir.”

MADDE 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 47 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Lisans mezunu ebeler meslekleriyle ilgili lisansüstü eğitim alarak uzmanlaştıktan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edildikten sonra uzman ebe olarak çalışırlar.

Ebeler meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar. Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescili, kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar ile uzman ebelerin ve yetki belgesi alanların görev, yetki ve sorumlulukları Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığınca Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir nedenle ilgili mevzuatı kapsamında sosyal güvenlik sağlık yardımından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2014 tarihine kadar tahsil edilememiş olacak tutarlarının % 50'sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı ferileriyle birlikte terkin edilir. Şu kadar ki, alacak tutarı 1.000 Türk lirası ve altında ise resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 1.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 1.000 Türk lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları; götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.”

MADDE 3- 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin onbirinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve davanın Türkiye’de görülmesi” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 24/5/2013 tarihli ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Vakfa, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne tabi olmaksızın her yıl ocak ayı içinde aktarılmak üzere Sağlık Bakanlığı bütçesinde ödenek ayrılır. Ayrılacak bu tutar 2015 yılında 15.000.000 TL olarak, takip eden yıllarda ise her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak belirlenir.”

MADDE 5- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sağlık Bilimleri Üniversitesi

EK MADDE 158- İstanbul’da Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Tıp Fakültesi,
- b) Hemşirelik Fakültesi,
- c) Yaşam Bilimleri Fakültesi,
- d) Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- e) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu,
- f) Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,
oluşur.

Üniversitenin yönetim organları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda öngörülen organlar ile Mütevelli Heyetinden oluşur. Mütevelli Heyeti; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur. Mütevelli Heyetine Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Müsteşarın katılmadığı toplantılara Rektör başkanlık eder. Mütevelli Heyeti, en az dört üye ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Bakan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen üyelerin görev süresi dört yıldır. Mütevelli Heyetinin çalışma usul ve esasları, Mütevelli Heyetinin teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Mütevelli Heyetinin görevleri şunlardır:

- a) Üniversitenin stratejik planını ve bütçe teklifini onaylamak.
- b) Kamu kurum ve kuruluşları ve gerçek ve özel hukuk tüzel kişileriyle iş birliği yapılmasına ve ortak projeler yürütülmesine karar vermek.
- c) Yurt içinde ve yurt dışında Üniversiteye ait birimlerin ve bölümlerin kurulmasını teklif etmek.
- d) Rektör tarafından gündeme alınması önerilen konularda karar vermek.

Üniversite, Birleşmiş Milletlerin resmî dil olarak kabul ettiği diller öncelikli olmak üzere, yabancı dilde eğitim veren program açma, yabancı yükseköğretim kurumları ile ortak program yürütme de dâhil olmak üzere yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla her türlü iş birliğine dair protokol yapabilir. Yabancı dilde eğitim veren programlara, yurt dışından öğrenci kabul edilebilir. Mütevelli Heyetinin teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile yurt dışında Üniversiteye ait birimler kurulabilir. Yurt dışında eğitim yapılabilmesi ve personel istihdam edilebilmesi ile bu birimlerde görevlendirilecek öğretim elemanlarına yapılacak ödemeler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılır.

Üniversite, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleriyle 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi çerçevesinde birlikte kullanım protokolleri yaparak sağlık uygulama ve araştırma faaliyetlerini yürütür. Üniversitenin birlikte kullanım protokolü imzaladığı eğitim ve araştırma hastaneleri, aynı zamanda Üniversitenin uygulama ve araştırma merkezi statüsüne kazanır. Üniversiteye tahsis edilecek öğretim elamanı kadroları, temel bilimler hariç olmak üzere, birlikte kullanılan eğitim ve araştırma hastanesinin eğitim birimleri ve ihtiyacı dikkate alınarak, Rektörün önerisi üzerine Mütevelli Heyeti tarafından il bazında belirlenir ve öğretim üyesi atamaları bu kadrolara yapılır. Üniversitenin birimlerine tahsis edilecek öğretim üyesi norm kadro sayısı, Rektörün önerisi ve Mütevelli Heyetinin onayı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne adıyla hizmet vermek üzere inşa edilen ve hâlen Marmara Üniversitesi adına tahsisli olan Haydarpaşa Kampüsü, Sağlık Bilimleri Üniversitesine tahsis edilmiştir.”

MADDE 6- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelin “A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri” bölümüne “107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde kullanılmak üzere ekli (1) sayılı listede yer alan öğretim elemanlarına ait kadrolar ihdas edilerek, bu Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellere Sağlık Bilimleri Üniversitesi bölümü olarak eklenmiştir. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun taşra teşkilatında eğitim görevlisi kadrolarında çalışanlardan, Üniversite öğretim üyesi kadrolarına atananların, atama işlemi ile birlikte eğitim görevlisi kadroları iptal edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye eki cetvellere çıkarılmış sayılır.”

MADDE 8- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 17- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde kullanılmak üzere ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, bu Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellere Sağlık Bilimleri Üniversitesi bölümü olarak eklenmiştir.”

MADDE 9- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere %100 fazlasıyla ödenir.”

MADDE 10- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Konya ili Hadim ilçesi Dedemli Beldesinde Bozkır Barajı yapımından etkilenen ailelerin, belirlenecek yeni yerleşim alanına nakilleri, hak sahipliği duyuruları, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 11- 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızıllaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hâllerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dâhil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri,”

MADDE 13- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan ve 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.”

MADDE 14- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve Türkiye Yeşilay Vakfı tarafından kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan mülkiyeti Hazineye, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde adı geçen Dernek, Cemiyet ve Vakıf lehine kırk dokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilir, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bunlar adına bedelsiz kullanma izni verilebilir. Bunlardan ayrıca hasılat payı alınmaz. İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazların tapu kütüğüne, taşınmazların amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh konulur.”

MADDE 15- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti lehine bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri ya da kiralama işlemleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde talep edilmesi hâlinde, hasılat payı alınmaksızın kırk dokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülür. Bu madde kapsamında kalan taşınmazlar ile adı geçen Dernek ve Cemiyet tarafından fiilen kullanılan diğer taşınmazların kullanımlarıyla ilgili olarak tespit ve takdir edilen, tebliğ edilen veya tahakkuk ettirilen ecrimisil alacakları ile kira, ön izin, kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri ile hasılat payları tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.”

MADDE 16- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi ve bu konuda sonraki vergilendirme dönemlerinde de ihtilaf yaratılmaması şartıyla tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartların yerine getirilmesi ve anılan iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneğine aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmeler adına sonraki vergilendirme dönemleri de dâhil olmak üzere kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi hesaplanmaz ve tarhiyat yapılmaz, yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilir, madde kapsamında terkin gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilir. Ancak, birinci fıkrada yer alan ihtilaf yaratılmaması şartının ihlal edilmesi hâlinde bu fıkra kapsamında tarhiyatından vazgeçilen ve terkin edilen vergi ve bu vergilere bağlı vergi cezaları ile ferileri ihlal tarihi itibarıyla zamanaşımı süreleri dikkate alınmaksızın tahakkuk ettirilir.

(3) Davadan vazgeçme dilekçeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verilir, bu dilekçelerin vergi dairesine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak, dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtığı davalardan vazgeçen mükellefin 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik ihtilaflara ilişkin daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. Madde hükmünden yararlanma başvurusu üzerine idarece de ihtilaflar devam ettirilmez ve bu davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekâlet ücretine hükmedilmez.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 17- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir

“Dağıtım sistemindeki kayıpların azaltılmasına ilişkin tedbirler

GEÇİCİ MADDE 18- 1/1/2016 tarihine kadar, teknik ve teknik olmayan kayıplarının oranı ülke ortalamasının üzerinde olan dağıtım bölgelerinde, diğer dağıtım bölgelerinden farklı düzenlemeler yapılmasına, hedef kayıp - kaçak oranlarının bir önceki yılın gerçekleştirmeleri dikkate alınarak ve sonraki uygulama dönemleri de dâhil olmak üzere yeniden belirlenmesine Kurul yetkilidir.”

MADDE 18- 3/6/2011 tarihli ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin başlığı “İl ve ilçe düzeyinde yapılması gereken iş ve işlemler ile bağlı kuruluşlarla ilişkiler” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Bakanlık; merkez teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının yürütülen gençlik ve spor ile kredi ve yurt hizmetlerinin, belirleyeceği plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak ve bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(3) Bakanlık; yurt, spor tesisi, her türlü gençlik ve eğitim tesislerinin yapılması, kiralanması, işletilmesi, bağlı kuruluşların mülkiyetindeki taşınmazların tahsisi ve bu taşınmazlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisi iş ve işlemlerini koordine etmeye ve planlamaya yetkilidir.”

MADDE 19- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ekinde yer alan ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Ekli (4) ve (5) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki ilgili bölümlerine eklenmiştir.”

MADDE 20 - 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlükleri kapatılmıştır. Kapatılan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin kullanımında olan her türlü taşınır ile taşıt, araç, gereç ve malzeme, varsa her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile personeli Kredi ve Yurtlar İl Müdürlüklerine devredilir. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin devri sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğer geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda yapılacak iş ve işlemler kurulacak bir komisyon tarafından yerine getirilir. Komisyon tarafından söz konusu işlemler tamamlanincaya kadar bölge müdürlükleri tarafından yerine getirilen hizmetler aynı şekilde yürütülmeye devam olunur.

(2) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bu maddeyi ihdas eden Kanunla kurulan kredi ve yurtlar il müdürlüklerinin 2015 yılı harcamaları Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bütçesinden karşılanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuatta “Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri ve Müdürü”ne yapılan atıflar “Kredi ve Yurtlar İl Müdürlükleri ve İl Müdürü”ne yapılmış sayılır.”

MADDE 21- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde Bölge Müdürü ve Bölge Müdür Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu kadrolarda bulunanlar Araştırmacı kadrolarına hâlen buldukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Ancak, ilgililerin önceki kadroları ile atandıkları yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda bu fark, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde aradaki fark kapanıncaya kadar ödenir. Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması hâlinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu fıkra gereğince araştırmacı kadro veya pozisyonlarına atanmalar atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.”

MADDE 22- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (2) sayılı cetvelin 9 uncu sırasında yer alan “ve Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu” ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı sıraya “Spor,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile 14 üncü maddesinin son fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcıları 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanuna göre müşterek kararlar atanır. Bunun dışındaki kadrolara Bakan tarafından atama yapılır. Bakan gerektiğinde bu yetkisini alt kademelere devredebilir.”

MADDE 25- 351 sayılı Kanunun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kuruma ait binaların ve her türlü tesislerin yapım, yaptırma, donatım, bakım ve onarım işleri Kurum tarafından da yürütülebilir.”

MADDE 26- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “raylı taşıma sistemleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile tünel” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi

MADDE 8/A- (1) Yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerinden bir veya bir kaçına bağlı olarak hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Başbakanlık veya millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlık tarafından internet ortamında yer alan yayınlara ilişkin olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Karar, Başkanlık tarafından derhâl erişim sağlayıcılara ve ilgili içerik ve yer sağlayıcılara bildirilir. İçerik çıkartılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği, derhâl ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren dört saat içinde yerine getirilir.

(2) Başbakanlık veya ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkanlık tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı, Başkanlık tarafından, yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde, karar kendiliğinden kalkar.

(3) Bu madde kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm, ile ilgili olarak (URL, vb. şekilde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir.

(4) Bu madde kapsamındaki suça konu internet içeriklerini oluşturan ve yayınlar hakkında Başkanlık tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu suçların faillerine ulaşmak için gerekli olan bilgiler içerik, yer ve erişim sağlayıcılar tarafından hâkim kararı üzerine adli mercilere verilir. Bu bilgileri vermeyen içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üçbin günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Bu madde uyarınca verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen erişim sağlayıcılar ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılara elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.”

MADDE 28- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Ulusal kamu entegre veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, eylem planlarını izlemek, e-Devlet hizmetlerinde kullanılan verilerin ve sistemlerin barındırıldığı veri merkezlerini kamu entegre veri merkezlerinde toplamak amacıyla verilerin transferi de dahil gerekli altyapıları kurmak, kurdukmak, işletmek, işlettmek ve tüm bu faaliyetlere yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek, kurulum, uygulama ve işletim süreçlerini planlamak, yürütmek ve koordine etmek.”

MADDE 29 - 5809 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması

MADDE 51- (1) Kişisel verilerin işlenmesinde; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olması, doğru ve gerektiğinde güncel olması, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmesi, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ile işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi ilkelerine uyulur.

(2) Elektronik haberleşmenin ve ilgili trafik verisinin gizliliği esas olup, ilgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, haberleşmeye taraf olanların tamamının rızası olmaksızın haberleşmenin dinlenmesi, kaydedilmesi, saklanması, kesilmesi ve takip edilmesi yasaktır.

(3) Elektronik haberleşme şebekeleri, haberleşmenin sağlanması dışında abonelerin/kullanıcıların terminal cihazlarında bilgi saklamak veya saklanan bilgilere erişim sağlamak amacıyla işletmeciler tarafından ancak ilgili abonelerin/kullanıcıların verilerin işlenmesi hakkında açık ve kapsamlı olarak bilgilendirilmeleri ve açık rızalarının alınması kaydıyla kullanılabilir.

(4) İşletmeciler şebekelerinin, abonelerine/kullanıcılarına ait kişisel verilerin ve sundukları hizmetlerin güvenliğini sağlamak amacıyla uygun teknik ve idari tedbirleri alır.

(5) Bu Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında veya kamu yararının sağlanması amacıyla Kurum tarafından işletmecilere getirilen yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için kişisel veriler işlenebilir.

(6) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, trafik ve konum verileri ancak ilgili kişilerin açık rızaları alınmak koşuluyla yurt dışına aktarılabilir.

(7) Trafik verileri trafiğin yönetimi, arabağlantı, faturalama, usulsüzlük/dolandırıcılık tespitleri ve benzeri işlemleri gerçekleştirmek veya tüketici şikâyetleri ile arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü amacıyla sadece işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı kalmak kaydıyla işlenir ve bu uzlaşmazlıkların çözüm süreci tamamlanıncaya kadar gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak saklanır. Katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ya da elektronik haberleşme hizmetlerinin pazarlanması amacıyla ihtiyaç duyulan trafik verileri ile konum verileri anonim hâle getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların açık rızalarının alınması ve sadece işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı kalmak kaydıyla, belirtilen faaliyetlerin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir.

(8) İşletmeciler konum verilerinin işlenmesinde abonelere/kullanıcılara bu verilerin işlenmesini reddetme imkânı sağlar. İlgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde ancak acil yardım çağrıları ile 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda tanımlanan afet ve acil durum hâllerinde abonelerin/kullanıcıların açık rızası aranmaksızın konum verileri ve ilgili kişilerin kimlik bilgileri işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı olmak kaydıyla işlenebilir.

(9) Abone/kullanıcı şikâyetlerinin incelenmesi ve denetim faaliyetleri kapsamında trafik ve konum verileri ile kişisel veriler, belirtilen faaliyetlerle sınırlı olmak kaydıyla işlenebilir.

(10) Bu Kanun kapsamında sunulan hizmetlere ilişkin olarak;

a) Soruşturma, inceleme, denetleme veya uzlaşmazlığa konu olan kişisel veriler ilgili süreç tamamlanıncaya kadar,

b) Kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtları iki yıl,

c) Kişisel verilerin işlenmesine yönelik abonelerin/kullanıcıların rızalarını gösteren kayıtlar asgari olarak abonelik süresince

saklanır. Veri kategorileri ile haberleşmenin yapıldığı tarihten itibaren bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere verilerin saklanma süreleri yönetmelikle belirlenir.

(11) İşletmeciler, tahsilata ilişkin riskin yönetilmesi ve kötü niyetli kullanımların önlenmesi amacıyla abonelerin elektronik haberleşme hizmetlerine yönelik fatura tutarı ve ödeme bilgilerini diğer işletmecilerle paylaşabilir veya işleyebilir.

(12) Bu Kanun kapsamında kişisel verilerin gizliliğinin, güvenliğinin ve amacı doğrultusunda kullanılmasının temininden işletmeciler sorumludur.

(13) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 30- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 30 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkralarında yer alan “o güzergahın en uzun mesafesine” ibaresi “geçiş ücreti ödmeden giriş çıkış yaptığı mesafeye” olarak, yedinci fıkrasında yer alan “yedi gün” ibaresi “on beş gün” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) Sürücüsünün Türk vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen idari para cezaları ile geçiş ücretleri ve ikinci fıkrasında yer alan idari para cezaları tebligat şartı aranmaksızın, sürücüsü bilgilendirilmek suretiyle tahsil edilir. Tahsilat gerçekleşmeden yabancı plakalı aracın ülkeyi terk etmesine izin verilmez. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken altı ay içinde belirlenir. Uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.”

MADDE 31- 6001 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “on” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 32- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 33 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 33- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve müteakip fıkralar teselsül ettirilmiştir.

“(4) Bakan; Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar dâhilinde, söz konusu gelirlerden;

a) Savaş, iç savaş, terör, kargaşa ve benzeri olağanüstü koşullara sahip ülkelerde uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden şoför ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine 40.000 Türk lirasına kadar,

b) Bakanlık Döner Sermaye İşletmesinin mali imkânları ölçüsünde olmak üzere;

1) Ticari yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan otobüs, minibüs, kamyonet, traktör, kamyon, tanker ve çekicilerden yaşları ilgili mevzuatın getirdiği yaş sınırının üzerinde olanları devir almaya, devir alınan taşıtların sahiplerine,

2) Karayolu yatırım projelerine,

3) Millî Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı ticari yük taşımalarında kullanılan gemilerden cins ve nitelikleri Bakanlıkça belirlenenlerin hurdaya ayrılmasını desteklemek amacıyla yerlerine Türkiye’de inşa edilmek, asgari beş yıl Türk Bayraklı işletilmek ve inşasının üç yıl içinde tamamlanmaması veya inşasını müteakip beş yıldan önce satılması hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilmesi şartlarıyla yeni gemilerin finansmanında kullanılmak ve hurda bedelini aşmamak üzere nakdi,

ödeme yaptırmaya yetkilidir.

(5) Döner Sermaye İşletmesi, devir alınan dördüncü fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan taşıtları yurtiçi ve yurtdışındaki gerçek ve/veya tüzel kişilere satış, hibe, devir ve benzeri yöntemlerle değerlendirebilir. Bu işlemlerden elde edilen gelirler Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir.”

MADDE 34- 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı cetvelin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ait bölümünde yer alan “Gemi Sürvey Uzmanı” unvanlı kadroların unvanı “Gemi Sörvey Uzmanı” olarak değiştirilmiştir. Bu maddenin yürürlük tarihinden önce “Gemi Sürvey Uzmanı” kadrosunda görev yapmış olup hâlen Bakanlıkta diğer unvanlarda görev yapmakta olanlar “Gemi Sörvey Uzmanı” kadrolarına atanabilirler.”

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunun 30 uncu maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan ödemesiz geçişlere söz konusu madde ile yapılan değişiklik öncesi 6001 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci ve yedinci fıkraları hükümleri uygulanır.

MADDE 35- Bu Kanunun 29 uncu maddesi 26/1/2015 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 36- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

UNVANI	DERECESİ	I SAYILI	II SAYILI
Profesör	1	650	-
Doçent	1	900	-
Doçent	2	400	-
Doçent	3	100	-
Yardımcı Doçent	1	10	-
Yardımcı Doçent	2	15	-
Yardımcı Doçent	3	15	-
Yardımcı Doçent	4	20	-
Yardımcı Doçent	5	30	-
Öğretim Görevlisi	4	5	-
Öğretim Görevlisi	5	10	-
Öğretim Görevlisi	6	10	-
Okutman	1	5	-
Okutman	2	4	-
Okutman	3	3	-
Okutman	4	2	-
Okutman	5	2	-

Okutman	6	2	-
Okutman	7	2	-
Araştırma Görevlisi	4	40	-
Araştırma Görevlisi	5	45	-
Araştırma Görevlisi	6	85	-
Araştırma Görevlisi	7	88	-
Uzman	1	1	-
Uzman	2	1	-
Uzman	3	1	-
Uzman	4	1	-
Uzman	5	1	-
Çevirici	1	1	-
Eğitim Öğretim Planlamacısı	1	1	-
TOPLAM		2.450	-

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Sekreter	1	1	1
GİH	Genel Sekreter Yardımcısı	1	2	2
GİH	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Personel Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Hukuk Müşaviri	1	1	1
GİH	Öğrenci İşleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Fakülte Sekreteri	1	4	4
GİH	Yüksek Okul Sekreteri	1	1	1
GİH	Enstitü Sekreteri	3	1	1
GİH	Şube Müdürü	1	8	8
GİH	Şube Müdürü	2	5	5
GİH	Şube Müdürü	3	5	5
GİH	Şef	4	10	10

GİH	Şef	5	7	7
GİH	Şef	6	5	5
TH	Programcı	5	4	4
TH	Programcı	6	2	2
TH	Çözümleyici	5	4	4
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	3	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	10	10
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	7	7
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	10	10
GİH	Sekreter	9	20	20
GİH	Şoför	7	5	5
GİH	Şoför	8	3	3
GİH	Şoför	9	10	10
GİH	Memur	8	8	8
GİH	Memur	9	7	7
GİH	Memur	10	10	10
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	10	10
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5	5
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	3	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	5	3	3
TH	Kütüphaneci	5	5	5
TH	Kütüphaneci	6	3	3
TH	Kütüphaneci	7	3	3
TH	Mühendis	4	5	5
TH	Mühendis	5	3	3
TH	Mühendis	6	4	4

TH	Mimar	5	1	1
TH	Tekniker	6	5	5
TH	Tekniker	7	5	5
TH	Tekniker	8	5	5
TH	Teknisyen	8	5	5
TH	Teknisyen	9	5	5
TH	Teknisyen	10	5	5
AH	Avukat	5	3	3
AH	Avukat	8	3	3
YH	Hizmetli	9	15	15
YH	Hizmetli	10	10	10
YH	Kaloriferci	10	7	7
YH	Aşçı	10	3	3
TOPLAM			279	279

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI : DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	İşletme Müdürü	1	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	5	5
TOPLAM			6	6

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GIH	Bölge Müdürü		20	20
GIH	Bölge Müdür Yardımcısı		40	40
GIH	Kuruluş Müdürü		20	20
	TOPLAM		80	80

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GIH	Gençlik ve Spor II Müdürü	1	81	81
GIH	Gençlik Müdürü	1	81	81
GIH	Şube Müdürü	2	81	81
GIH	Gençlik Merkezi Müdürü	3	202	202
GIH	Ayniyat Saymanı	7	81	81
GIH	Memur	8	81	81
GIH	Memur	9	81	81
GIH	Bilgisayar İşletmeni	7	81	81
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	7	81	81
	TOPLAM		850	850

KURUMU	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GIH	Kredi ve Yurtlar Müdürü	1	81	81
GIH	Şube Müdürü	2	81	81
GIH	Şube Müdürü	3	81	81
GIH	Yurt Müdürü	1	25	25
GIH	Yurt Müdürü	2	25	25
GIH	Yurt Müdürü	3	25	25
GIH	Şef	4	81	81
GIH	Memur	7	81	81
GIH	Memur	9	81	81
GIH	Bilgisayar İşletmeni	3	81	81
GIH	Bilgisayar İşletmeni	7	81	81
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	5	81	81
TH	Mühendis	6	81	81
TH	Mimar	6	81	81
TH	Teknisyen	7	81	81
YH	Hizmetli	12	81	81
	TOPLAM		1128	1128

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

UNVANI	DERECESİ	I SAYILI	II SAYILI
Profesör	1	650	-
Doçent	1	900	-
Doçent	2	400	-
Doçent	3	100	-
Yardımcı Doçent	1	10	-
Yardımcı Doçent	2	15	-
Yardımcı Doçent	3	15	-
Yardımcı Doçent	4	20	-
Yardımcı Doçent	5	30	-
Öğretim Görevlisi	4	5	-
Öğretim Görevlisi	5	10	-
Öğretim Görevlisi	6	10	-
Okutman	1	5	-
Okutman	2	4	-
Okutman	3	3	-
Okutman	4	2	-
Okutman	5	2	-

Okutman	6	2	-
Okutman	7	2	-
Araştırma Görevlisi	4	40	-
Araştırma Görevlisi	5	45	-
Araştırma Görevlisi	6	85	-
Araştırma Görevlisi	7	88	-
Uzman	1	1	-
Uzman	2	1	-
Uzman	3	1	-
Uzman	4	1	-
Uzman	5	1	-
Çevirici	1	1	-
Eğitim Öğretim Planlamacısı	1	1	-
TOPLAM		2.450	-

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Sekreter	1	1	1
GİH	Genel Sekreter Yardımcısı	1	2	2
GİH	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Personel Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Hukuk Müşaviri	1	1	1
GİH	Öğrenci İşleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Fakülte Sekreteri	1	4	4
GİH	Yüksek Okul Sekreteri	1	1	1
GİH	Enstitü Sekreteri	3	1	1
GİH	Şube Müdürü	1	8	8
GİH	Şube Müdürü	2	5	5
GİH	Şube Müdürü	3	5	5
GİH	Şef	4	10	10

GİH	Şef	5	7	7
GİH	Şef	6	5	5
TH	Programcı	5	4	4
TH	Programcı	6	2	2
TH	Çözümleyici	5	4	4
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	3	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	10	10
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	7	7
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	10	10
GİH	Sekreter	9	20	20
GİH	Şoför	7	5	5
GİH	Şoför	8	3	3
GİH	Şoför	9	10	10
GİH	Memur	8	8	8
GİH	Memur	9	7	7
GİH	Memur	10	10	10
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	10	10
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5	5
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	3	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	5	3	3
TH	Kütüphaneci	5	5	5
TH	Kütüphaneci	6	3	3
TH	Kütüphaneci	7	3	3
TH	Mühendis	4	5	5
TH	Mühendis	5	3	3
TH	Mühendis	6	4	4

TH	Mimar	5	1	1
TH	Tekniker	6	5	5
TH	Tekniker	7	5	5
TH	Tekniker	8	5	5
TH	Teknisyen	8	5	5
TH	Teknisyen	9	5	5
TH	Teknisyen	10	5	5
AH	Avukat	5	3	3
AH	Avukat	8	3	3
YH	Hizmetli	9	15	15
YH	Hizmetli	10	10	10
YH	Kaloriferci	10	7	7
YH	Aşçı	10	3	3
TOPLAM			279	279

KURUMU : SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI : DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	İşletme Müdürü	1	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	5	5
TOPLAM			6	6

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Bölge Müdürü	1	20	20
GİH	Bölge Müdür Yardımcısı	1	40	40
	TOPLAM		60	60

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Kredi ve Yurtlar II Müdürü	1	81	81
GİH	Şube Müdürü	2	81	81
GİH	Şube Müdürü	3	81	81
GİH	Yurt Müdürü	1	50	50
GİH	Yurt Müdürü	2	50	50
GİH	Yurt Müdürü	3	50	50
GİH	Şef	4	81	81
GİH	Memur	7	81	81
GİH	Memur	9	81	81
GİH	Bilgisayar İşletmeni	3	81	81
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	81	81
GİH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	5	81	81
AH	Avukat	2	10	10
AH	Avukat	6	10	10
AH	Avukat	7	10	10
TH	Mühendis	6	81	81
TH	Teknisyen	7	81	81
YH	Hizmetli	12	81	81
	TOPLAM		1152	1152

(5) SAYILI LİSTE

KURUMU	SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
TEŞKİLATI	TAŞRA			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Gençlik Hizmetleri Müdürü	1	41	41
GİH	Gençlik Hizmetleri Müdürü	2	40	40
	TOPLAM		81	81

